Mesto PEZINOK

Radničné námestie 7, 902 14 Pezinok

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku

Dňa: 12.12.2023 bod: 11

11. Návrh Komunitného plánu sociálnych služieb 2024-2027

Predkladateľ: JUDr. Roman Mács, primátor mesta
Spracovateľ: Mgr. Lucia Nagyová, referent sociálnych vecí a komunitného Plánovania

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku

schvaľuje

Komunitný plán sociálnych služieb 2024- 2027

a) bez pripomienok

b) s týmito pripomienkami

Dôvodová správa

Víziou mesta Pezinok je, aby jeho obyvatelia viedli kvalitný a spokojný život. Jedným z nástrojov zvyšovania kvality života sú vhodne a účelne nastavené sociálne služby. Ponuku sociálnych služieb a dopyt po ďalších službách je možné mapovať prostredníctvom komunitného plánovania. Ide o nástroj, ktorý pomenúva potreby obyvateľov a hľadá riešenia napĺňania ich sociálnych potrieb.

Štát kladie na obce povinnosť zriaďovať, zabezpečovať a poskytovať sociálne služby v rozsahu, na ktorý obce častokrát nemajú dostatok financií. Dostávajú sa tak do situácie, kedy nedokážu splniť všetky svoje zákonné povinnosti. Často sa preto musia zamerať na sociálne služby, ktoré sú pre ich obyvateľov najpotrebnejšie a dokážu ich pokryť finančne, priestorovo a personálne. K určeniu priorít slúži proces komunitného plánovania, ktorý na základe získaných dát analyzuje dopyt a ponuku sociálnych služieb, silné a slabé stránky aktuálneho stavu a stanovuje ciele do budúcnosti. Výsledkom je dokument, ktorý zodpovedá reálnym možnostiam mesta.

Predkladaný komunitný plán stojí na participácii odbornej i širokej verejnosti, analýze kvantitatívnych a kvalitatívnych dát a na spolupráci kľúčových aktérov plánovania. Na príprave sa podieľali predovšetkým členovia koordinačného tímu, členovia 4 pracovných skupín, poskytovatelia a prijímatelia sociálnych služieb, ale aj široká verejnosť prostredníctvom vyplnených dotazníkov.
Komunitný plán pozostáva z troch častí. Teoretická časť definuje základné pojmy, zásady a princípy. Analytická časť popisuje aktuálnu sociálnu a demografickú situáciu, tiež obsahuje SWOT analýzy, na ktorých sa podieľali pracovné skupiny. V strategickej časti sú zadefinované ciele a priority, rozdelené do piatich oblastí:

- deti, mládež, rodina,
- seniori,
- ľudia so zdravotným znevýhodnením,
- osoby ohrozené sociálnym vylúčením,
- spoločné ciele, ktoré sa dotýkajú všetkých cieľových skupín.

Súčasťou komunitného plánu je určenie postupu jeho vyhodnotenia, ktoré bude raz ročne predkladané na rokovanie Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky a Mestskému zastupiteľstvu ako súčasť vyhodnotenia činnosti referátu sociálnych vecí. Zároveň každoročne prebehne aktualizácia komunitného plánu zameraná na prípadné doplnenie nových opatrení, ktoré v súčasnosti nie sú prioritou, ale vplyvom rôznych ekonomických, spoločenských alebo iných zmien sa stanú potrebnými.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

2024 - 2027

MESTO PEZINOK

Autori dokumentu:

Mgr. Adriana Zahradníková
Mgr. Lucia Nagyová
Mgr. Roman Repčík, PhD.

Spolupracovali:

Prof. Ing. Elena Žárska, CsC.
Eva Pilátová, DiS
Mgr. Stanislava Dulajová

Členovia pracovných skupín:

Mgr. art. Andrea Bacigalová
Mgr. Tomáš Bako
Ing. Andrea Bertová
Mgr. Silvia Bieliková
Mgr. art. Zuzana Bilská
Mgr. Jana Jurikovičová
Mgr. Michaela Císarová
Mgr. Matej Čajkovič
Mgr. Dana Hreusová
Mgr. Milan Hýll
PhD., Denisa Knotková
Mgr. Michaela Kulifajová
Mgr. Martina Kurcabová
Mgr. Zuzana Lehotská
Mgr. Monika Lezová
PhDr. Jana Matulová
Ing. Marta Múčková
Mgr. Jana Pavlacová, DiS.
Mgr. Kristína Rybárová
Helena Slamková
Ľudovít Slimák
Mgr. Adriana Strečanská
Ing. Martina Stroblová
PharmDr. Ivana Šušaníková, PhD.
Roman Toth

Dokument revidovali:

PaedDr. Kvetoslava Štrbová
Mgr. Peter Štetka

Obsah

1.	Teoretická časť	5
1.1	Legislatívne normy a strategiské dokumenty	6
1.2	Kompetencie mesta Pezinok a BSK v oblasti poskytovania sociálnych služieb	8
1.3	Komunitné plánovanie	11
1.4	Zásady a princípy komunitného plánovania	12
1.5	Účastníci komunitného plánovania	14
1.5.1	Zadávatelia sociálnych služieb	14
1.5.2	Poskytovatelia sociálnych služieb	14
1.5.3	Prijímatelia sociálnych služieb	15
1.5.4	Verejnosť a ďalšie organizácie	16
1.6	Proces komunitnéhoplánovania	17
2.	Analytická časť	20
2.1	Analýza demografických údajov	21
2.1.1	Deti, mládež, rodina	22
2.1.2	Seniori	31
2.1.3	Ľudia so zdravotným znevýhodnením	40
2.1.4	Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	51
2.2	Analýza poskytovaných sociálnych služieb	61
2.2.1	Rozdelenie sociálnych služieb podľa druhu	61
2.2.2	Rozdelenie sociálnych služieb podľa formy	79
2.2.3	Rozdelenie sociálnych služieb podľa poskytovateľa	80
2.4	Analýza potrieb a spokojnosti obyvateľov mesta Pezinok	81
3.	Strategická časť	83
3.1	Identifikácia cieľových oblastí	88
3.2	Ciele a opatrenia	88
3.3	Vyhodnocovanie plnenia a priebežná aktualizácia komunitného plánu	89
	Záver	100

Príhovor primátora mesta

1. Teoretická časť

Slovenská republika je zmluvnou stranou takmer všetkých základných ľudsko-právnych dohovorov Organizácie spojených národov. K hlavným dohovorom pokrývajúcim problematiku ľudských práv patrí Všeobecná deklarácia ľudských práv prijatá v roku 1948. V deklarácii sa v článku 25 uvádza: „Každý má právo na životnú úroveň zabezpečujúcu jemu i jeho rodine zdravie a blahobyt vrátane potravy, šatstva, bývania, lekárskej starostlivosti a nevyhnutných sociálnych opatrení; má právo na zabezpečenie v nezamestnanosti, v chorobe, pri pracovnej nespôsobilosti, pri ovdovení, v starobe alebo v ostatných prípadoch straty zárobkových možností, ktoré nastali okolnosťami nezávislými od jeho vôle.[1] Systém sociálnej ochrany u nás tvoria 4 piliere, ktorými sú zdravotná starostlivosť, sociálne poistenie, štátna sociálna podpora a sociálna pomoc zahrňujúca sociálne služby.[2]

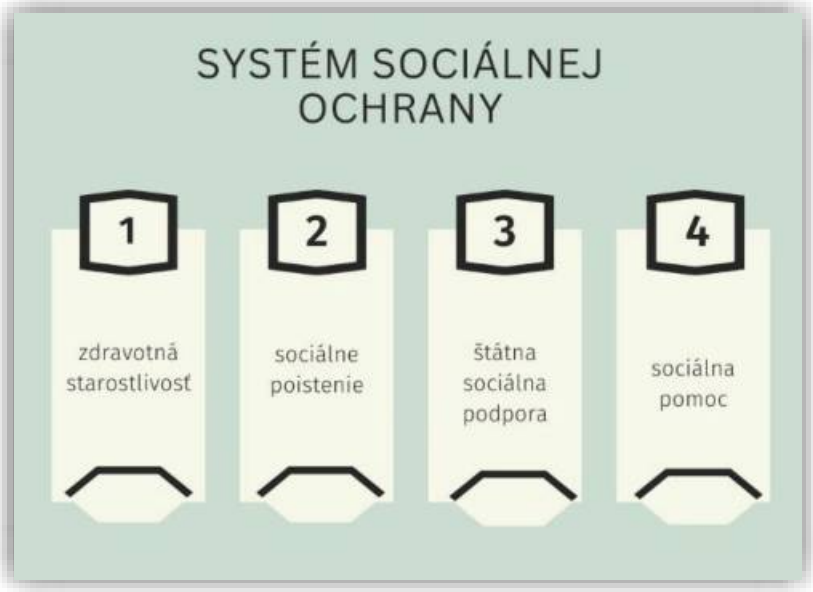

Dôležité je, aby bol tento systém nastavený a prepojený tak, aby každý mohol dostať adekvátnu ochranu, podporu a pomoc. Z praxe vieme, že stav nie je ideálny a na Slovensku žijú aj obyvatelia, ktorí nemajú zabezpečené bývanie, žijú na hranici alebo pod hranicou chudoby a majú nárok len na poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

Štát kladie na obce povinnosť zriaďovať, zabezpečovať a poskytovať sociálne služby v rozsahu, na ktorý nemajú dostatok financií. Dostávajú sa tak do situácie, kedy nedokážu splniť všetky svoje zákonné povinnosti. Často sa preto musia zamerať na sociálne služby, ktoré sú pre ich obyvateľov najpotrebnejšie a dokážu ich pokryť finančne, priestorovo a personálne. K určeniu priorít slúži proces komunitného plánovania, ktorý na základe získaných dát analyzuje dopyt a ponuku sociálnych služieb, silné a slabé stránky aktuálneho stavu a stanovuje ciele do budúcnosti. Výsledkom komunitného plánovania by mal byť kvalitný komunitný plán sociálnych služieb, ktorý zodpovedá realite a je využiteľný pri strategických rozhodnutiach obce. Predkladaný komunitný plán stojí na participácii odbornej i širokej verejnosti, analýze kvantitatívnych a kvalitatívnych dát a na spolupráci kľúčových aktérov plánovania.

[1] https://www.mzv.sk/diplomacia/ludske-prava/dolezite-dokumenty-a-ludskopravne-organy
[2] REPKOVÁ K., 2012, Sociálne služby v kontexte komunálnej sociálnej politiky

1.1 Legislatívne normy a strategické dokumenty

Komunitný plán sociálnych služieb je dokument, ktorý vychádza z aktuálnych legislatívnych noriem platných pre Slovenskú republiku, úzko súvisiacich s ľudskými právami, sociálnou pomocou a sociálnou ochranou. Opiera sa aj o ďalšie strategické dokumenty – národné a regionálne dokumenty, legislatívne normy Európskej Únie a ďalšie. Všetky uvedené zdroje sú nosnými piliermi k plánovaniu a realizácii komunitného plánovania. Pri tvorbe predkladaného komunitného plánu sme vychádzali z nasledovných noriem a dokumentov:

Legislatívne normy Slovenskej republiky:

- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Dokumenty na národnej úrovni:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030
- Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2022– 2027
- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike

Dokumenty na regionálnej úrovni:

- Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2027

Miestne dokumenty:

- Štatút mesta Pezinok
- súvisiace všeobecne záväzné nariadenia mesta Pezinok
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Pezinok na roky 2017 – 2023
- Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Pezinok na roky 2019 – 2023

Dokumenty Európskej únie:

- Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd
- Európska sociálna charta
- Dohovor o právach dieťaťa
- Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Európska sociálna charta

Ďalšie zdroje:

- požiadavky a návrhy aktérov procesu komunitného plánovania získaných v priebehu prípravy KPSS
- SWOT analýzy zadávateľa a cieľových skupín

1.2 Kompetencie mesta Pezinok a BSK v oblasti poskytovania sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách určuje pôsobnosť patriacu ministerstvu ako ústrednému orgánu štátnej správy a územnej samospráve, teda vyšším územným celkom a obciam. Kompetencie obcí nie sú odlíšené podľa počtu obyvateľov. To v praxi znamená, že nie je rozhodujúce, či ide o obec s 200 obyvateľmi alebo 20 000 obyvateľmi, legislatívou dané sociálne služby by mali poskytovať a finančne zabezpečovať. V texte uvádzame pojem obec v súvislosti so všeobecnými informáciami a v prípade konkrétnych údajov týkajúcich sa Pezinka, pojmy mesto alebo mesto Pezinok. V rámci pôsobnosti obce rozlišujeme jej úlohy:

- **obligatórne (povinné) úlohy** - plnenie týchto úloh má záväzný charakter a pri plnení zákonných podmienok je obec povinná tieto úlohy plniť (obec rozhoduje len o tom, akým spôsobom ich bude plniť),
- **fakultatívne (dobrovoľné) úlohy** - je na vôli obce, či bude alebo nebude určité úlohy vykonávať a zabezpečovať.

Medzi finančne a personálne najnáročnejšie povinnosti, ktoré boli štátom kompetenčne pridelené obci, radíme povinnosť poskytovať alebo zabezpečovať sociálne služby.

Tabuľka 01: Sociálne služby v poskytovateľskej kompetencii obce

Obec v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. má povinnosť poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnych služieb:	**Mesto Pezinok poskytuje**
Zariadenie pre seniorov	Nie
Zariadenie opatrovateľskej služby	Áno
Denný stacionár	Nie
Opatrovateľská služba	Áno
Nízkoprahové denné centrum	Nie
Nocľaháreň	Áno
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Nie
Prepravná služba	Áno
Odľahčovacia služba	Áno
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Nie
Terénna sociálna služba krízovej intervencie	nie

Zdroj: Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách - vlastné spracovanie

V nasledujúcej tabuľke sú vymenované sociálne služby, ktorých poskytovanie kompetenčne prináleží vyššiemu územnému celku. Mesto Pezinok v rámci územného rozdelenia spadá pod Bratislavský samosprávny kraj. V stĺpcoch uvádzame počet poskytovaných sociálnych služieb na danom území.

Tabuľka 02: Sociálne služby v poskytovateľskej kompetencii územného celku

VÚC v zmysle zákona 448/2008 Z.z. má povinnosť poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnych služieb:	BSK na území Bratislavského kraja	BSK na území mesta Pezinok
Útulok	12	0
Domov na polceste	2	0
Zariadenie núdzového bývania	5	0
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	0	0
Zariadenie podporovaného bývania	14	0
Rehabilitačné stredisko	13	0
Domov sociálnych služieb	49	3
Špecializované zariadenie	38	2
Integračné centrum	5	0
Podpora samostatného bývania	13	0
Tlmočnícka služba	8	0
Služba včasnej intervencie	9	0

Zdroj: IS SoS – vlastné spracovanie

Obec a územný celok môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnych služieb nad rámec zákonných povinností, ak ich považuje za dôležité pre svojich obyvateľov. V rámci Pezinka pôsobia neziskové organizácie a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb, ktorí sú pri poskytovaní sociálnych služieb nenahraditeľným partnerom.

Poskytovanie niektorých sociálnych služieb je podmienené odkázanosťou na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách. Kompetencie posudzovania sú rozdelené medzi obce a vyššie územné celky. Pri podávaní žiadosti je preto dôležité vedieť, kto obyvateľom s trvalým pobytom v Pezinku na konkrétnu sociálnu službu posudzuje.

Tabuľka 03: Rozdelenie kompetencií posudkovej činnosti

Mesto Pezinok	BSK
vydáva posudky a rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, zániku odkázanosti, zmene stupňa odkázanosti:	vydáva posudky a rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, zániku odkázanosti, zmene stupňa odkázanosti:
Zariadenie pre seniorov	Domov sociálnych služieb
Zariadenie opatrovateľskej služby	Špecializované zariadenie
Denný stacionár	Rehabilitačné stredisko
Opatrovateľská služba	Zariadenie podporovaného bývania

Zdroj: Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách - vlastné spracovanie

Pre žiadateľov a ich rodinných príslušníkov je náročné zorientovať sa v problematike a správne podať žiadosť. Rovnako problematické vnímame z pohľadu žiadateľov rozdelenie kompetencií medzi obce a príslušné úrady práce – napríklad poskytovanie opatrovateľskej služby/poskytovanie opatrovateľského príspevku, posudzovanie na sociálnu službu/posudzovanie z hľadiska ťažkého zdravotného postihnutia, vydávanie preukazu ZŤP/vyhradenie parkovacieho miesta pre ZŤP.

Medzi ďalšie povinnosti obce v zmysle zákona o sociálnych službách patrí:

- vypracúvať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb,
- utvárať podmienky na podporu komunitného života,
- rozhodovať o povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu ,
- poskytovať základné sociálne poradenstvo,
- uzatvárať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby,
- uzatvárať zmluvu o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- kontrolovať hospodárenie s poskytnutým finančným príspevkom,
- vyhľadávať fyzické osoby, ktorým je potrebné poskytnúť sociálnu službu,
- poskytovať štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- uhrádzať poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

Mesto má taktiež povinnosť bezodkladne zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby občanom Pezinka, ktorí nemajú rodinných príslušníkov a na poskytovanie sociálnej služby sú odkázaní v zmysle zákona o sociálnych službách. Pokiaľ nie je postačujúca opatrovateľská služba a mesto nedisponuje voľným lôžkom vo vlastnom zariadení, musí zabezpečiť umiestnenie v inom zariadení. V prípade, že príjem občana nepostačuje na úhradu za poskytovanie sociálnej služby, dopláca ju mesto z vlastných zdrojov.

Novelou zákona o sociálnych službách vznikla v roku 2022 obciam povinnosť poskytovať finančný príspevok neverejnému poskytovateľovi, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk v sociálnom zariadení, ktorým je nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár. Rovnakú povinnosť má pri poskytovaní terénnej služby krízovej intervencie, nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu, pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31 zákona o sociálnych službách, opatrovateľskú službu a prepravnú službu.

1.3 Komunitné plánovanie

Víziou každej obce je, aby jej obyvatelia viedli kvalitný a spokojný život. Jedným z nástrojov zvyšovania kvality života sú vhodne a účelne nastavené sociálne služby. Ponuku sociálnych služieb a dopyt po ďalších službách mapuje prostredníctvom komunitného plánovania. Ide o nástroj, ktorý pomenúva potreby obyvateľov a hľadá riešenia napĺňania ich sociálnych potrieb. Mapuje miestne požiadavky a potreby obyvateľov a porovnáva ich s exitujúcimi zdrojmi. Medzi hlavné úlohy komunitného plánovania teda patrí identifikácia nedostatkov v poskytovaní sociálnych služieb, hľadanie možností zlepšenia ich kvality a určenie priorít ich ďalšieho rozvoja čo sa týka ich rozsahu, druhu a formy. Na základe analýzy aktuálnej situácie navrhuje postupy, riešenia a opatrenia vedúce k rozvoju sociálnych služieb, pričom využíva strategické plánovanie v sociálnej oblasti.

Poslaním komunitného plánovania je zaisťovanie a udržiavanie optimálnej siete sociálnych služieb s ohľadom na aktuálne potreby obyvateľov, dostupné finančné zdroje zadávateľov a poskytovateľov a stanovené kvalitatívne kritériá.

Komunitné plánovanie je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a individuálnym potrebám občanov.

Mesto Pezinok do procesu komunitného plánovania zapojilo a k spolupráci prizvalo zástupcov poskytovateľov sociálnych služieb, zástupcov prijímateľov sociálnych služieb, miestne organizácie a občianske iniciatívy, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb priamo dotýka.

Zapojiť do procesu komunitného plánovania sa mohla taktiež široká verejnosť aktívnou účasťou v pracovných skupinách alebo vyplnením anonymného dotazníka.

Výsledkom komunitného plánovania má byť poskytovanie čo najširšieho spektra sociálnych služieb v prirodzenom prostredí prijímateľa. Základom je vzájomná a aktívna spolupráca ľudí, ktorých sa daná oblasť dotýka. Podporuje vytváranie a prehlbovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov mesta. Zároveň je prevenciou sociálneho vylúčenia a sociálnej izolácie ohrozených jednotlivcov a skupín. Berie ohľad na najzraniteľnejšie skupiny obyvateľov a usiluje o začlenenie jednotlivcov stojacich na okraji spoločnosti späť do života komunity.

1.4 Zásady, princípy a ciele komunitného plánovania

Komunitné plánovanie sa riadi určitými zásadami a princípmi, ktorých úlohou je zabezpečiť efektívne využitie všetkých zdrojov na realizáciu čo najväčšieho množstva požadovaných zmien. Plánované a realizované procesy, ciele a opatrenia sú vzájomne previazané, dopĺňajú a podporujú sa.

Pri spracovaní komunitného plánu sme vychádzali z nasledovných zásad:

- **proces tvorby** komunitného plánu má rovnakú dôležitosť ako výsledný dokument,
- smerovanie rozvoja sociálnych služieb **reflektuje potreby** členov komunity,
- využívanie existujúcej funkčnej **spolupráce** v rámci komunity,
- hlavným cieľom je **uspokojovanie potrieb** obyvateľov,
- súčasťou komunitného plánovania je **skvalitňovanie** existujúcich sociálnych služieb,
- priority a smerovanie rozvoja sociálnych služieb stoja na **individualite, hodnote, dôstojnosti a práve na sebaurčenie** každého prijímateľa sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie by malo byť postavené na piatich zásadných princípoch. V prvom rade je to partnerstvo a spolupráca medzi všetkými zúčastnenými. Neoceniteľné pri plánovaní je taktiež zapojenie miestnej komunity, ktorá najlepšie pozná svoje potreby ale i možnosti a tieto poznatky sú dôležité pri stanovovaní priorít rozvoja sociálnych služieb. Významnú úlohu zohrávajú taktiež schopnosť robiť kompromisy medzi chcenými a reálnymi, teda možnými a realizovateľnými cieľmi, detekcia nových ľudských a finančných zdrojov, ktorá reflektuje dynamicky sa meniace prostredie a podmienky a v neposlednom rade vhodné narábanie s informáciami, pod ktorými chápeme efektívnu komunikáciu, transparentnosť a zrozumiteľnosť informácií. Komunitné plánovanie spočíva v dialógu a cieľom je dosiahnutie výsledku, ktorý je podporovaný väčšinou účastníkov.

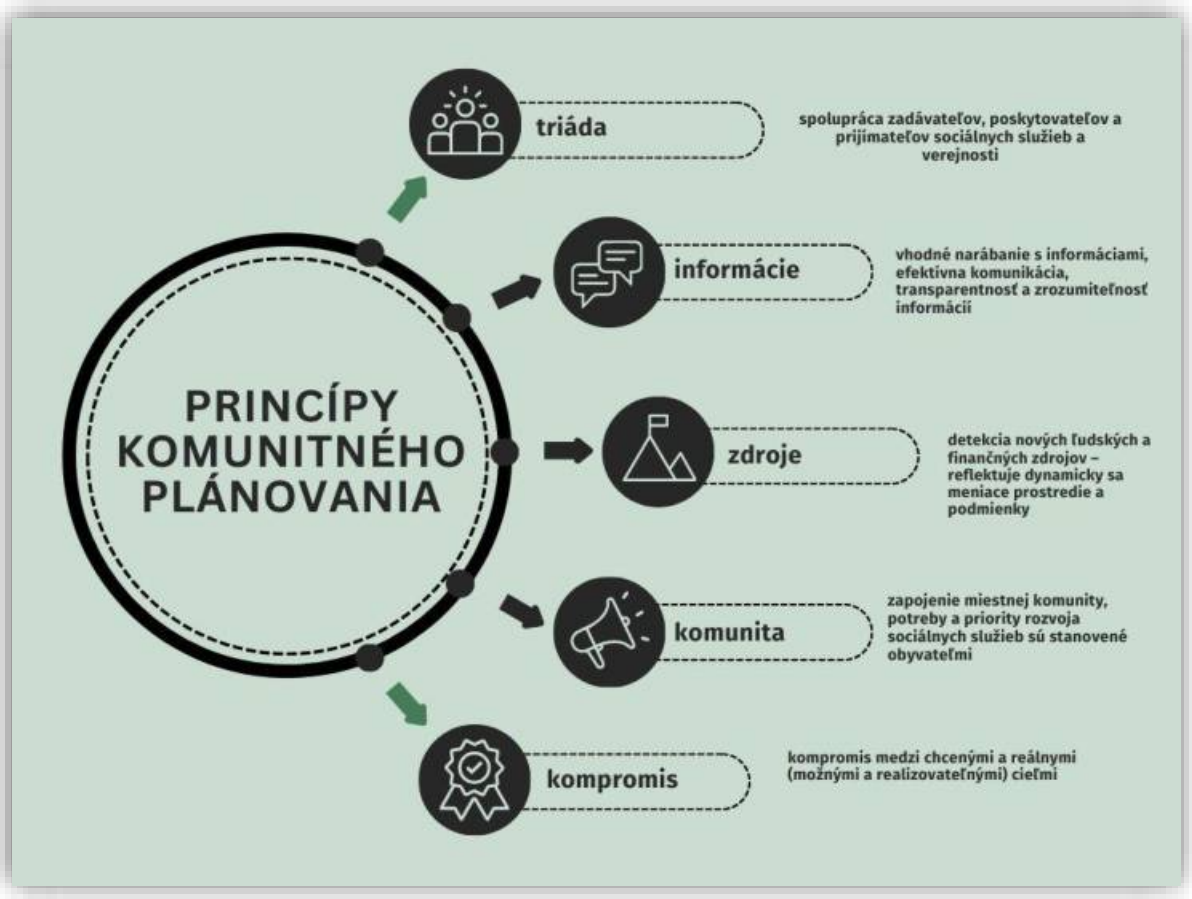

Za hlavné ciele komunitného plánovania sme si stanovili nasledujúce prioritné oblasti:

- posilňovať a upevňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta,
- predchádzať sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- začleniť do komunity tých, ktorí sa nachádzajú na jej okraji alebo sú v nepriaznivej sociálnej situácii.

1.5 Účastníci komunitného plánovania

Jedným z najdôležitejších princípov komunitného plánovania je partnerstvo a spolupráca všetkých zapojených subjektov, ktorými sú **zadávatelia** sociálnych služieb, **poskytovatelia** a **prijímatelia** sociálnych služieb, **mimovládne organizácie a verejnosť**.

1.5.1 Zadávatelia sociálnych služieb

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečovať sociálne služby pre svojich občanov na území, ktoré spravujú.

V systéme verejnej správy sú obstarávateľmi sociálnych služieb **obce a kraje**, ktoré prostredníctvom svojich volených zástupcov nesú hlavnú zodpovednosť za dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb. Zadávatelia sociálnych služieb sú garantmi realizácie komunitného plánovania a preto je ich podpora pre úspech procesu zásadná. Zadávatelia sociálnych služieb by mali stanoviť pravidlá financovania takých sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánu.

1.5.2 Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť fyzické alebo právnické osoby - subjekty, ktoré poskytujú sociálne služby podľa zákonom stanovených podmienok. Medzi hlavných poskytovateľov sociálnych služieb patria:

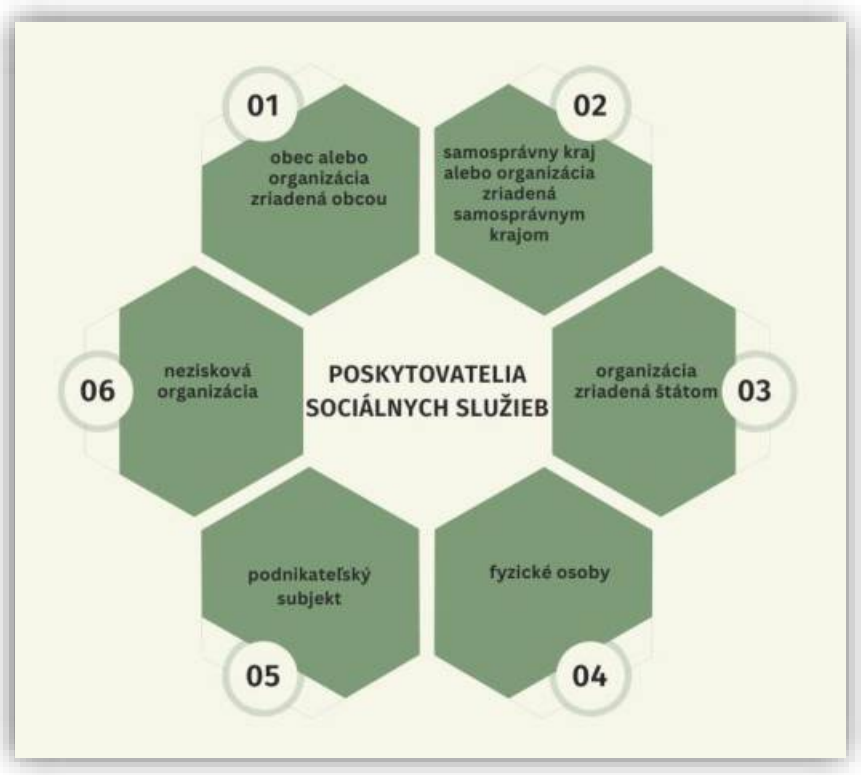

Všetky uvedené subjekty by mali byť súčasťou komunitného plánovania a podieľať sa na príprave a tvorbe funkčnej a kvalitnej siete sociálnych služieb, ktorá vo vzájomnej spolupráci usiluje o uspokojenie potrieb všetkých svojich obyvateľov. Je preto dôležité, aby poskytovatelia sociálnych služieb dokázali citlivo reagovať na aktuálnu situáciu a potreby prijímateľov sociálnych služieb a flexibilne prispôsobovať svoju ponuku sociálnych služieb.

Ako už vyplýva z predchádzajúceho textu, sociálne služby môžu byť poskytované verejnými alebo neverejnými poskytovateľmi. **Verejným poskytovateľom** sociálnych služieb je samospráva – obec a vyšší územný celok (samosprávny kraj). Títo v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečujú dostupnosť sociálnych služieb pre občanov, ktorí sociálnu službu potrebujú. Rozsah kompetencií a povinností samosprávy pri poskytovaní sociálnych služieb je definovaný v Zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Neverejní poskytovatelia sú fyzické osoby, neziskové organizácie, občianske združenia, podnikateľské subjekty a ďalšie, ktoré poskytujú sociálne služby vo verejnom záujme osobám, ktoré sú na sociálnu službu odkázané.

Je dôležité poznať ciele a zámery každého subjektu pôsobiaceho na území mesta, uvedomovať si jeho poslanie a prínos pre komunitu.

1.5.3 Prijímatelia sociálnych služieb

Prijímateľmi sociálnych služieb sú občania v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorých sú sociálne služby určené. Z dôvodu lepšej prehľadnosti a zrozumiteľnosti sme prijímateľov sociálnych služieb rozdelili do 4 základných cieľových skupín, z ktorých každá má osobitné, špecifické sociálne potreby. Vybranými cieľovými skupinami sú:

- seniori – najmä osoby staršie ako 62 rokov, u ktorých je zvýšené riziko postupného oslabenia alebo ubúdania fyzického a mentálneho zdravia,
- deti, mládež, rodina – podpora základných funkcií rodiny, ohrozených tlakom spoločnosti zameranej na výkon, v uplynulom období tiež dopadmi pandémie COVID-19, predovšetkým na deti a mládež,
- ľudia so zdravotným znevýhodnením, dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom alebo trpiaci duševným ochorením a ich rodiny, ktorých sa daná situácia bezprostredne dotýka,
- osoby ohrozené sociálnym vylúčením – jednotlivci, ktorí sa z rôznych dôvodov nedokážu alebo odmietajú prispôsobiť životu a fungovaniu väčšinovej spoločnosti, žijúci na okraji spoločnosti, závislí od návykových látok, súdne trestaní, s nízkym finančným príjmom, marginalizované komunity.

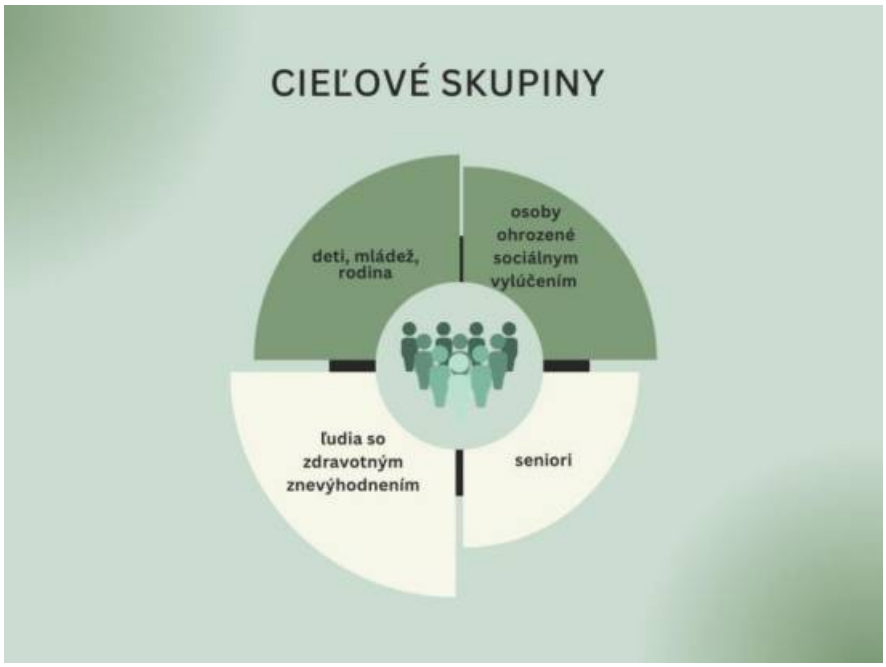

Jednotlivci alebo skupiny, prípadne celé komunity, spadajúce do niektorej z uvedených cieľových skupín ešte nemusia byť explicitne prijímateľmi sociálnej služby, avšak môžu sa nachádzať v situácii, kedy potrebujú určitý druh pomoci alebo podpory.

Medzi **prijímateľov sociálnej služby** zaraďujeme všetky osoby, ktorým sú sociálne služby poskytované (väčšinou na základe zmluvy). Práva prijímateľov sociálnych služieb bližšie upravuje § 6 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Komunitné plánovanie sa opiera o potreby prijímateľov sociálnych služieb a preto je komunitný plán určený predovšetkým im. Z toho dôvodu by mali byť ciele, zámery a potreby prijímateľov sociálnych služieb prioritou pri komunitnom plánovaní.

1.5.4 Verejnosť a ďalšie organizácie

Jednou z úloh obce je zabezpečovať prístup k informáciám širokej verejnosti. Je dôležité, aby s cieľmi, zámermi a výsledkami komunitného plánovania bola verejnosť pravidelne oboznamovaná.

Mesto Pezinok informácie o príprave komunitného plánu pravidelne zverejňovalo na webovej stránke mesta, facebooku, prostredníctvom televízie Pezinok a mesačníka Pezinčan. Do procesu komunitného plánovania boli prizvané a zapojené aj miestne organizácie a občianske iniciatívy, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb priamo dotýka a široká verejnosť.

Čím vyššia je miera zapojenia ďalších organizácií do procesu komunitného plánovania, tým vyššia je efektivita spracovaného komunitného plánu.

1.6 Proces komunitného plánovania

Proces tvorby komunitného plánu má rovnakú dôležitosť ako výsledný dokument. Preto je dôležité venovať dostatočnú pozornosť prípravnej fáze, ktorej súčasťou je dôsledné naplánovanie celého postupu prípravy dokumentu.

S prvotnou fázou prípravy strategického dokumentu začalo mesto Pezinok v decembri 2022. Mestský úrad oslovil a prizval k spolupráci externého konzultanta za účelom odborného a metodického usmerňovania. Následne bola navrhnutá štruktúra pracovných orgánov a jednotlivé etapy prípravy s časovým harmonogramom realizácie komunitného plánovania. Súčasťou prípravnej fázy bolo tiež predstavenie procesu a cieľov komunitného plánovania mestskému zastupiteľstvu v Pezinku a schválenie členov koordinačného tímu, ktorý zabezpečoval a riadil celý proces prípravy komunitného plánovania a aj samotné spracovanie dokumentu.

V ďalšej fáze zvolený koordinačný tím vytvoril tri typy dotazníkov:

- **pre poskytovateľov sociálnych služieb** – dotazník bol distribuovaný elektronicky poskytovateľom sociálnych služieb na území mesta Pezinok (vzor dotazníka je Prílohou 07 tohto dokumentu),
- **pre prijímateľov sociálnych služieb** - anonymný dotazník bol distribuovaný s dôrazom na sociálne služby, ktoré poskytuje mesto Pezinok (vzor dotazníka je Prílohou 05 tohto dokumentu),
- **pre verejnosť** – anonymný dotazník bol distribuovaný v papierovej forme na 7 verejných miestach v Pezinku, v mesačníku Pezinčan a v elektronickej podobe na webovej stránke mesta (vzor dotazníka je Prílohou 06 tohto dokumentu).

Následne boli zadefinované a vytvorené štyri pracovné skupiny:

- **deti, mládež, rodina,**
- **seniori,**
- **ľudia so zdravotným znevýhodnením,**
- **osoby ohrozené sociálnym vylúčením.**

Úlohou pracovných skupín bolo definovať problémové oblasti, poskytovať informácie a stanoviská, podávať návrhy a vízie, spolupracovať na SWOT analýze.

S ohľadom na zameranie pracovných skupín boli prizvané k spolupráci subjekty orientujúce sa v problematike v týchto oblastiach. S ponukou participácie pri tvorbe strategického dokumentu boli oslovení aj prijímatelia sociálnych služieb a verejnosť. Výstupy zo stretnutí pracovných skupín boli spracované a premietnuté do cieľov a opatrení komunitného

plánu sociálnych služieb. V nasledujúcich grafikách uvádzame harmonogram spracovania a schvaľovania komunitného plánu, zapojených spracovateľov a schvaľovacie orgány mesta.

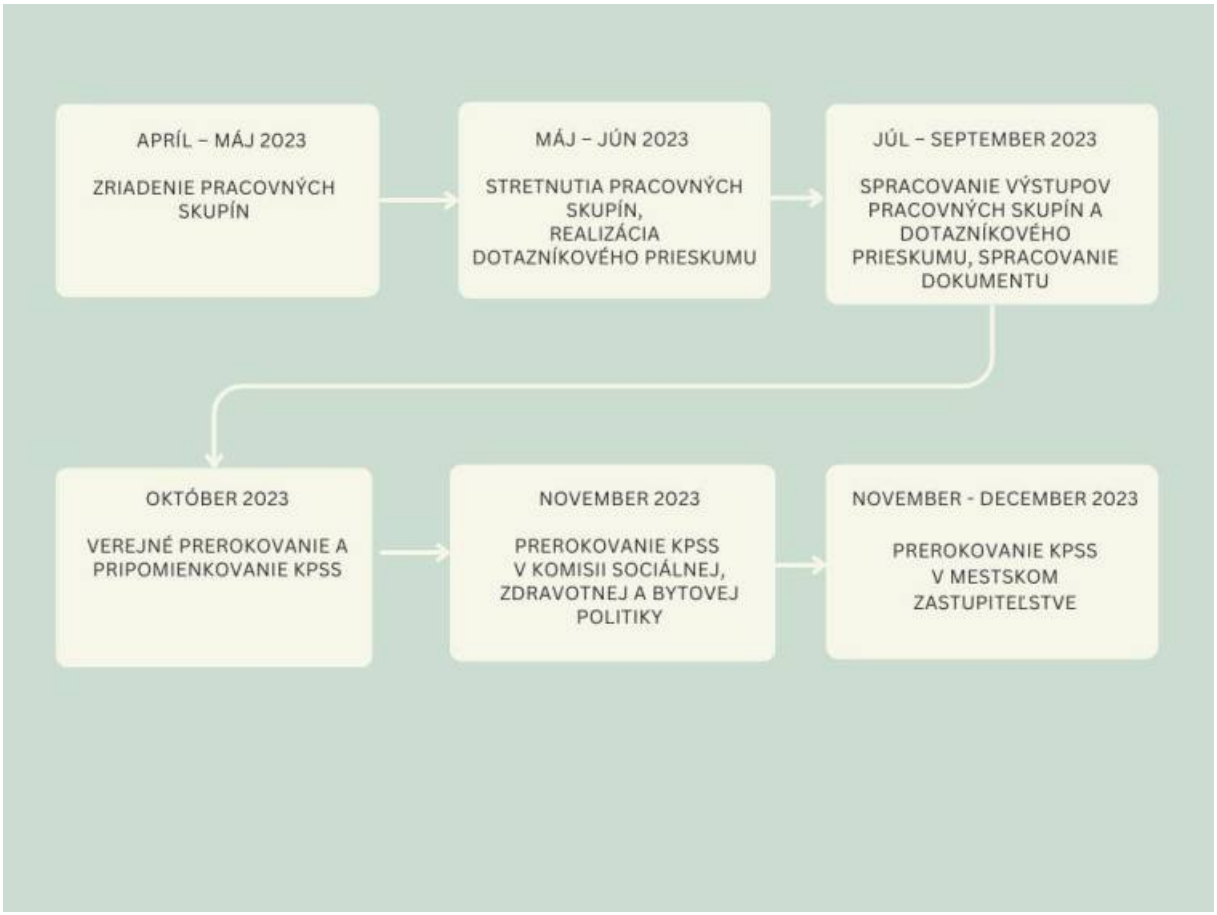

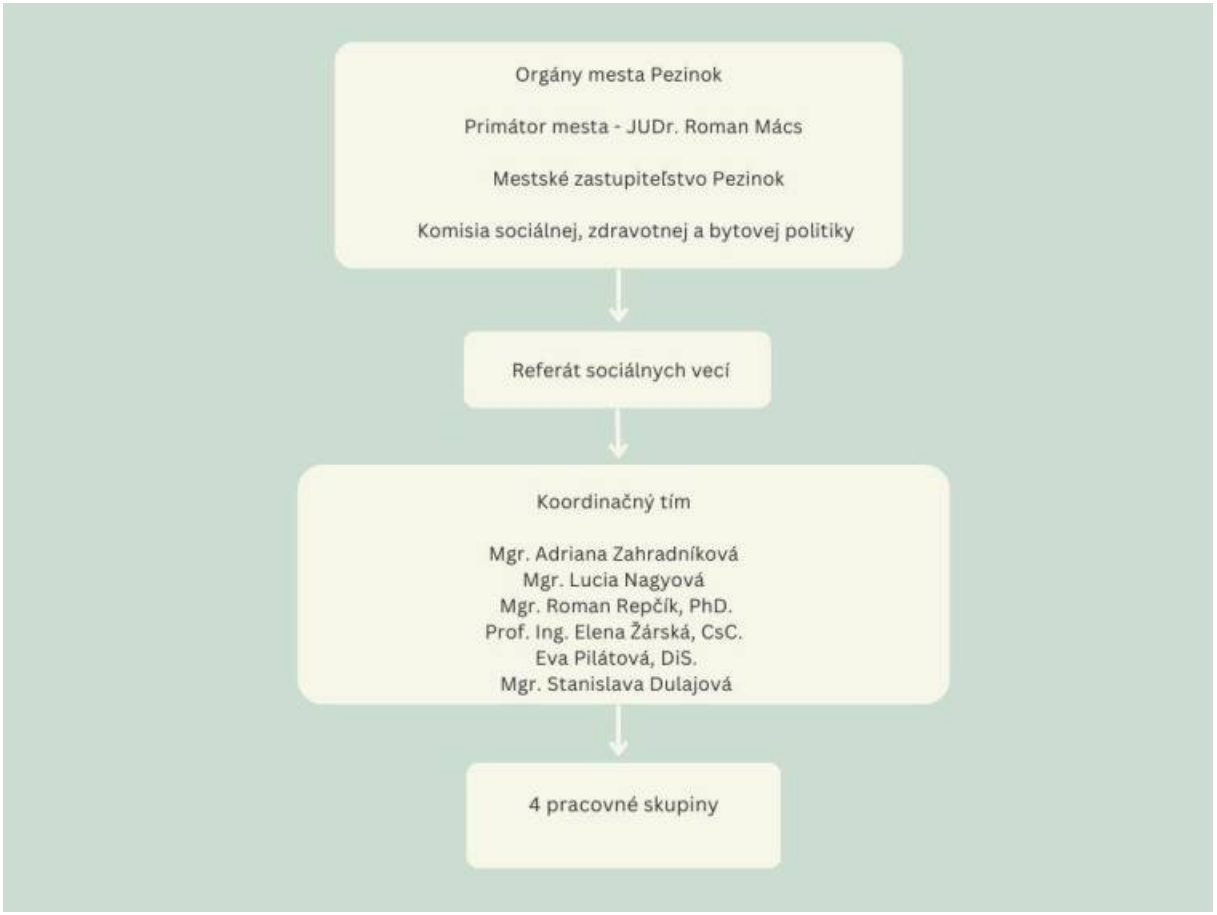
Orgány mesta Pezinok
Primátor mesta - JUDr. Roman Mács
Mestské zastupiteľstvo Pezinok
Komisia sociálnej, zdravotnej a bytovej politiky
Referát sociálnych vecí
Koordinačný tím
Mgr. Adriana Zahradníková
Mgr. Lucia Nagyová
Mgr. Roman Repčík, PhD.
Prof. Ing. Elena Žárská, CsC.
Eva Pilátová, DiS.
Mgr. Stanislava Dulajová
4 pracovné skupiny

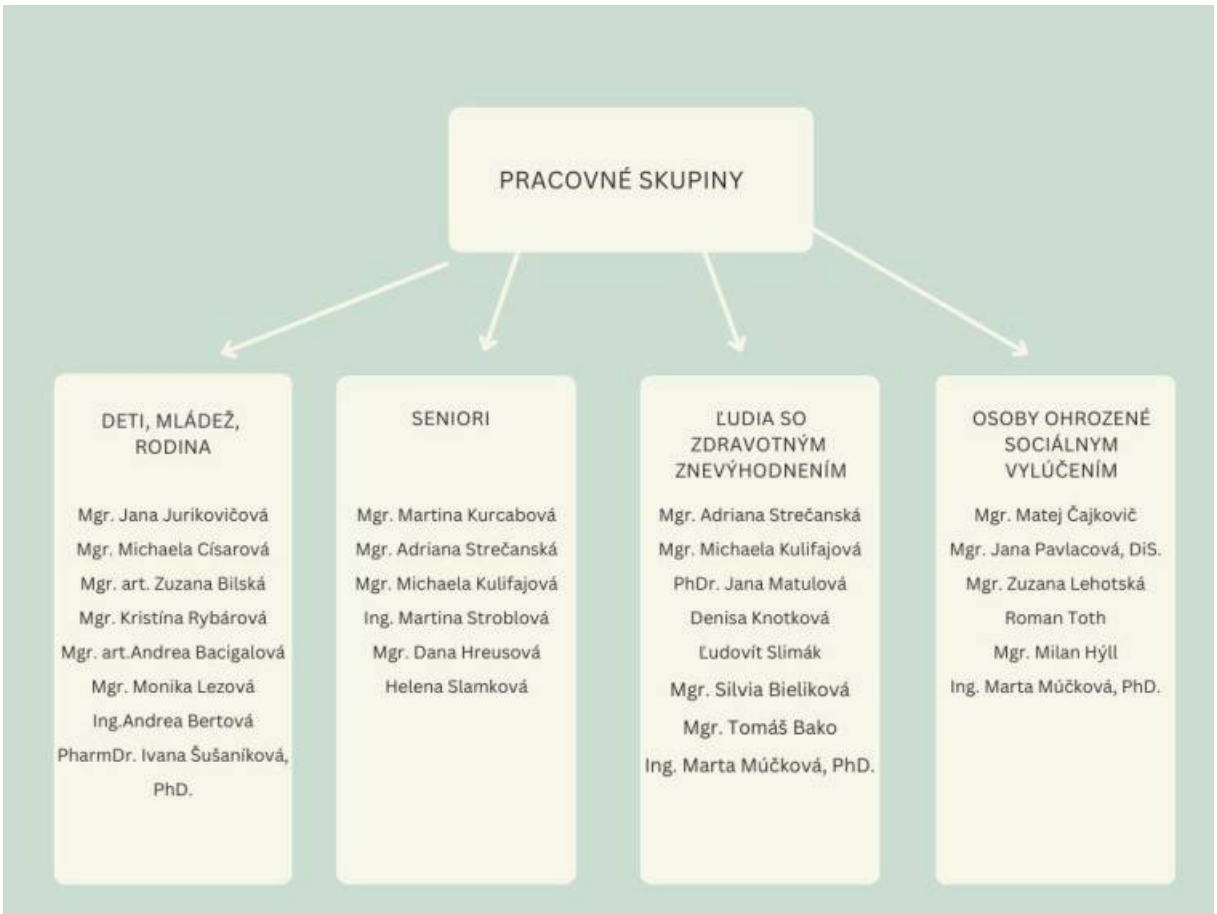
PRACOVNÉ SKUPINY
DETI, MLÁDEŽ, RODINA
Mgr. Jana Jurikovičová
Mgr. Michaela Císarová
Mgr. art. Zuzana Bilská
Mgr. Kristína Rybárová
Mgr. art.Andrea Bacigalová
Mgr. Monika Lezová
Ing.Andrea Bertová
PharmDr. Ivana Šušaníková, PhD.
SENIORI
Mgr. Martina Kurcabová
Mgr. Adriana Strečanská
Mgr. Michaela Kulifajová
Ing. Martina Stroblová
Mgr. Dana Hreusová
Helena Slamková
ĽUDIA SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM
Mgr. Adriana Strečanská
Mgr. Michaela Kulifajová
PhDr. Jana Matulová
Denisa Knotková
Ľudovít Slimák
Mgr. Silvia Bieliková
Mgr. Tomáš Bako
Ing. Marta Múčková, PhD.
OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM
Mgr. Matej Čajkovič
Mgr. Jana Pavlacová, DiS.
Mgr. Zuzana Lehotská
Roman Toth
Mgr. Milan Hýll
Ing. Marta Múčková, PhD.

2. Analytická časť

Okres Pezinok leží na juhozápadnom okraji Slovenskej republiky, jeho rozloha je 375 km^2. Je súčasťou Bratislavského samosprávneho kraja. Západná časť okresu je situovaná v Malých Karpatoch, v oddiely, ktorý sa nazýva Pezinské Karpaty. Východná časť okresu leží v Podunajskej nížine, a to prevažne v Podmalokarpatskej pahorkatine, len južná časť je na Podunajskej rovine. Najvyšším bodom územia je Čertov kopec v Malých Karpatoch (752 m n. m.). Na územie okresu Pezinok zasahuje Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty. Maloplošné chránené územia reprezentujú 2 národné prírodné rezervácie: Jurský Šúr, Hajdúky, 5 prírodných rezervácií: Alúvium Gidry, Jurské jazero, Lindava, Nad Šenkárkou, Zlatá Studnička a 2 prírodné pamiatky: Limbašská vyvieračka a Tisové skaly. Chránená študijná plocha Jurská gaštanica na lokalite Jelení vrch s výskytom gaštanu jedlého je navrhnutá na prírodnú rezerváciu.

V okrese Pezinok sú 3 mestá - Pezinok, Modra, Svätý Jur a 14 obcí: Báhoň, Budmerice, Častá, Doľany, Dubová, Jablonec, Limbach, Píla, Slovenský Grob, Šenkvice, Štefanová, Viničné, Vinosady a Vištuk.

Mesto Pezinok leží 18 km severovýchodne od hlavného mesta Bratislavy. Rozkladá sa na dvoch katastrálnych územiach Grinava a Pezinok na úpätí Malých Karpát. Územie, na ktorom sa dnes rozkladá mesto Pezinok, sa v písomných materiáloch prvýkrát spomína v listine z roku 1208 ako „terra Bozin“. V nasledujúcich storočiach sa mesto postupne zmenilo z banskej osady na vinohradnícke mestečko po druhej vlne nemeckej kolonizácie na začiatku 16. storočia. Snaha mešťanov a obyvateľov Pezinka o získanie práv slobodného kráľovského mesta vyvrcholila 14. júna 1647, kedy kráľ Ferdinand III. udelil Pezinku tieto privilégiá.

Pezinok je súčasťou Malokarpatskej vínnej cesty, ktorá spája najpozoruhodnejšie body regiónu a ponúka ochutnávky miestnych vín a špecialít, návštevy vínnych pivníc, vinoték a múzeí. Prvé písomné správy o vinohradníctve v Malokarpatskom regióne pochádzajú z 13. storočia, v Pezinku z roku 1295. Z tohto obdobia sú aj prvé správy o oberačkových slávnostiach.

2.1 Analýza demografických údajov k 31.12.2022

- Pezinok má 24 617 obyvateľov
- 12 803 (52,01%) žien a 11 814 (47,99%) mužov
- hustota obyvateľstva je 339,87 osôb na km^2
- priemerný vek obyvateľov je 41,27
- index starnutia: 96,62

Národnostné zloženie (5 najviac zastúpených)

- Slovenská: 90,73%
- Česká: 0,71%
- Maďarská: 0,45%
- Ukrajinská: 0,19%
- Ostatné: 7,74%

Živonarodení, zomretí a prirodzený prírastok
(rozdiel živonarodených a zomretých)

- Živonarodení: 203 osôb
- Zomretí: 207 osôb
- Prirodzený prírastok: -4 osôb

Migrácia a migračné saldo
(rozdiel v zmenách trvalého pobytu)

- Prisťahovalo sa: 504 osôb
- Odsťahovalo sa 721 osôb
- Migračné saldo: -217 osôb

Celkový prírastok
(súčet prirodzeného prírastku a migračného salda)

- Živonarodení a prisťahovaní: 708 osôb
- Zomretí a odsťahovaní: 926 osôb
- Celkový prírastok: -221 osôb[3]

[3] Štatistický úrad Slovenskej republiky, stav k 31.12.2022

2.1.1 Deti, mládež, rodina

Národný strategický rámec na podporu rodín a demografického vývoja do roku 2030 deklaruje víziu, aby naša krajina bola priateľská k rodinám a deťom, aby sme boli spoločenstvom, v ktorom stabilita vzťahov a medzigeneračná solidarita chráni všetkých členov rodín pred chudobou.[4]

Rodiny s deťmi podporuje štát finančnými jednorazovými a opakovanými štátnymi sociálnymi dávkami. Tieto dávky majú prispieť rodičom na výdavky spojené s narodením dieťaťa alebo viacerých detí súčasne a pomôcť im so zabezpečením starostlivosti o nezaopatrené deti, ich výchovu a výživu. Ide o príspevok pri narodení dieťaťa, príspevok na viac súčasne narodených detí, prídavok na dieťa, príplatok k prídavku na dieťa, rodičovský príspevok a príspevok na starostlivosť o dieťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Tieto práva a povinnosti upravuje zákon č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine.

Sociálne služby určené pre rodinu a jej členov sa zameriavajú najmä na podporu rodiny s deťmi a poskytujú pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, pri zosúlaďovaní rodinného a pracovného života a službu včasnej intervencie. Pozornosť venujú tiež prevencii sociálneho vylúčenia, vzniku sociálnej patológie, zmierňovanie jej dôsledkov a riešeniu náročných krízových situácií. Prioritne je pre tieto oblasti určená nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, terénna sociálna služba krízovej intervencie a zariadenie núdzového bývania.

V tradičnom chápaní je najdôležitejšou funkciou manželstva založenie rodiny a zabezpečenie riadnej výchovy detí. Podľa slovenského právneho poriadku je možná civilná i cirkevná forma uzavretia manželstva, ktoré majú u nás od 1. júla 1992 rovnoprávne postavenie a vzájomne sa rešpektujú. V posledných dekádach **dochádza k zmene sobášneho správania**, najmä k odkladom sobášov do vyššieho veku. Spomedzi regiónov Slovenska najstarších ženíchov a nevesty sme mali práve v Bratislavskom kraji. Ženísi mali v priemere až 37 rokov a 2 mesiace, nevesty zasa 34 rokov a 5 mesiacov.[5] Stále častejšie je zdôrazňované uplatnenie sa v pracovnej oblasti, až potom v rodine, čo môže súvisieť s uprednostnením potreby zabezpečenia sa, vysokými cenami nehnuteľností a životnými nákladmi. Pre súčasnú dobu sú typické tiež zmeny v rolách členov rodiny. Ustupuje dominantné postavenie otca, súčasne sa matky viac venujú profesijnej kariére, socializačno-výchovnú funkciu do značnej miery preberajú školy a ďalšie inštitúcie. Zmeny môžeme pozorovať aj vo veľkostiach rodín, čo súvisí s nižšou pôrodnosťou a ústupom viacgeneračných domácností. Napriek tomu zostáva rodina aj naďalej stabilizujúcim prvkom spoločnosti. Nižšie uvedený graf znázorňuje počet sobášov a rozvodov v meste Pezinok.

[4] https://www.employment.gov.sk
[5] https://slovak.statistics.sk

Zdroj: MsÚ Pezinok

Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bol rok 2020 pri sobášoch a rozvodoch, podobne ako pri iných demografických parametroch, rokom extrémnych výkyvov v trendoch. Roky pandémie (2020, 2021) rekordne znížili počty sobášov. V roku 2022 môžeme pozorovať opäť výraznejší nárast. Vzhľadom na nepriaznivé okolnosti sa od roku 2020 očakával rapídny nárast počtu návrhov na rozvod. Tento predpoklad sa však nenaplnil.[6] Pre komplexné posúdenie vplyvu pandemického roka bude dôležité sledovať rozvodovosť v dlhšom časovom horizonte.

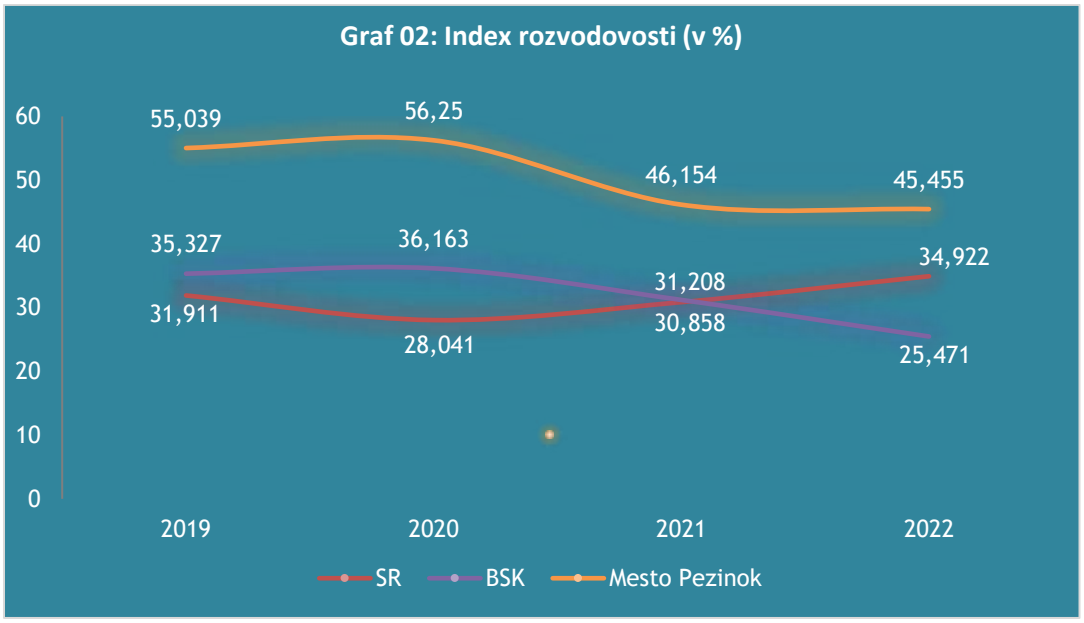

Zdroj: Štatistický úrad SR – vlastné spracovanie

Analýza zo sčítania obyvateľov z roku 2021 ukázala, že Bratislavský samosprávny kraj je charakteristický **najvyššou intenzitou rozvodovosti na Slovensku**. V nadväznosti na uvedené skutočnosti uvádzame vývoj indexu rozvodovosti v meste Pezinok. Ten vyjadruje počet rozvodov pripadajúcich na 100 sobášov. V meste Pezinok má v súčasnosti klesajúcu tendenciu. Za obdobie posledných štyroch rokov klesol index rozvodovosti v Pezinku celkovo o 17,4%.

[6] Štatistický úrad Slovenskej republiky

Napriek tomuto poklesu dosahuje výrazne vyššiu hodnotu oproti celoslovenskému priemeru a priemeru BSK.

Viac ako 44% obyvateľov Slovenska bolo v roku 2022 slobodných. Druhou najpočetnejšou skupinou boli ľudia žijúci v manželstve.[7] V rámci krajov najvýraznejší nárast podielu slobodných osôb zaznamenal Bratislavský kraj (zo 40,2% v roku 2011 na 44,4% v roku 2021).[8]

Tabuľka 04: Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu v meste Pezinok k 1. 1. 2021

Rodinný stav	Počet obyvateľov	Podiel v %
slobodný, slobodná	11 006	44,2
ženatý, vydatá	9 873	39,65
rozvedený, rozvedená	2 514	10,1
vdovec, vdova	1 415	5,68
nezistené	92	0,37
spolu	24 900	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 – vlastné spracovanie

Z hľadiska sociálnej pomoci a sociálnych služieb ako rizikovejších vnímame obyvateľov bez rodinného zázemia, na ktoré sa môžu v prípade potreby spoľahnúť. Z údajov v tabuľke vidíme, že v nukleárnej (základnej) rodine nežije až 60,35% obyvateľov mesta. Najviac z nich je slobodných, u ktorých je predpoklad, že buď žijú v partnerskom zväzku bez uzavretia manželstva, alebo žijú bez partnera. Výchova a zabezpečenie detí v jednorodičovských rodinách kladie na rodiča vyššie nároky. Prechod od viacgeneračného bývania k samostatnému bývaniu nukleárnej rodiny taktiež sťažuje poskytovanie pomoci v rámci rodinnej siete.

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 – vlastné spracovanie

Z údajov v nižšie uvedenej tabuľke je zrejmé, že veľký počet detí, približne tretina sa narodí rodičom, ktorí nie sú zosobášení. V roku 2021 bolo mimo manželského zväzku v meste Pezinok

[7] Štatistický úrad Slovenskej republiky
[8] Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

narodených až 100 detí a v roku 2022 spolu 73 detí. Zodpovedá to celoslovenskému trendu, kedy sa rodina začína formovať narodením dieťaťa, nie sobášom.

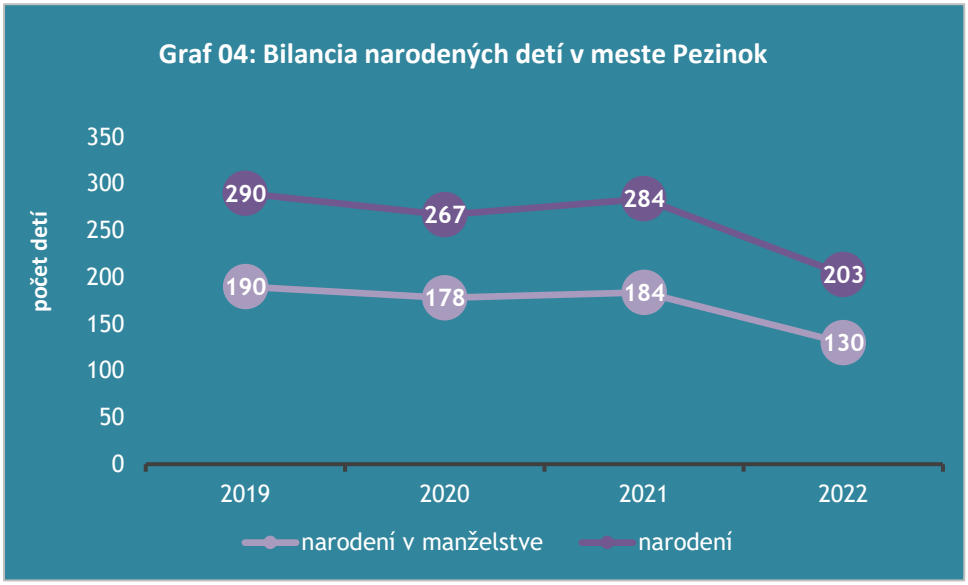

Zdroj: Štatistický úrad SR – vlastné spracovanie

V sledovanom období výrazne **klesol taktiež celkový počet narodených detí a to až o 30%.** Pôrodnosť na Slovensku ako aj v mnohých iných krajinách má dlhodobo klesajúci trend. Každý rok sa narodí menej detí ako ten predošlý. Pribúda čoraz viac bezdetných párov. V roku 2022 bol na Slovensku index pôrodnosti 1,6 dieťaťa na jednu ženu. Klesá aj počet žien v reprodukčnom veku (od 15 do 49 rokov), na druhej strane sa zvyšuje počet ľudí v dôchodkovom veku (65 a viac). Odborníci hovoria o starnutí populácie.[9]

Štát podporuje rodiny s deťmi formou štátnej pomoci. Jednou z nich je **poskytovanie príspevku na starostlivosť o dieťa** rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa. Príspevok na starostlivosť o dieťa sa poskytuje **do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa** s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom. Výška príspevku na starostlivosť o dieťa za kalendárny mesiac je v súčasnosti stanovená na 280 Eur.[10]

Tabuľka 05: Počet poberateľov príspevku na starostlivosť o dieťa v meste Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Muži	8	5	0	0
Ženy	80	34	14	9
Spolu	88	39	14	9

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

[9] Štatistický úrad Slovenskej republiky
[10] https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/podpora-rodinam-detmi/penazna-pomoc/prispevok-starostlivost-dieta/

Príspevok na starostlivosť o dieťa sa od roku 2019 stal neefektívnym, nakoľko sa zvýšila výška **rodičovského príspevku** a zároveň sa zjednodušili podmienky pre jeho priznanie. Rodičovský príspevok bol v roku 2022 vyplácaný vo výške 383,80 Eur mesačne (ak rodič poberal materské). Od 1.8.2023 sa táto suma zvýšila na sumu 473,30 Eur mesačne. Značná časť rodičov sa z tohto dôvodu rozhodla využívať tento druh príspevku.[11]

Nezhody medzi rodičmi dieťaťa môžu priniesť aj riziko neplnenia vyživovacej povinnosti voči ich dieťaťu. V prípade, ak si rodič ako povinná osoba neplní vyživovaciu povinnosť, preberá túto úlohu štát a poskytuje pre dieťa **náhradné výživné**.

Tabuľka 06: Počet poberateľov náhradného výživného v meste Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Muži	2	2	2	8
Ženy	10	13	13	20
Spolu	12	15	15	28

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

Predpokladáme, že postupný nárast v počte poberateľov náhradného výživného – u mužov o 300% a u žien o 100%, priniesla novela zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom. Novelou sa zjednodušil postup pri povinnosti vrátiť náhradné výživné v prípade vymoženia výživného prostredníctvom exekútora od povinnej osoby. Z tohto procesu bola vynechaná oprávnená osoba, ktorej sa v takomto prípade už neukladá rozhodnutím povinnosť vrátiť vyplatené náhradné výživné. Náhradné výživné sa taktiež sprístupnilo väčšiemu množstvu rodín, nakoľko sa zvýšila príjmová hranica z 2,2 násobku životného minima na 3,3 násobok životného minima a skrátila sa podmienka trvania exekučného konania na vymoženie výživného z troch na dva mesiace od podania návrhu na vykonanie exekúcie. Zvýšila sa aj výška maximálneho poskytovaného výživného na sumu 362,90 Eur.[12]

Spoločnosť kladie na rodinu vysoké nároky, ktoré nie je vždy schopná zvládnuť. Správanie detí a mládeže sa často stáva obrazom dysfunkčnej rodiny, ktorá im neposkytuje pocit bezpečia a prijatia. Únik hľadajú v spoločnosti rovesníkov. Neorganizovaný čas, ktorý trávia na ulici bez dozoru, môže byť zázemím pre sociálno-patologické správanie sa týchto detí. Rizikové začína byť v situáciách, keď čas bez dozoru významne prevláda nad časom stráveným v škole, s rodičmi, v organizovaných voľnočasových aktivitách.[13]

V Pezinku evidujeme približne 60 rizikových rodín, v ktorých pozorujeme výskyt viacerých sociálno-patologických javov. Najčastejšie ide o nedostatočné či neprimerané správanie zo strany rodičov alebo osôb, ktorým sú deti zverené do osobnej starostlivosti. Vtedy je potrebná

[11] https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/od-augusta-plati-mimoriadne-zvysenie-rodicovskeho-prispevku.html
[12] Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2021
[13] ANTOLOVÁ V., RUSNÁK J., 2011, Deti na ulici ako cieľová skupina terénnych sociálnych pracovníkov

intenzívna spolupráca a riešenie situácie v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Počas pandémie deti zotrvávali v oveľa väčšej miere vo svojom domácom prostredí, ktoré bolo pre mnohé z nich nevyhovujúce, často až škodlivé. Chýbal im kontakt s rovesníkmi či dospelými, ktorým by sa mohli zdôveriť so svojimi starosťami. Sociálna izolácia spôsobila, že deti trávili viac času na sociálnych sieťach, u viacerých sa začali prejavovať príznaky rôznych závislostí.

Mladí ľudia sa nachádzajú v obzvlášť náročnom vývinovom období. Prechádzajú mnohými zmenami, trápia ich pocity neistoty, nízka sebadôvera, sú zmätení, hľadajú svoju sexuálnu identitu. Nie vždy dokážu nájsť pochopenie v rodine. V takom prípade je pre nich dôležitý kontakt s iným dôležitým dospelým človekom, ktorý im dokáže poskytnúť potrebnú oporu v ťažkých životných chvíľach. V meste absentuje sociálna služba, ktorá by poskytovala takýmto deťom bezpečné prostredie, kde by mohli zmysluplne tráviť voľný čas, našli porozumenie či obyčajné vypočutie, mohli sa zdôveriť so svojimi problémami a videli pozitívne vzory správania, ktoré by ich mohli inšpirovať a motivovať. Alarmujúci je tiež nedostatok detských psychiatrov a psychológov na Slovensku.

Tabuľka 07: Školská dochádzka

Ukazovateľ	Školský rok			
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Počet neospravedlnených hodín celkovo/počet žiakov	1345/26	1398/26	2446/61	5382/72
Ak mal žiak viac ako 15 neospravedlnených hodín	13	9	20	124
Ak mal žiak viac ako 60 neospravedlnených hodín	6	4	6	8
Ak mal žiak viac ako 100 neospravedlnených hodín	1	3	3	14
Ak mal žiak viac ako 200 neospravedlnených hodín	1	0	3	9

Zdroj: MsÚ Pezinok

Najviditeľnejšie sa sociálno-patologické javy u detí a mládeže prejavujú pri zanedbávaní povinnej školskej dochádzky. Zanedbanie nahlasuje riaditeľ školy na mestský úrad v prípade, ak žiak zameškáva bez riadneho ospravedlnenia 15 a viac vyučovacích hodín v 1 mesiaci. V prípade, ak je v priebehu 1 školského roka zameškaných neospravedlnených 60 a viac vyučovacích hodín, považuje sa to za priestupok a 100 a viac zameškaných neospravedlnených vyučovacích hodín sa považuje za trestný čin ohrozenia mravnej výchovy. Zodpovednými za maloleté deti sú ich zákonní zástupcovia.[14]

[14] Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)

V neplnení povinnej školskej dochádzky evidujeme nárast vo všetkých ukazovateľoch. Prudko vzrástol počet neospravedlnených hodín (o 300%) aj počet žiakov (o 177%), ktorí ich vykazujú. Jedným z dôvodov je prerušenie štandardného vyučovania počas obdobia pandémie. Dištančné vyučovanie bolo náročné nielen pre žiakov, ale aj pre rodičov a vyučujúcich. Sťažená bola aj domáca príprava na vyučovanie, situáciu komplikovali požiadavky na technické zabezpečenie vyučovania, nedostatok priestoru pri viacdetných rodinách. Znížená bola ale aj možnosť kontroly prítomnosti pri online vyučovaní. Návrat do škôl ešte sprevádzali benevolentnejšie ospravedlnenia neprítomnosti, keď stačilo prehlásiť, že sa v rodine nachádza pozitívny člen. Po ukončení všetkých opatrení sa zdá, že mnohí žiaci nie sú schopní znovu spĺňať požiadavky, ktoré sú na nich kladené. Je potrebné podotknúť, že v prípadoch zanedbávania povinnej školskej išlo prevažne o deti zo sociálne znevýhodneného a rizikového prostredia. Viac ako 90% týchto detí tvorili deti z rómskej komunity Glejovka.

Ďalším prejavom rizikového správania u detí a mládeže je zneužívanie alkoholických nápojov. Porušenie zákazu uvedeného v § 2 ods. 2 a 3 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb maloletými a mladistvými nahlasuje mestskému úradu škola, nemocnica alebo polícia. V priestupkovom konaní je možné uložiť zákonnému zástupcovi maloletého pokutu vo výške do 33 Eur. Mladistvej osobe do 18 rokov je možné uložiť pokarhanie za porušenie zákazu uvedeného v § 2 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z. z. a v odôvodnených prípadoch je možné uložiť maloletej alebo mladistvej osobe zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.

Tabuľka 08: Maloletí a mladiství riešení v priestupkovom konaní za požívanie alkoholu oddelením sociálnych vecí MsÚ Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Počet maloletých	N/A	1	2	8
Počet mladistvých	N/A	12	16	14
Spolu	N/A	13	18	22

Zdroj: MsÚ Pezinok

V rámci konzumácie alkoholu maloletými a mladistvými sme v porovnaní s predošlými rokmi zaznamenali mierny nárast. Aj na uvedenú situáciu mohla mať vplyv pandémia COVID-19 a rozsiahle prerušenie záujmových voľnočasových, športových a spoločenských aktivít.

SWOT analýza – deti, mládež, rodina	
Silné stránky	**Slabé stránky**
Viacero rôznych subjektov pracujúcich s cieľovou skupinou (Centrum voľného času, neziskové organizácie a pod.)	Nedostatok nájomných bytov pre rodiny, (obzvlášť pre viac početné rodiny)
Spolupráca týchto subjektov	Nedostatočné množstvo detských ihrísk (Muškát – odstránené 3 detské ihriská v posledných rokoch, Na záhradnej absentujú detské ihriská, taktiež na sídlisku Juh)
Záujem vedenia mesta, rôznych organizácií a verejnosti o riešenie problematiky cieľovej skupiny a napĺňanie jej potrieb	Existujúce detské ihriská sú nedostatočne a nemoderne vybavené, neudržiavané
Veľa mladých rodín v meste Pezinok	Nedostatok exteriérových priestorov pre mládež – sú len v niektorých lokalitách Pezinka
Veľa aktívnych mladých ľudí v meste Pezinok	Nedostatok aktivít a kultúrnych podujatí/programu pre mládež
Dostatočná kapacita materských škôl a základných škôl	Nízky rozpočet mesta pre cieľovú skupinu
Množstvo športových klubov	Mesto nemá zamestnancov na získavanie grantov smerujúcich k rozvoju a napĺňaniu potrieb tejto cieľovej skupiny
	Nedostatok projektov a efektívneho získavania a čerpania financií v tejto oblasti
	Neexistencia koncepcie práce s mládežou
	Nedostatočná komunikácia s mládežou/používanie nesprávnych kanálov na komunikáciu
	Slabá informovanosť o možnostiach trávenia voľného času v prírode/lesoparku
	Absencia komunitných priestorov a záhrad
	Nevhodne vybudované cyklotrasy, ich nízka miera bezpečnosti pre deti
	Nedostatočné množstvo cyklotrás (absentujú cyklotrasy: Muškát- Vinosady; Muškát- Šenkvice; Pezinok- Viničné; Pezinok- ku dvom pezinským kalváriám)
	Absencia verejných toaliet pre matky a deti
	Vysoké ceny za návštevu ihrísk/štadióna

Príležitosti	Ohrozenia
Využiť granty, dotácie	Zlý technický stav budov v správe mesta
Osloviť firmy, sponzorov	Nedostatok priestorov na realizáciu aktivít
Zmapovať a prepojiť subjekty pracujúce s cieľovou skupinou a posilniť ich spoluprácu	Nedostatok financií
Vytvoriť platformu pre komunikáciu subjektov/cieľovú skupinu	Nedostatok pediatrov, psychológov a psychiatrov pre deti a mládež
Zvyšovať informovanosť	Drogové závislosti
Rozvíjať dobrovoľníctvo	Zhoršujúca sa sociálna situácia
Získať pre odborníkov pracujúcich s cieľovou skupinou potrebné vzdelávanie, know-how, výmena informácií s inými mestami/organizáciami	Zhoršujúci sa psychický stav detí a mládeže
Využívať priestory knižníc a škôl v poobedných časoch pre mládež	
Revitalizovať a vo väčšej miere využívať budovy a priestory v správe mesta (napr. denné centrá)	
Efektívne využitie priestorov Centra voľného času	
Komunikovať s cieľovou skupinou o ich potrebách (napr. prostredníctvom mestského študentského parlamentu)	
Znížiť ceny za služby pre rodiny/deti	
Užšia spolupráca s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva *a* prevencie	

Zdroj: Výstup z pracovnej skupiny KPSS (19.6.2023) – deti, mládež, rodina – vlastné spracovanie

2.1.2 Seniori

Pre účely tvorby komunitného plánu používame pojem senior na označenie osôb, ktoré dovŕšili dôchodkový vek. Ide o skupinu so širokým vekovým spektrom. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) podľa svojej klasifikácie rozoznáva na základe kalendárneho veku tri skupiny seniorov:

- 60 – 74 rokov – vyšší vek, ranná staroba, presénium,
- 75 – 89 rokov – vysoký vek, vlastná staroba, sénium,
- 90+ – dlhovekosť.

Podľa údajov evidencie obyvateľstva v meste Pezinok býva 4169 obyvateľov, ktorí dosiahli vyšší vek, 1370 obyvateľov vysoký vek a 75 obyvateľov patrí do skupiny dlhovekosť.

Pojem senior sa v slovenskej legislatíve nepoužíva, ale tieto osoby vymedzuje rôzne. Obsah pojmu senior sa odlišuje v závislosti od účelu použitia tohto pojmu pre rôzne oblasti sociálnej spoločnosti:

- Na účely služieb zamestnanosti – občan starší ako 50 rokov (§ 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti),
- Na účely dôchodkového zabezpečenia – poistenec, ktorý dosiahol, okrem iného, dôchodkový vek ustanovený na 62 rokov (ust. § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení), postupne sa predlžuje,
- Na účel poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia – rozhodujúca je hranica 65 rokov, po ktorej už nie je možné poskytovať niektoré druhy peňažných príspevkov/možno ich poskytovať len za osobitných podmienok (zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia),
- Na účel posúdenia odkázanosti na sociálnu službu – ako kritérium nie je postačujúce samo osebe – dôchodkový vek je spojený s určitým stupňom odkázanosti na pomoc inej osoby či s inými vážnymi dôvodmi (napr. pri opatrovateľskej službe, v zariadení pre seniorov – zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách).[15]

Roztrieštenosť právnej úpravy môže mať za následok nedostatočnú ochranu seniorov na Slovensku.

Okrem už uvedených vymedzení, je tu ešte ďalšie rozdelenie obyvateľov z hľadiska ekonomickej aktivity a to na osoby v predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Z pohľadu aktuálneho prínosu pre spoločnosť môže takéto rozdelenie evokovať dojem, že produktívna skupina je dôležitejšia ako ostatné.

Kľúčovým faktorom pre život v poproduktívnom veku je dôchodkové zabezpečenie. Pod dôchodkovým zabezpečením sa chápu sociálne, ekonomické a politické nástroje jednotlivca

[15] https://itretisektor.sk/clanky/seniori-v-slovenskej-legislative/

a štátu, ktorý garantuje plnohodnotný život na dôchodku, zabezpečuje minimálne základné istoty a zamedzuje vzniku početnej vrstvy obyvateľstva, ktorej životná situácia by bola za hranicou únosnosti.[16]

Starobný dôchodok je základnou dávkou dôchodkového poistenia. Nárok na starobný dôchodok vzniká občanovi, ak bol poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Výška dôchodku je závislá od počtu odpracovaných rokov a od výšky príjmov, z ktorých občan odvádzal príspevky do dôchodkového systému. Účelom starobného dôchodku je nahradiť príjem zo zárobkovej činnosti.

Na Slovensku sme už dlhší čas svedkami zásadnej zmeny, s ktorou sa stretávame vo väčšine vyspelých krajín – populácia starne. Ako sme už naznačili, podobne ako v iných štátoch sveta, počet i podiel detí v populácii sa znižuje, počet a podiel ľudí v poproduktívnom veku rastie, **priemerný vek** obyvateľov sa zvyšuje. V dôsledku veľmi intenzívneho starnutia populácie, ku ktorému prispieva prudký pokles pôrodnosti a nízka miera imigrácie, sa naša krajina približne od roku 2050 zmení z najmladšej na najstaršiu v Európskej únii.[17]

V podstate všetky prognózy populačného vývoja Slovenska počítajú s ďalším kontinuálnym predlžovaním života starších ľudí. Podľa poslednej národnej prognózy z roku 2018 by sa stredná dĺžka života vo veku 65 rokov mala do roku 2030 u mužov predĺžiť o takmer 17 rokov a u žien o 20 rokov, do roku 2060 dokonca u mužov o takmer 22 rokov a u žien o viac ako 24 rokov.[18] Podieľať by sa na tom mali najmä staršie vekové skupiny a zlepšovanie úmrtnostných pomerov vo vyššom veku.[19] V grafe 05 vidíme postupný nárast priemerného veku obyvateľov Mesta Pezinok za obdobie posledných 10 rokov.

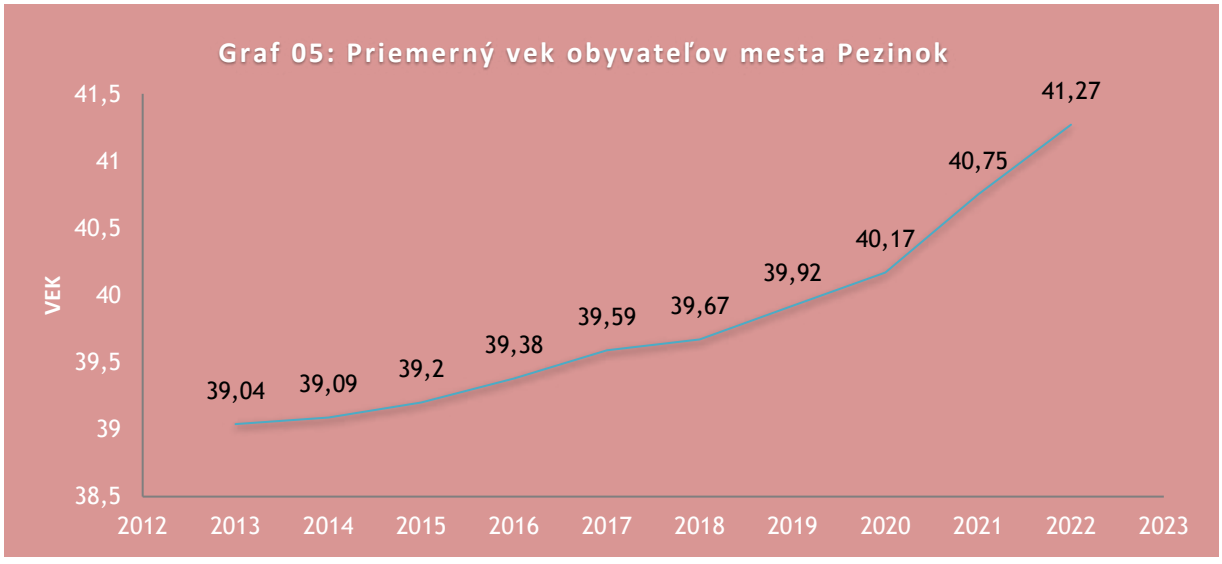

Zdroj: Štatistický úrad SR – vlastné spracovanie

[16] BALOGOVÁ, B., 2009, Seniori
[17] BÚTOROVÁ, Z. a kol., 2013, Štvrtý rozmer tretieho veku
[18] BLEHA B. a kol., 2018, Prognóza obyvateľov Slovenska do roku 2060
[19] Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030

Uvedená situácia so sebou priniesla rast ekonomického zaťaženia ľudí v produktívnom veku, zvyšovanie tlaku na financovanie sociálnych služieb a neisté vyhliadky na vývoj sociálnej situácie starších ľudí.[20]

Tabuľka 09: Vekové skupiny obyvateľov mesta Pezinok

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Počet osôb v predproduktívnom veku (0-14)	4 436	4447	4491	4 348
Počet osôb v produktívnom veku (15-64)	16 323	16 117	15 911	15 697
Počet osôb v poproduktívnom veku (65 a viac)	4 060	4 247	4 346	4 487
Spolu	24 819	24 811	24 748	24 532

Zdroj: Štatistický úrad SR

Pre názornejšiu predstavu uvádzame graf 06, ktorý zachytáva postupnú zmenu podielu jednotlivých vekových kategórií obyvateľov mesta Pezinok za obdobie posledných 10 rokov.

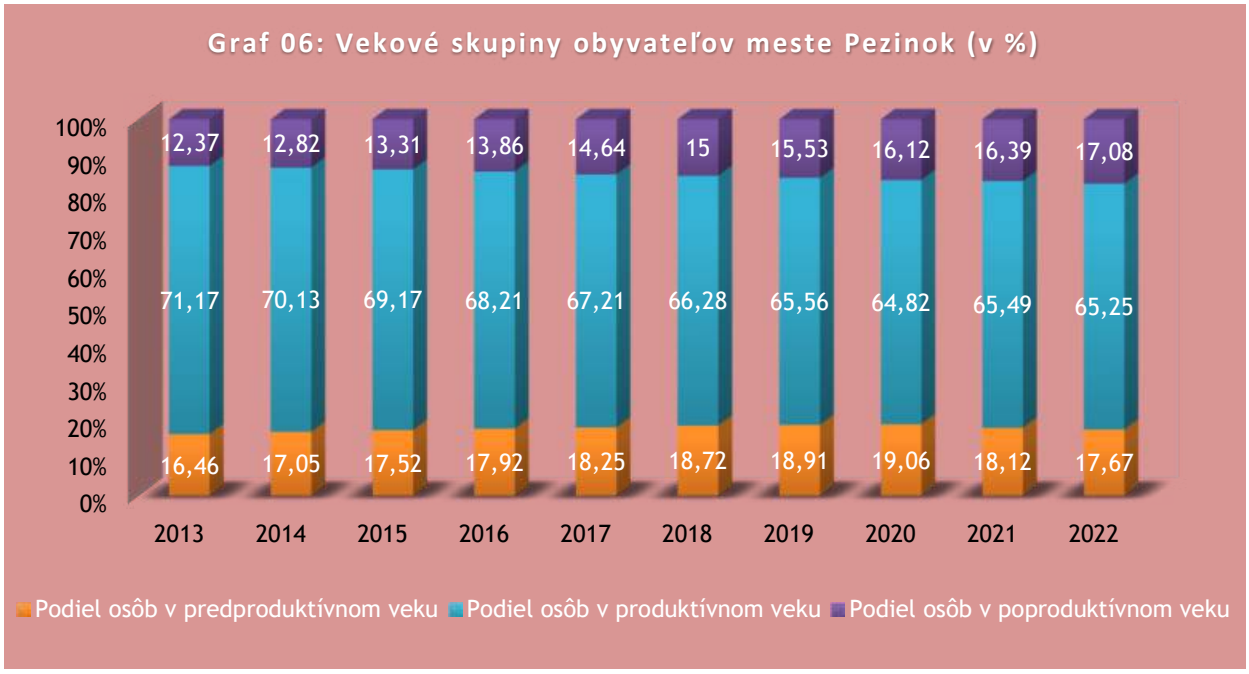

Zdroj: Štatistický úrad SR – vlastné spracovanie

Z uvedených údajov je zrejmý postupný nárast podielu osôb v poproduktívnom veku, čo jednoznačne indikuje potrebu rozširovania (prípadne budovania) zariadení pre seniorov, denných centier, denných stacionárov, prepravnej služby, opatrovateľských služieb a podobne. Od roku 2019 vzrástol podiel osôb v spomenutej kategórii o 10%.

[20] BÚTOROVÁ, Z. a kol., 2013, Štvrtý rozmer tretieho veku

Za priam skokový môžeme označiť percentuálny **index starnutia**[21], ktorý v roku 2022 dosiahol hodnotu 96,62, čo vyjadruje, že takmer 97% obyvateľov vo veku 65+ pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov. Starnutie obyvateľstva je evidentne jedným z najvýznamnejších sociálnych rizík, ktorým bude mesto Pezinok v nasledujúcich rokoch čeliť. Rastúci absolútny počet a podiel seniorov na celkovej populácii prináša prehlbovanie nepomeru medzi počtom osôb vo veku 65 a viac rokov a detskou zložkou populácie (index starnutia), rovnako zvyšujúce zaťaženie produktívnej zložky populácie (index ekonomického zaťaženia).[22]

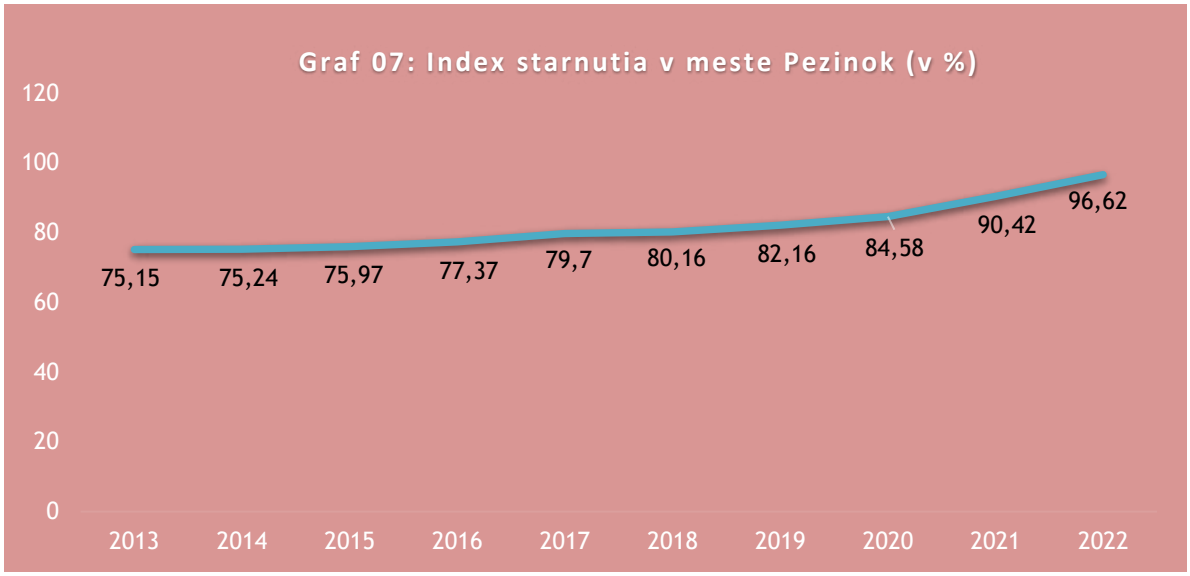

Zdroj: Štatistický úrad SR – vlastné spracovanie

Prebiehajúce zmeny demografickej štruktúry nášho obyvateľstva môžu viesť k prehĺbeniu medzigeneračného vzďaľovania sa, zhoršeniu kvality života ľudí akéhokoľvek veku a k nárastu spoločenského napätia. V záujme predchádzať týmto nežiadúcim efektom procesu starnutia populácie sa formuje potreba **podporovať** verejnými politikami **ľudí všetkých vekových kategórií, vytvárať možnosti ich vzájomného prepájania sa** a **hľadať cesty využívania ich potenciálu v celom životnom cykle,** čo je základ budovania **udržateľných spoločností.**

V januári 2014 bola vytvorená Rada vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie. Rada navrhuje, koordinuje a kontroluje opatrenia zamerané na práva seniorov a elimináciu negatívnych dôsledkov starnutia populácie. [23] Demografické prognózy boli tiež jedny z významných impulzov pre spracovanie **Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030 (NPAS).**[24]

Podpora aktívneho starnutia sa v NPAS[25] vymedzuje ako ľudsko-právna otázka, nakoľko stavia na všeobecných princípoch rešpektovania dôstojnosti každého človeka hodnej spoločenskej

[21] Index starnutia - počet obyvateľov vo veku 65+ na 100 obyvateľov vo veku 0 – 14 rokov
[22] Index ekonomického zaťaženia - počet osôb v predproduktívnom (0-14) a poproduktívnom veku (65+) k osobám v produktívnom veku (15-64)
[23] https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/rada-vlady-sr-prava-seniorov/
[24] https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/aktivne-starnutie/
[25] Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 - 2030

podpory v každej fáze jeho života, univerzálnosti, nedeliteľnosti a vzájomnej prepojenosti jeho práv, rovnosti a nediskriminácii, nezávislosti, solidarite, starostlivosti a subsidiarity, na aktivizácii a účasti ľudí rozličného veku na verejných veciach, rovnako na zdieľanej zodpovednosti spoločenských aktérov a jednotlivcov za dodržiavanie ľudských práv osôb v jednotlivých fázach ich života.

Slovenská republika implementuje od roku 2014 Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 - 2020 ako prvý strategický dokument zameraný na podporu aktívneho starnutia ľudí. Strategický dokument bol spracovaný, prijatý a realizovaný ako súčasť základnej vízie slovenskej spoločnosti ponúkať šance na kvalitnejší a udržateľný rozvoj pre všetkých.

Predpokladmi pre aktívne starnutie sú:

- **zamestnanosť starších osôb** (osôb 55 ročných a starších),
- **participácia v spoločnosti** (dobrovoľníctvo, starostlivosť o vnúčatá, o odkázané osoby, politická participácia),
- **nezávislý, dôstojný a autonómny život** (fyzické aktivity, prístup k zdravotnej starostlivosti, bezpečnosť, celoživotné vzdelávanie).

Spĺňanie uvedených predpokladov umožňuje seniorom zostať plnohodnotnými členmi spoločnosti a poskytuje im kvalitný život. Investícia do spĺňania týchto predpokladov sa odrazí na potrebe sociálnych služieb, pretože čím dlhšie zostáva človek sebestačným členom spoločnosti, tým neskôr sa stane odkázaným na sociálnu službu.

Jednou z foriem vytvárania príležitostí aktívneho trávenia voľného času je možnosť stretávať sa v denných centrách. V rámci Pezinka fungujú **4 denné centrá** – Denné centrum Kollárova 1/A, Denné centrum Hrnčiarska 44, Denné centrum Orešie 32 a Denné centrum Cajlanská 95.

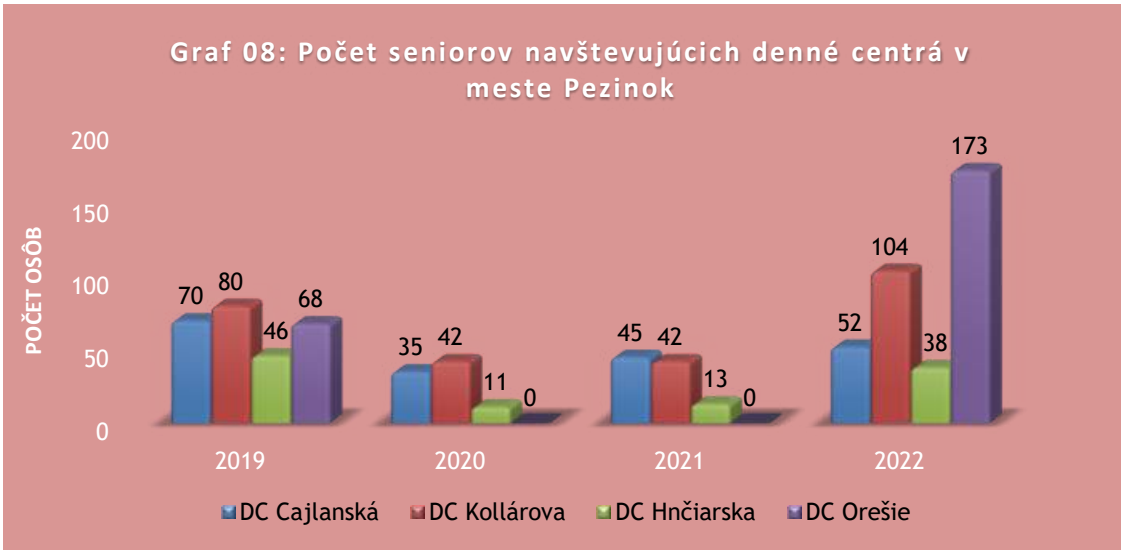

Zdroj: MsÚ Pezinok

V období pandémie COVID-19, kedy bola vekovo staršia časť populácie najohrozenejšia, bola činnosť denných centier vo veľkej miere obmedzená, prípadne úplne pozastavená, čo môžeme vidieť v grafe vyššie. Následne po uvoľnení opatrení v roku 2022, bol zaznamenaný značný

nárast v návštevnosti denných centier. Je zjavné, že seniorom chýbal sociálny kontakt a hneď ako to podmienky dovolili, vrátili sa aktívne späť do spoločenského diania.

V roku 2022 navštevovalo a využívalo aktivity štyroch denných centier celkovo 367 seniorov, čo je nárast v porovnaní s rokom 2019 o takmer 40%.

Ďalšou z možností ako prežiť poproduktívny vek kvalitnejšie s udržiavaním duševnej a fyzickej rovnováhy občana je vzdelávanie. Mesto Pezinok pravidelne od roku 2007 organizuje **akadémiu tretieho veku**. Obľúbenými odbormi sú základy hrnčiarstva a keramickej tvorby, vinárstvo a vinohradníctvo, svetové maliarstvo, meteorológia, klimatológia a kvalita ovzdušia, civilizačné ochorenia, dejiny Pezinka či počítače pre každého. V roku 2023 ukončilo 4 – semestrálne štúdium akadémie tretieho veku 70 úspešných absolventov.

Určujúcim garantom v zabezpečení seniora by mala byť rodina. Mala by mu poskytnúť zázemie, pocit bezpečia a spolupatričnosti. Dobré medzigeneračné vzťahy sú dôležité nielen pre seniorov, ale vytvárajú i dobré rodinné zázemie pre ich deti a vnúčatá. Rovnako dôležitá je aj komunita, v ktorej človek býva, aké sú v nej vzťahy, či sú k sebe susedia vnímaví a ochotní si pomáhať.

V prípade, že rodina nie je schopná poskytnúť svojim najstarším členom pomoc, ktorú potrebujú, môžu využiť širokú škálu sociálnych služieb. Niektoré sociálne služby sú podmienené posúdením odkázanosti. **Posúdenie odkázanosti na sociálnu službu** v zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári a na opatrovateľskú službu vykonávajú obce.

Tabuľka 10: Prehľad vydaných rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu v meste Pezinok

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Zariadenie pre seniorov	74	49	49	67
Zariadenie opatrovateľskej služby	66	68	51	206
Opatrovateľská služba	53	48	36	67
Denný stacionár	0	2	8	4

Zdroj: MsÚ Pezinok

Za posudzované obdobie evidujeme značný nárast posúdení odkázanosti na zariadenie opatrovateľskej služby – o viac ako 210%, z čoho vyplýva, že pribúda veľké množstvo počtu osôb odkázaných na pobytovú formu služby. V prípade, že mesto nemá dostatočnú kapacitu, občania využívajú sociálnu službu v okolitých obciach a mestách. Nárast v rozhodnutiach o odkázanosti sme zaznamenali aj pri terénnej opatrovateľskej službe.

Pri výbere sociálnej služby zohráva úlohu, či je v mieste trvalého bydliska poskytovaná, alebo je potrebné vyhľadať ju v inej obci. To sa odzrkadľuje aj v počte vydaných rozhodnutí o odkázanosti, najnižší počet je pri sociálnej službe poskytovanej v dennom stacionári, ktorá v Pezinku nie je poskytovaná.

Tabuľka 11: Prehľad vybraných sociálnych služieb poskytovaných mestom Pezinok s počtom prijímateľov

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Zariadenie opatrovateľskej služby	26	30	20	21
Opatrovateľská služba	37	39	36	51
Odľahčovacia služba	-	-	11	8
Prepravná služba	24	45	25	51
Práčovňa	17	COVID – 19	11	7
Jedáleň	192	271	203	285

Zdroj: MsÚ Pezinok

Okrem zariadenia opatrovateľskej služby a práčovne zaznamenali od roku 2019 všetky sociálne služby v Pezinku nárast svojich aktivít. Spomenieme najmä prepravnú službu – nárast o 112,5% a jedáleň (vrátane dovozu stravy) – nárast o 48,4%. V roku 2022 využívalo stravovanie priamo v jedálni 35 osôb, čo je výhodné aj z hľadiska udržiavania sociálnych kontaktov.

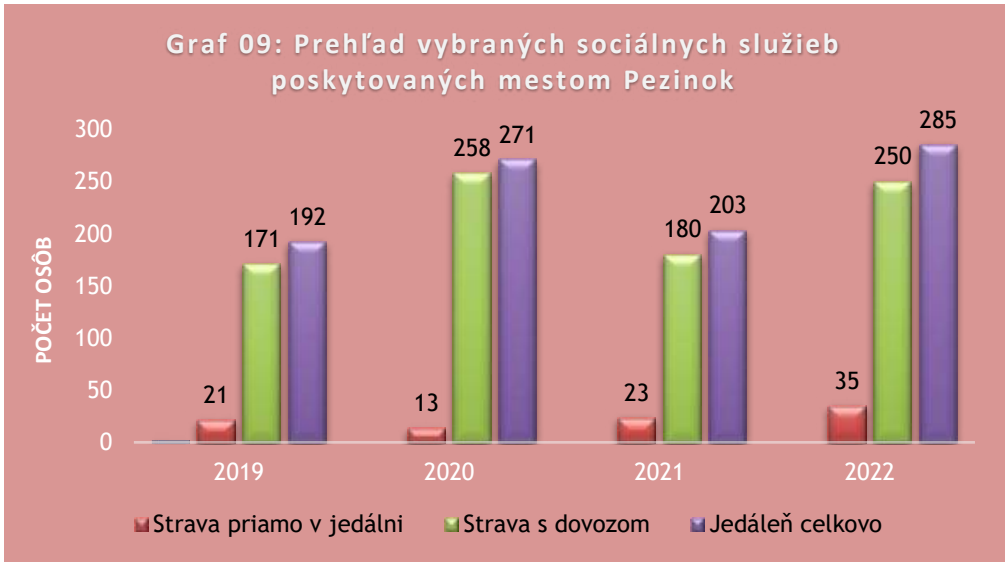

Zdroj: MsÚ Pezinok

SWOT analýza – seniori	
Silné stránky	Slabé stránky
Rozvíjajúce sa sociálne služby, ktoré flexibilne reflektujú na aktuálnu situáciu a potreby cieľovej skupiny	Slabá informovanosť verejnosti o sociálnych službách
Postupné zvyšovanie kvality sociálnych služieb	Absencia hospicu/mobilného hospicu
Záujem mesta o seniorov a podpora mesta	Rozsah poskytovania terénnej opatrovateľskej služby (služba nie je poskytovaná počas víkendov a v noci)
Finančný príspevok mesta na stravovanie seniorov s nízkym príjmom upravený vo VZN	Nedostatočná kapacita pobytových celoročných sociálnych služieb poskytovaných verejným poskytovateľom
Schválený nižší poplatok za odpad pre seniorov	Mesto nemá zriadený denný stacionár
Organizovanie aktivít pre seniorov	Absencia rozpočtovej stratégie na zabezpečenie starostlivosti o seniora
Bezbariérovosť budovy mestského úradu	Cenová nedostupnosť niektorých sociálnych služieb (napr. pobytové služby u neverejných poskytovateľov, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci)
Systém sociálnej starostlivosti	Absencia sociálnej služby pre seniorov s poruchami sluchu (rehabilitačné stredisko, tlmočnícka služba)
Existencia občianskych združení/iniciatív podporujúcich činnosť a aktivity seniorov	Prepravná služba nedokáže vždy zabezpečiť prepravu všetkým prijímateľom
Úzka spolupráca rôznych subjektov spolupracujúcich v prospech cieľovej skupiny	Automobil prepravnej služby nie je bezbariérový
Iniciatívni a aktívni občania, ktorí dávajú avízo o senioroch v ohrozujúcej situácii/žijúcich v rizikových podmienkach/sociálnej izolácii	Nedostatočne vybudovaná bezbariérová mestská hromadná doprava, nerovnomerne rozvrhnuté trasy liniek
Včasná intervencia pri zabezpečovaní potrieb cieľovej skupiny	Verejné miesta a mnohé inštitúcie sú častokrát bariérové a tým ťažko dostupné pre seniorov
Veľa aktívnych seniorov	Bariérové denné centrum na Cajlanskej ulici
	Preťažený systém zdravotnej starostlivosti

Príležitosti	Ohrozenia
Využívanie grantov a fondov	Nárast chudoby
Využívanie starých budov (rekonštrukcia) na rozvoj sociálnych služieb	Zhoršujúca sa sociálna situácia
Zriadenie sociálnej výdajne pre seniorov s nízkym dôchodkom	Starnutie obyvateľstva
Karta seniora (zľavy)	Zneužívanie seniorov (vo fyzickom a virtuálnom svete)
Vytvorenie rady seniorov	Zvyšovanie digitalizácie aj pri základných službách pre občanov
Zakúpenie nového bezbariérového vozidla pre prepravnú služby z grantu	Osamelosť a izolácia seniorov
Podpora samostatného bývania seniorov	Zlé rodinné vzťahy
Zriadenie/využívanie krízovej linky pre seniorov	Nevyhovujúci stav chodníkov
Otvorenie nového denného centra v lokalite Pezinok – juh a sever	Nedostatočná kapacita ambulancií poskytujúcich zdravotnú starostlivosť
Zlepšiť informovanosť verejnosti o sociálnych službách	
Pravidelná rubrika o sociálnych službách v Pezinčanovi	
Rozvíjanie dobrovoľníctva	
Sieťovanie a koordinácia pomoci	
Rehabilitácia a aktivizácia seniorov, podpora ich sebestačnosti a udržiavanie dobrého zdravotného a psychického stavu	
Zlepšenie plánovania v sociálnych službách	

Zdroj: Výstup z pracovnej skupiny KPSS (21.6.2023) – seniori – vlastné spracovanie

2.1.3 Ľudia so zdravotným znevýhodnením

Európska únia jednoznačne uznala práva osôb so zdravotným postihnutím v dokumente Charta základných práv Európskej únie, kde v článku 26 - Integrácia osôb so zdravotným postihnutím uznáva a rešpektuje právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote. Potrebu presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovné využívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd, podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, vytvárať podmienky pre samostatný život a účasť na živote spoločnosti a zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím osobitnú starostlivosť vo všetkých oblastiach života zakotvuje aj Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho Opčný protokol.[26] Charta je samostatný dokument, na ktorý sa odkazuje v Lisabonskej zmluve a ktorý má mať rovnakú právnu váhu ako zakladajúce zmluvy.

Európska únia sa usiluje zlepšiť prístupnosť rôznych výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, a to pri zachovaní zásady rovnakého zaobchádzania. Dôvodom je vysoký počet osôb, pretože až 80 miliónov ľudí alebo každý šiesty človek žijúci v únii má určitú formu zdravotného postihnutia.[27]

Z uvedeného dohovoru vychádza Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030. Je tvorený ako otvorený dokument, s aktualizáciou a vyhodnocovaním každý rok. Na jeho tvorbe sa podieľali zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, ostatných orgánov verejnej správy a podľa čl. 4 ods. 3 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím aj osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií. Bol pripravovaný za účasti viacerých odborníkov z rôznych oblastí tak, aby bolo pokryté nielen široké spektrum jednotlivých oblastí, ale zároveň, aby bola zabezpečená aj prepojenosť a kompatibilita všetkých opatrení a úloh.

V Slovenskej republike bola zriadená Rada vlády pre osoby so zdravotným postihnutím. Ide o stály, odborný, poradný, koordinačný, konzultatívny a iniciatívny orgán napomáhajúci pri riešení otázok životných podmienok, rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím a pri zabezpečovaní spolupráce zainteresovaných subjektov na prekonávaní dôsledkov zdravotného postihnutia.

Pojem ľudia so zdravotným postihnutím zahŕňa osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými.[28] Z psychologického hľadiska sa akékoľvek postihnutie neprejaví len poruchou jedného orgánového systému, ale významne ovplyvňuje rozvoj celej osobnosti postihnutého

[26] Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030
[27] https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/accessibility-goods-services/
[28] https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/kontaktne-miesto-prava-osob-so-zdravotnym-postihnutim/zdravotne-postihnutie.html

jedinca a podieľa sa na vytvorení špecifickej sociálnej situácie spoluurčujúcej jeho spoločenské postavenie.[29]

Za fyzickú osobu **s ťažkým zdravotným postihnutím** sa považuje fyzická osoba, ktorej **miera funkčnej poruchy je najmenej 50%** . Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať **dlhšie ako 12 mesiacov**.

Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.[30]

Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo poskytovaním sociálnych služieb.[31] Za kompenzáciu sa považuje aj osobitná starostlivosť podľa zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele. Cieľom poskytovania kompenzácie je **podpora sociálneho začlenenia** osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti.

Sociálne dôsledky ŤZP sa kompenzujú v oblasti:

- **mobility a orientácie** – kompenzuje sa znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť,
- **komunikácie** – kompenzuje sa narušená schopnosť komunikácie,
- **zvýšených výdavkov** – kompenzujú sa zvýšené výdavky na diétne stravovanie, hygienu, opotrebovanie šatstva, obuvi a bytové zariadenie, prevádzku osobného motorového vozidla a starostlivosť o psa so špeciálnym výcvikom,
- **sebaobsluhy** – kompenzuje sa obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy.[32]

V meste Pezinok býva 1 524 osôb (6,19% obyvateľstva) s ťažkým zdravotným postihnutím, v nasledujúcej tabuľke uvádzame počet obyvateľov rozdelených podľa skupiny postihnutia.

[29] Vágnerová, M., 2008, Patopsychológia pre pomáhajúce profesie
[30] Zákon č. 447/2008 Z.z. Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
[31] Zákon č. 447/2008 Z.z. Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
[32] https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie

Tabuľka 12: Obyvatelia s ťažkým zdravotným postihnutím podľa skupiny postihnutia v meste Pezinok k 31.12.2022

Skupiny postihnutia podľa prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.	Počet osôb
Skupina I: Infekčné a parazitárne choroby	1
Skupina II: Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov	23
Skupina III: Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok	177
Skupina IV: Duševné poruchy a poruchy správania sa	179
Skupina V: Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy, periférnych nervov)	185
Skupina VI: Zrak	29
Skupina VII: Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia	41
Skupina VIII: Srdce a obehové ústrojenstvo	143
Skupina IX: Dýchacia sústava	22
Skupina X: Tráviace ústrojenstvo	138
Skupina XI: Ochorenie kože	15
Skupina XII: Pohybový a podporný aparát	367
Skupina XIII: Močové ústrojenstvo	28
Skupina XIV: Pohlavné orgány	69
Skupina XV: Hlava a tvár	1
Skupina XVI: Kombinované postihnutie zraku a sluchu	0
Nezaradené	244
Spolu	1 524

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok

Ako z údajov vyplýva, najviac občanov má postihnutie súvisiace s pohybovým a podporným aparátom (24%), duševnými poruchami (13%) a nervovým systémom (12%). Ďalej nasledujú endokrinné poruchy (takmer 12%), ťažkosti so srdcom a obehovým ústrojenstvom (9%) a tráviacim ústrojenstvom (9%).

Tabuľka 13: Rozdelenie obyvateľov s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Pezinok podľa pohlavia k 31.12.2022

Pohlavie	Počet fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím
Muž	619
Žena	905
Spolu	1 524

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

V celkovom počte osôb so zdravotným postihnutím prevládajú ženy (59%), celkový počet mužov je o 18% nižší ako celkový počet žien.

Tabuľka 14: Rozdelenie ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Pezinok podľa veku k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
do 7 rokov	27	23	22	14
8 – 17 rokov	48	50	56	58
18 – 44 rokov	271	278	261	269
45 – 60 rokov	325	318	323	329
61 – 70 rokov	341	344	357	362
71 – 80 rokov	279	291	283	287
nad 80 rokov	198	184	194	205
Spolu	1489	1488	1496	1524

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok

V sledovanom období počet obyvateľov s ťažkým zdravotným postihnutím mierne narastá, čo môže súvisieť aj s postupným nárastom priemerného dožitia. V porovnaní s rokom 2019 tento nárast predstavuje 2,35%. Najvyššie zastúpenie majú osoby vo vekových skupinách 45 – 60 a 61 – 70 rokov. To by mohlo znamenať, že ochorenia, ktoré ich zásadne obmedzujú v živote, nie sú vrodené, ale získané, prípadne sa manifestujú v neskoršom veku.

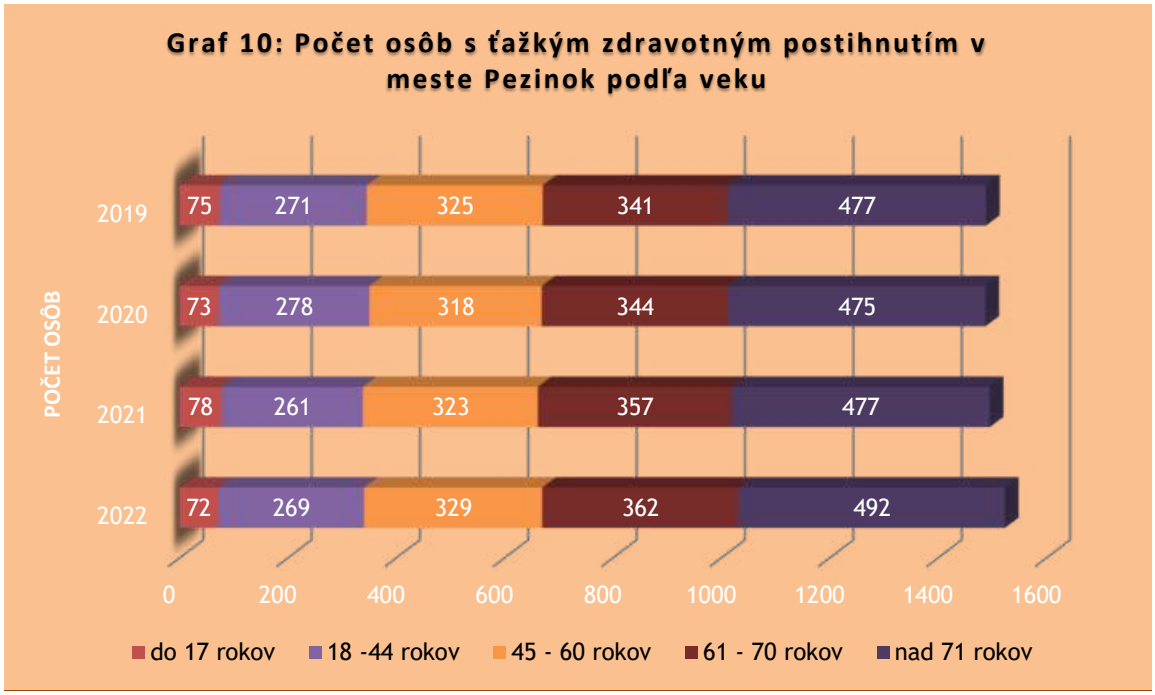

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

V mnohých prípadoch sa jedná o tzv. civilizačné ochorenia, ktoré sú globálnym problémom 21. storočia. Do tejto skupiny patria rôznorodé degeneratívne ochorenia, ktorých rozvoj súvisí s degeneráciou tkanív a orgánov ľudského tela. Vyskytujú sa najmä vo vyspelých krajinách, v ktorých podľa štatistík postihujú už vyše 30% populácie. Na ich vzniku sa podieľajú najmä spôsob života dnešnej spoločnosti a zmeny v životnom prostredí. Objavujú sa u čoraz mladších ľudí. Patria sem infarkt myokardu, angina pectoris, ateroskleróza, vysoký cholesterol a hypertenzia, cievna mozgová príhoda, obezita, cukrovka, rakovina – nádory pľúc, tráviaceho traktu, pohlavných orgánov, Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, chronická obštrukčná choroba pľúc, depresie, artritída a osteoporóza a chronický únavový syndróm.[33]

Občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím sú určené kompenzačné príspevky. Právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím upravuje zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Cieľom tejto úpravy právnych vzťahov je podporiť sociálne začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti.[34]

Počet vyplatených peňažných príspevkov je medziročne pomerne stabilný. Najviac osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v roku 2022 poberalo peňažný príspevok na hygienu (37%), prevádzku osobného motorového vozidla (21%), na opatrovanie (17%) a na diétne stravovanie (15%). Uvedené peňažné príspevky na kompenzáciu, ktorými je možné kompenzovať sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, sa delia na opakované a jednorazové. Zákon o peňažných príspevkoch ustanovuje ich výšku tromi spôsobmi. Jednorazové peňažné príspevky sú ustanovené pevnou sumou. Peňažný príspevok na prepravu a peňažné príspevky na kompenzáciu zvýšených výdavkov, ktoré patria medzi opakované peňažné príspevky, sú ustanovené percentom zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Výška peňažného príspevku na opatrovanie a sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie (sú síce ustanovené pevnou sumou, ale vláda môže ustanoviť nariadením výšku sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie podľa § 22 ods. 9 a výšku peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 40 ods. 7 a 8 citovaného zákona vždy k 1. júlu).[35] Z hľadiska vekovej štruktúry poberateľov peňažného príspevku na osobnú asistenciu je najpočetnejšia skupina poberateľov v Slovenskej republike vo veku 30 až 65 rokov.[36]

[33] https://www.komisarprezdravotnepostihnutych.sk
[34] Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2021
[35] Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2021
[36] Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2021

Tabuľka 15: Počet poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu pre ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ		Rok			
Druh peňažného príspevku (PP)		**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
PP na osobnú asistenciu		51	56	60	63
	z toho vo veku 55+	0	0	0	0
PP na prepravu		10	10	12	13
	z toho vo veku 55+	9	9	11	12
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov	diétne stravovanie	208	195	188	184
	hygiena	466	443	436	445
	prevádzka osobného motorového vozidla	274	257	245	249
	asistenčný pes	0	0	0	0
PP na kúpu pomôcky		9	4	3	5
PP na kúpu zdvíhacieho zariadenia		1	4	6	5
PP na kúpu osobného motorového vozidla		3	3	3	1
PP na úpravu bytu, rodinného domu, garáže		2	1	3	3
PP na opravu pomôcky		3	3	2	3
PP na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky		0	0	0	0
PP na opatrovanie		168	183	198	225
Spolu vyplatených príspevkov		1204	1169	1167	1209

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok

Ako sme už uviedli vyššie, 17% všetkých vyplatených príspevkov na kompenzáciu tvorí **príspevok na opatrovanie**. Peňažný príspevok na opatrovanie, ako jediný peňažný príspevok na kompenzáciu, sa neposkytuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ale priamo fyzickej osobe, ktorá ju opatruje (opatrovateľovi). Jeho výška je stanovená v závislosti od viacerých skutočností. Ak opatrovateľ poberá niektorú zo zákonom stanovených dôchodkových dávok, peňažný príspevok na opatrovanie je ustanovený v paušálnej výške, na ktorú nemá vplyv príjem opatrovanej osoby. Ak opatrovateľ nepoberá takúto dôchodkovú dávku (je v tzv. produktívnom veku), na výšku peňažného príspevku má vplyv aj príjem opatrovanej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Na účely stanovenia výšky peňažného príspevku na opatrovanie u opatrovateľov v tzv. produktívnom veku, je príjem fyzickej osoby s ťažkým

zdravotným postihnutím chránený do výšky 2-násobku sumy životného minima, resp. ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím nezaopatrené dieťa, jeho príjem je chránený do 3-násobku sumy životného minima.[37]

Tabuľka 16: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie a opatrovaných v meste Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Počet poberateľov príspevku	168	183	198	225
Počet opatrovaných	170	182	199	229

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok

Počet poberateľov príspevku na opatrovanie a opatrovaných občanov v posledných rokoch neustále stúpa. Konkrétne v prípade poberateľov príspevku na opatrovanie ide o nárast o 34% a počet opatrovaných vzrástol o 31%. Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že čoraz viac Pezinčanov poskytuje starostlivosť osobe s ťažkým zdravotným postihnutím osobne, priamo v domácom prostredí, bez využívania sociálnych služieb, ako napríklad terénnej opatrovateľskej služby či pobytových foriem sociálnych služieb.

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

Ďalšou z foriem podpory a pomoci obyvateľovi s ťažkým zdravotným postihnutím je možnosť osobnej asistencie. V meste Pezinok takúto formu pomoci v roku 2022 využívalo 63 občanov, čo bolo najviac za obdobie posledných štyroch rokov. Osobného asistenta si vyberá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sama. Jedna fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím môže mať viacerých osobných asistentov. Osobný asistent vykonáva osobnú asistenciu na základe písomnej zmluvy. Osobný asistent môže byť len fyzická osoba, ktorá dovŕšila najmenej 18 rokov veku a má spôsobilosť na právne úkony. Asistenciu môže vykonávať

[37] Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2021

najviac desať hodín denne. Toto obmedzenie neplatí, ak sa osobná asistencia vykonáva v čase, keď sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zdržiava mimo miesta svojho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu. Rodinný príslušník občana s ťažkým zdravotným postihnutím môže vykonávať osobnú asistenciu najviac štyri hodiny denne, a to len na vybrané druhy činností. [38]

Cieľom poskytovania osobnej asistencie je napĺňanie základných potrieb každého človeka, ku ktorým patrí túžba po samostatnom a zmysluplnom živote. Aj človek so zdravotným postihnutím chce žiť nezávisle, rozhodovať o vlastnom živote, prevziať zodpovednosť za seba a svoje rozhodnutia. Tento spôsob nazerania na zdravotné postihnutie je základným východiskom filozofie nezávislého života. Podľa nej sú ľudia s postihnutím najlepší experti na vlastné potreby a sami najlepšie vedia, ako riešiť svoje problémy. Spoločnosť ich má vnímať v prvom rade ako občanov, až potom ako užívateľov lekárskej starostlivosti. Hlavná myšlienka nezávislého života je rovnosť príležitostí pre ľudí s postihnutím. Títo ľudia majú rovnaké práva, slobody a príležitosti ako občania bez postihnutia. Na odstránenie znevýhodnenia, ktoré im spôsobuje zdravotné postihnutie, by im spoločnosť mala zabezpečiť podporné služby, technológie, náhradu príjmu alebo osobnú asistenciu.[39]

Filozofia nezávislého života uprednostňuje peňažné príspevky pred poskytovaním sociálnych služieb. Zároveň žiada odstránenie všetkých fyzických (infraštruktúrnych a inštitucionálnych) aj psychických bariér. Požaduje zaviesť do praxe univerzálny dizajn, ktorý automaticky ráta s pohybom ľudí s rôznymi druhmi postihnutia alebo s inými obmedzeniami (seniori, matky s deťmi) bez toho, aby boli potrebné ďalšie špeciálne architektonické úpravy prostredia.

Základné princípy filozofie nezávislého života:

- akceptácia postihnutia, zvyšovanie sebadôvery, aktivácia a snaha o vlastné uplatnenie,
- kontrola nad osobným životom človeka s postihnutím a snaha o ovplyvňovanie verejných politík,
- povinnosť spoločnosti zabezpečiť základné potreby osôb s postihnutím,
- vedenie detí s postihnutím k samostatnosti od útleho veku,
- rovnaké príležitosti a určovanie vlastných životných potrieb osôb s postihnutím,
- odmietanie systému ústavných inštitúcií,
- odmietanie prístupu „o nás bez nás“.[40]

Súčasťou podpory nezávislosti občanov so zdravotným postihnutím je vytváranie legislatívnych podmienok na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane

[38] https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/penazne-prispevky/pp-osobnu-asistenciu/osobny-asistent.html
[39] https://www.osobnaasistencia.sk/index.php/nezavisly-zivot/filozofia-nezavisleho-zivota
[40] https://www.osobnaasistencia.sk/index.php/nezavisly-zivot/filozofia-nezavisleho-zivota

implementovania inovovaných alebo nových aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane využívania nástrojov v oblasti sociálnej ekonomiky.[41]

V prípade, že sa občan s ťažkým zdravotným postihnutím rozhodne využiť sociálnu službu, mali by byť v zmysle platnej legislatívy splnené dané podmienky. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný podľa zákona o sociálnych službách zabezpečiť kvalitu a prístupnosť sociálnej služby aj splnením všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a všeobecných technických požiadaviek na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a splnením požiadaviek na vnútorné prostredie budov a minimálnych požiadaviek na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia podľa zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.[42]

[41] Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030

[42] Východisková správa SR k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím z roku 2012

SWOT analýza – ľudia so zdravotným znevýhodnením	
Silné stránky	**Slabé stránky**
Činnosť Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Pezinku	Veľký počet automobilov v meste, chýbajúci obchvat mesta pre nákladné vozidlá
Bezbariérovosť mnohých verejných budov a miest v Pezinku	Vysoká opotrebovanosť infraštruktúry mesta
Pomerne dobrá bezbariérovosť chodníkov v centre mesta	Nevhodné parkovanie automobilov na chodníkoch, ktoré sťažuje prechod s invalidným vozíčkom
Niektoré dobre vybudované prechody pre chodcov pre nevidiacich (napr. pri Bille)	Voľne ponechané kolobežky na miestach, ktoré sťažujú pohyb ľuďom na invalidných vozíčkoch a ľuďom so zrakovým znevýhodnením
Snaha a záujem mesta o pomoc a podporu tejto cieľovej skupiny	Absentujú sociálne služby – podporované bývanie, denný stacionár
Mesto zamestnáva ľudí so zdravotným znevýhodnením	Nízka kapacita sociálnych služieb – špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb (pobytová forma)
Existencia rôznych iniciatív a združení na podporu Zdravotne znevýhodnených (napr. OZ Zelený štvorlístok – podpora rodín s deťmi so zdravotným znevýhodnením)	Absentuje materská škola pre deti so zdravotným znevýhodnením
Prvý stolnotenisový klub Slovkarpatia pre ľudí na invalidnom vozíku	Automobil prepravnej služby je bariérový
	Zariadenie opatrovateľskej služby je bariérové
	Denné centrum Cajlanská je bariérové
	Chodníky v Pezinku sú bariérové pre nevidiacich a pre ľudí na invalidnom vozíčku sa často „len tvária“, že sú bezbariérové – sú v zlom stave
	V okrajových častiach Pezinka sú chodníky bariérové pre ľudí na invalidnom vozíčku
	Bariérovosť križovatiek
	Slabo osvetlené niektoré miesta v Pezinku
	Bariérové sú materské školy, základné školy (len jedna základná škola je bezbariérová), stredné školy, niektoré športové haly
	Chýbajúce značenie priechodu pre chodcov na niektorých miestach (na Bratislavskej ulici, Muškát, Sever, Juh)
	Chýbajúce označenia chodníkov pre cyklistov
	Chýbajú asistenti na základných školách
	Inklúzia detí so zdravotným znevýhodnením nefunguje správne

	Absentuje finančná podpora na pomôcky do škôl pre deti so špeciálnymi potrebami
	Chýbajú voľnočasové aktivity pre rodiny s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením
	Absentuje tlmočnícka služba pre nepočujúcich
	Chýbajú podporné skupiny pre túto cieľovú skupinu
	Slabá informovanosť verejnosti o potrebách cieľovej skupiny (napr. nevedomosť o tom, aký typ písma, súboru je schopný slabozraký človek prečítať)
Príležitosti	**Ohrozenia**
Využívať grantové schémy	Nedostatok financií
Spolupráca so zariadeniami v Bratislave poskytujúcimi pobytovú formu služby (napr. Gaudeamus má voľné, nevyužité kapacity)	Predsudky a slabá znalosť verejnosti o potrebách ľudí so znevýhodnením
Vytvoriť podpornú skupinu pre ľudí so zdravotným znevýhodnením a pre ich rodiny	Sociálna izolácia ľudí so zdravotným znevýhodnením (fyzické bariéry sú často príčinou sociálnej izolácie)
Rozšíriť prístup k informáciám v elektronickej podobe pre ľudí so zrakovým znevýhodnením	Absencia bezbariérových verejných toaliet
Osloviť mládež a motivovať ju na prácu s cieľovou skupinou (napr. asistenti na školách)	Pribúdajúci počet ľudí so zdravotným znevýhodnením – detí, ale aj dospelých v staršom veku
Ponúknuť študentom stredných škôl možnosť dobrovoľníctva pre podporu cieľovej skupiny (napr. pomoc deťom so zdravotným znevýhodnením na základných školách)	
Zapojenie mládeže do mapovania bariér v meste	
Zriadenie požičovne pomôcok/invalidných vozíkov	
Aktívna spolupráca s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny	
Využívať sociálne služby a činnosť neziskového sektora v rámci celého Bratislavského kraja	
Sieťovanie organizácií	
Vytvorenie fungujúcej pracovnej skupiny pre cieľovú skupinu vytvorenú z odborníkov, poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb	
Možnosť využiť sociálnu službu poskytovanú v blízkych väčších mestách	

Zdroj: Výstup z pracovnej skupiny KPSS (26.6.2023) – ľudia so zdravotným znevýhodnením – vlastné spracovanie

2.1.4 Osoby ohrozené socálnym vylúčením

Sociálne vylúčenie definujú tri ukazovatele, a to **príjmová chudoba**, **závažný materiálny nedostatok** a **domácnosť s nízkou intenzitou práce**. Za ohrozeného sociálnym vylúčením je považovaný obyvateľ, ktorého označuje minimálne jeden z uvedených indikátorov. Najohrozenejšiu skupinu obyvateľov tvoria dotknutí všetkými týmito troma dimenziami vylúčenia a chudoby.[43] Bratislavský samosprávny kraj patrí dlhodobo k regiónom s najnižšou mierou rizika chudoby a sociálneho vylúčenia. To samozrejme neznamená, že by sa u nás takíto ľudia nenachádzali, len ich počet je nižší ako v iných regiónoch Slovenska. V rámci mesta Pezinok považujeme za osoby ohrozené sociálnym vylúčením najmä ľudí, ktorí stratili domov, ľudí zo segregovanej komunity Glejovka a osamelé osoby s veľmi nízkym príjmom.

Medzi najdôležitejšie faktory sociálneho vylúčenia sa radia problémy spojené s odlišným životným štýlom (závislosť a zneužívanie psychoaktívnych látok), problémy spojené s nevhodným pôsobením rodiny (CAN – syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa; domáce násilie – syndróm týranej a zneužívanej ženy), duševné poruchy, problémy vyvolané negatívnym pôsobením spoločnosti (problematika adaptácie migrantov; sociálno-psychologická problematika rómskeho etnika), pracovné a ekonomické problémy (nezamestnanosť, bezdomovectvo) a kriminálne správanie.[44]

Osobám ohrozeným sociálnym vylúčením sú v rámci sociálnych služieb prioritne určené služby krízovej intervencie. Ako napovedá názov, mali by občanom poskytnúť pomoc a podporu v náročnej krízovej situácii, v ktorej sa ocitli a zabrániť tomu, aby sa dostali mimo bežného fungovania v rámci spoločnosti. Mesto Pezinok poskytuje sociálnu službu krízovej intervencie v **nocľaháreni.**[45]

Tabuľka 17: Celkový počet prijímateľov služby v nocľaháreni v meste Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Muži	16	22	20	17
Ženy	6	6	5	5
Spolu	**22**	**28**	**25**	**22**

Zdroj: MsÚ Pezinok

Využívanie sociálnej služby sa drží na pomerne stabilnej úrovni, ktorá je daná kapacitou nocľaháreň (5 lôžok pre ženy a 12 lôžok pre mužov). Značná časť prijímateľov sociálnej služby ju využíva viac ako 10 rokov. Častými dôvodmi dlhodobého zotrvania v nocľaháreni sú nízke priznané invalidné a starobné dôchodky nepostačujúce na zaplatenie komerčného nájmu jednotlivcom, problémy so závislosťou alebo nízko rozvinuté sociálne zručnosti. Tým, že sa prijímatelia sociálnej služby neposúvajú do inej sociálnej služby s vyšším štandardom alebo sa nezaradia do bežného života zabezpečením si vlastného bývania, neuvoľňuje sa miesto pre

[43] https://slovak.statistics.sk
[44] Vágnerová M., 2008, Patopsychológia pre pomáhajúce profesie
[45] § 25 Zák. 448/2008 Z.z. Zákona o sociálnych službách

ďalších ľudí, ktorí sú na sociálnu službu odkázaní. Tí využívajú k prenocovaniu provizórne prístrešky alebo prespávajú priamo v centre mesta.

Odhadovaný počet **ľudí bez domova** v Pezinku je približne 60 osôb vrátane tých, ktorí využívajú služby nocľaháreň. Nocľaháreň síce poskytuje ľuďom bez prístrešia ubytovanie počas noci, ale ráno musia odísť na ulicu.

Niektorí ľudia bez domova sú dlhoroční Pezinčania, iní prichádzajú z rôznych miest Slovenska, či zostávajú v Pezinku po prepustení z liečenia v psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela. V meste nie je zriadená žiadna služba určená pre túto skupinu obyvateľov, kde by mohli zmysluplne tráviť čas počas dňa. Preto sa väčšinou zdržiavajú v nákupných centrách, na železničnej stanici či v parkoch. Niektorí z nich vyhľadávajú denné centrá pre ľudí bez domova v neďalekých väčších mestách. Mnohí však nemajú záujem o ubytovanie v nocľaháreň vôbec, ani nedochádzajú za sociálnou službou do iných miest. Zdržiavajú sa na ulici celoročne. Vedia si zabezpečiť skromné jedlo či provizórne obydlie, ktoré im dáva aspoň minimálny pocit bezpečia a chráni ich pred nepriaznivým počasím. K čomu však prístup títo ľudia nemajú, je služba, kde by mohli vykonať osobnú hygienu, oprať si, pripraviť teplé jedlo alebo dostať sociálne poradenstvo. Veľmi dôležitý je sociálny kontakt, ktorý môže človeku na ulici pomôcť nájsť sebahodnotu, motiváciu a cestu k plnohodnotnejšiemu životu.

Podľa skúsenosti sociálnych pracovníkov je pravidlom, že čím dlhšiu dobu strávi človek na ulici, tým viac sa mu zhoršuje zdravotný stav. Ľudia bez domova sú náchylnejší podľahnúť chorobám. Je to dôsledok ich životného štýlu, nedostatočnej hygieny, spánku v chlade a vlhkosti, nadmerného pitia alkoholu či užívania návykových látok. Lekársku pomoc vyhľadávajú až neskoro, keď je zdravotný problém neznesiteľný, prípadne sú hospitalizovaní, keď sa stanú obeťou úrazu alebo skolabujú na ulici.[46] Ambulantná sociálna služba by pomohla ľuďom bez domova saturovať ich základné životné potreby a minimalizovať zdravotné či sociálne riziká spojené so životom na ulici.

Na Slovensku stále viac rezonuje téma **dostupnosti bývania** aj pre nízkopríjmové skupiny obyvateľstva. Mesto Pezinok disponuje 96 nájomnými bytmi. V nich sú zahrnuté dve skupiny bytových jednotiek. Prvou je pôvodný fond obcí, čo predstavuje bývalé štátne byty prevedené na obce, alebo byty zaniknutých štátnych podnikov, v ktorých nie je žiadne zákonom stanovené kritérium na pridelenie. Druhou skupinou sú byty postavené s podporou štátu pomocou dotácií ŠFRB. Ide o nájomné byty podporené dotáciou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Ich získanie je podmienené rôznymi kritériami, vyplývajúcimi z posúdenia statusu žiadateľov. Pezinok má 43% takýchto bytov podporených dotáciou.[47] Ich prideľovanie upravuje VZN č. 5/2022 mesta Pezinok.

Štát v snahe znižovať ohrozenia, ktoré prináša život bez príjmu poskytuje prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny **pomoc v hmotnej núdzi**. Hmotná núdza je stav, keď

[46] GOGOLÁKOVÁ P. a kol,, 2010, Analýza konceptu sociálnej exklúzie a inklúzie v podmienkach SR
[47] FICO M., ONDRUŠOVÁ D., ŠKOBLA D., 2019, Prieskum nájomného bývania a mestských ubytovní v okresných mestách SR

príjem členov domácnosti nedosahuje sumy životného minima a členovia domácnosti si nevedia zabezpečiť alebo zvýšiť príjem vlastnou prácou, výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku alebo uplatnením nárokov.[48] Právne vzťahy pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi. Výška dávky v hmotnej núdzi je v súčasnosti stanovená na 74,00 Eur mesačne pre jednotlivca. V prípade viacerých osôb sa suma zvyšuje.

Tabuľka 18: Počet osôb poberajúcich dávky v hmotnej núdzi v meste Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Muži	34	31	30	35
Ženy	25	25	29	72
Spolu	59	56	59	107

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

V systéme pomoci v hmotnej núdzi sa v roku 2022 objavil významný faktor – podpora pre odídencov z Ukrajiny. Zatiaľ čo v roku 2021 pomoc dostávalo 99,6% občanov Slovenska, v roku 2022 významne vzrástol podiel cudzincov – na 24,1%. Rok 2022 zaznamenal mierny nárast podpory pre domáce obyvateľstvo, avšak rapídny nárast bol zaznamenaný z dôvodu vyplácania dávky ženám z Ukrajiny, ktoré na Slovensku hľadali útočisko pred vojnou v ich krajine.[49] V Pezinku sa tak počet žien - poberateliek dávky v hmotnej núdzi zvýšil v porovnaní s rokom 2019 o takmer 190%, pričom počet mužov sa výrazne nemenil.

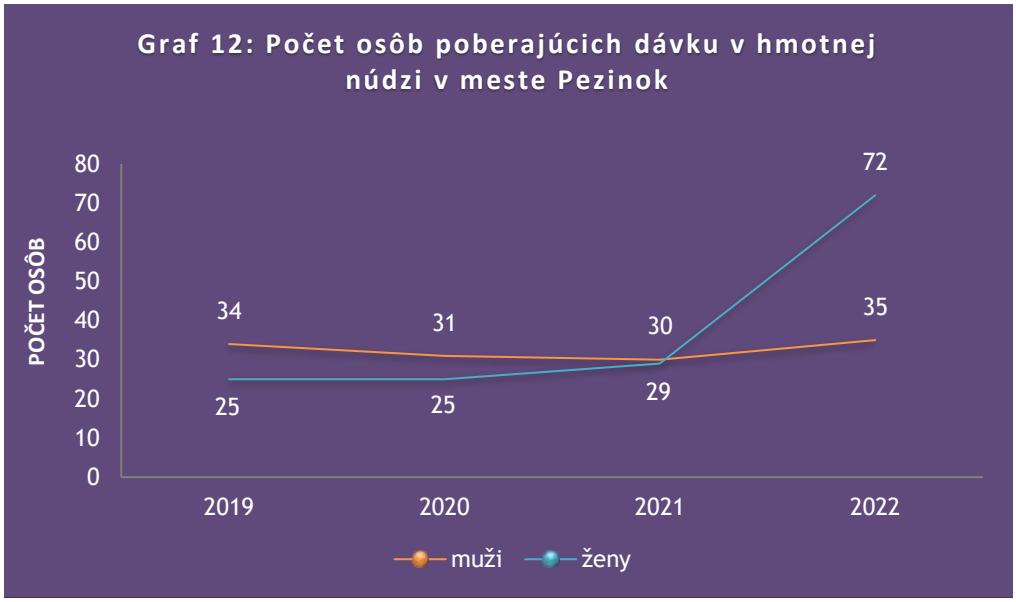

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

Ďalšou z foriem pomoci je poskytnutie **jednorazovej dávky** v zmysle zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi pre občanov, ktorí sú zároveň poberateľmi vyššie spomínanej

[48] https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/

[49] https://www.upsvr.gov.sk/media/medialne-spravy/socialne-davky-2022-/

pomoci v hmotnej núdzi. Veľmi podobnou možnosťou je poskytnutie peňažnej pomoci obyvateľom mesta Pezinok v čase núdze.[50] Oprávnenou osobou je obyvateľ v náhlej núdzi, ktorého príjem a príjem fyzických osôb, ktoré sa s ním spoločne posudzujú nepresahuje 1,5 násobok sumy životného minima, za obdobie 2 mesiacov pred podaním žiadosti. Peňažnú pomoc v oboch prípadoch poskytuje mesto Pezinok. Žiadatelia sú vo väčšine prípadov jednotlivci s nízkym príjmom, ktorí o peňažnú dávku žiadajú opakovane každý rok.

Tabuľka 19: Počet žiadateľov o peňažnú pomoc obyvateľom mesta Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Muži	12	7	4	6
Ženy	21	12	14	13
Spolu	33	19	18	19
Spolu vyplatená suma v €	3 337	1 230	1 169	1 240

Zdroj: MsÚ Pezinok

V porovnaní s rokom 2019 klesol počet žiadateľov takmer o polovicu. Dôvodom je zrejme sprísnenie podmienok pre poskytnutie finančnej pomoci, ktoré prinieslo nové VZN č. 8/2019, v zmysle ktorého musí mať obyvateľ vyrovnané všetky záväzky voči mestu Pezinok.

Jedným z ukazovateľov sociálneho vylúčenia je nízka **intenzita práce**. Tá vyjadruje, v akej miere sa v domácnosti využíva pracovný potenciál, teda koľko z teoreticky dostupného času na prácu (stanoveného legislatívnymi normami v krajine) členovia domácnosti v produktívnom veku skutočne odpracujú. Výskumy ukazujú, že osoby pochádzajúce z domácností s veľmi nízkou intenzitou práce, čelia niekoľkonásobne vyššiemu riziku materiálnej deprivácie ako je tomu v prípade osôb, ktoré žijú v domácnostiach s priaznivejšou situáciou.[51]

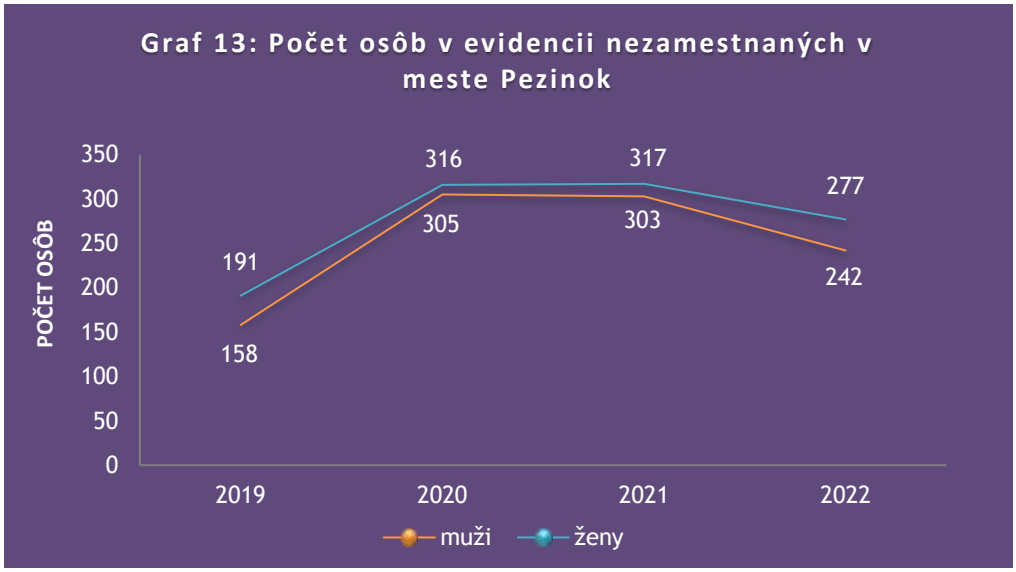

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

[50] Všeobecne záväzné nariadenie mesta Pezinok č. 8/2019

[51] GERBERY D., 2013, Nízka intenzita práce a riziko chudoby u pracujúcich

Z údajov vo vyššie uvedenom grafe možno predpokladať, že nárast počtu osôb v evidencii nezamestnaných v rokoch 2020 a 2021 do istej miery ovplyvnila pandémia COVID-19 a z nej vyplývajúce rušenie viacerých pracovných pozícií. Počet osôb v evidencii nezamestnaných tak vzrástol v porovnaní s rokom 2019 o takmer 50%. Vzhľadom na aktuálny klesajúci trend predpokladáme postupný návrat zamestnanosti na úroveň pred pandémiou.

Dôležitým faktorom spomedzi individuálnych charakteristík je dosiahnutá **úroveň vzdelania.** Je všeobecne známe, že miera zamestnanosti osôb s nízkym vzdelaním zaostáva za priemernými hodnotami celej populácie. Navyše, ak osoby s nízkym vzdelaním vstupujú na trh práce, musia častejšie čeliť rôznym sociálnym rizikám. Potvrdzuje to aj výskyt chudoby medzi pracujúcimi s nízkym vzdelaním[52]. Zo skúsenosti môžeme konštatovať, že značná časť osôb s nízkym vzdelaním uprednostňuje z rôznych dôvodov (predovšetkým z obavy z exekúcií) prácu „na čierno". Títo však väčšinou nie sú evidovaní v evidencii nezamestnaných, preto sa štatisticky do tejto skupiny nezapočítavajú.

Tabuľka 20: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania v meste Pezinok k 31.12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Neukončené základné vzdelanie	1	4	4	1
Základné vzdelanie	43	80	73	50
Nižšie stredné odborné vzdelanie	0	1	0	2
Stredné odborné vzdelanie	69	128	140	122
Úplné stredné odborné vzdelanie	95	218	194	180
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	25	35	41	30
Vyššie odborné vzdelanie	3	2	4	3
Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa	12	19	24	13
Vysokoškolské vzdelanie II. Stupňa	99	127	131	112
Vysokoškolské vzdelanie III. Stupňa	2	4	9	6
N/A – neurčené	0	3	0	0

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že najviac uchádzačov o zamestnanie v Pezinku má úplné stredné vzdelanie, nasledujú uchádzači so stredným odborným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním II. stupňa. Uvedené skupiny tvoria zároveň najpočetnejšie skupiny obyvateľstva v meste.

Z hľadiska veku sú na Slovensku najohrozenejšími skupinami vekové skupiny mladí ľudia do 29 rokov (skupina NEET, t.j. mladí ľudia, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave) a skupina ľudí blížiacich sa k ukončeniu produktívneho veku. Mladých ľudí znevýhodňuje najmä nedostatok pracovných a odborných skúseností. U mladých žien sú to taktiež obavy zamestnávateľov zo založenia si rodiny a čerpania materskej a rodičovskej dovolenky. Ľudia nad 50 rokov sú často považovaní za

[52] GERBERY D., 2013, Nízka intenzita práce a riziko chudoby u pracujúcich

neproduktívnych, neadaptabilných, neschopných ovládnuť nové a neustále sa rozvíjajúce technológie. V značnej miere sa pri tejto vekovej skupine zamestnávatelia obávajú väčšej pravdepodobnosti ich zdravotných problémov a prejavov prirodzeného starnutia.

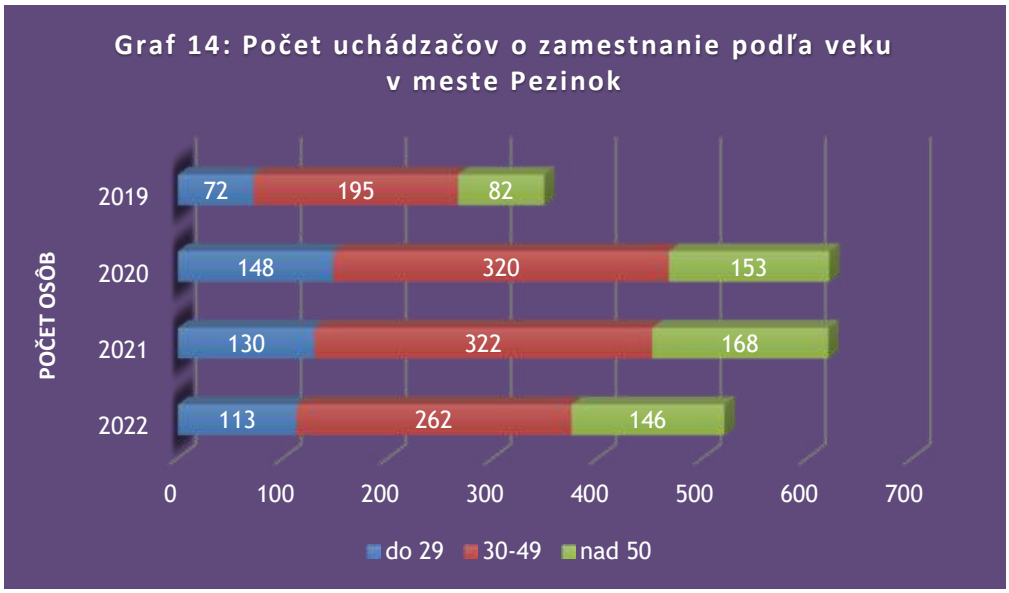

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

Podobne ako sme mohli vidieť už u osôb v evidencii nezamestnaných, aj pri uchádzačoch o zamestnanie zaznamenávame v roku 2020 enormný, takmer dvojnásobný nárast v porovnaní s rokom 2019. Tento nárast je opäť do značnej miery ovplyvnený pandémiou COVID-19. Situácia sa začala optimalizovať až v roku 2022, kedy môžeme sledovať postupný pokles uchádzačov s predpokladom návratu na úroveň pred pandémiou.

Tabuľka 21: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v meste Pezinok k 31. 12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
do 20 rokov	9	17	19	14
20 – 29 rokov	63	131	111	97
30 – 34 rokov	58	85	78	56
35 – 39 rokov	46	103	88	73
40 – 44 rokov	44	70	86	75
45 – 49 rokov	47	62	70	58
50 – 60 rokov	55	109	112	102
nad 61 rokov	27	44	56	44
Spolu	349	621	620	519

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok

Pri nezamestnanosti je dôležitým faktorom jej trvanie. **Dĺžka trvania nezamestnanosti** je veľmi podstatnou z hľadiska návratu nezamestnaného do pracovného procesu. Vo všeobecnosti platí, že čím dlhšie zostáva človek bez práce, tým býva jeho návrat do zamestnania náročnejší. Nezamestnanosť však neznamená iba stratu finančných príjmov rodiny, či spokojnosti z

individuálnej perspektívy, ale má predovšetkým aj medzigeneračný dopad, kedy možno hovoriť o dominovom efekte nezamestnanosti. Ekonomické dôsledky možno považovať za najzávažnejšie, nakoľko na ich základe vznikajú, alebo sa k nim pridružujú iné dôsledky. Problémom je skutočnosť, že nedostatkom ekonomických prostriedkov väčšinou netrpí iba samotný nezamestnaný, ale aj ďalší členovia rodiny. Vplyvom dlhšie trvajúcej nezamestnanosti môže dochádzať k vzniku rôznych sociálno-patologických javov u samotného nezamestnaného (dezorganizácia života, emočná nestabilita, depresie, alkoholizmus a iné závislosti, kriminalita, úpadok hodnôt), ale aj u ďalších členov rodiny, ktorých sa situácia bezprostredne dotýka.[53]

Tabuľka 22: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie v meste Pezinok k 31. 12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
0 – 3 mesiace	107	177	158	135
4 – 6 mesiacov	118	153	131	103
7 – 9 mesiacov	52	97	87	83
10 – 12 mesiacov	34	79	62	61
viac ako 12 mesiacov	38	115	182	137
Spolu	349	621	620	519

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

Dlhodobá nezamestnanosť je definovaná časovým trvaním nezamestnanosti nepretržite viac ako 12 mesiacov. Od roku 2020 môžeme pozorovať rapídny nárast počtu dlhodobo nezamestnaných osôb, ktorý pokračoval až do roku 2021, kedy dosiahol vrchol – takmer 30% z celkového počtu nezamestnaných osôb tvorili dlhodobo nezamestnaní. Napriek tomu, že je tento nárast vo veľkej miere pripisovaný pandémii COVID-19, existuje počtom nie síce veľmi veľká, ale zásadným dopadom závažná skupina osôb v produktívnom veku, ktorí nepodnikajú žiadne kroky v smere hľadania si zamestnania a ktorí neveria, že by si mohli nájsť prácu. Na hľadanie práce rezignovali.[54]

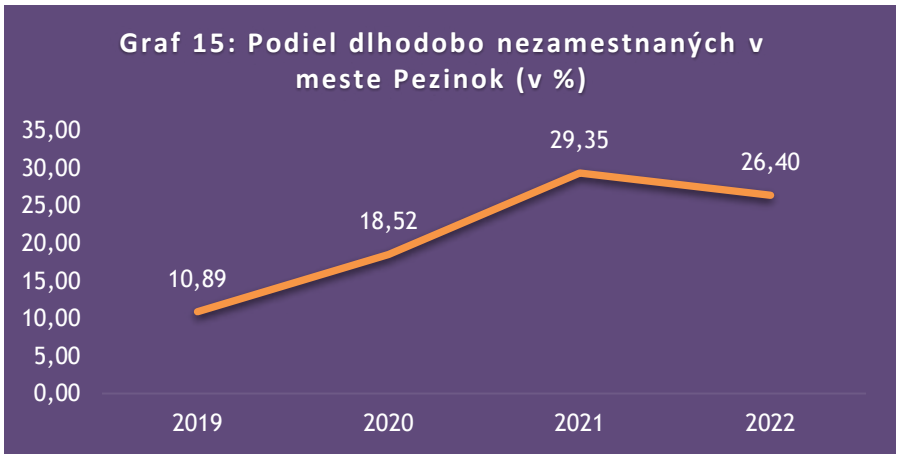

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok – vlastné spracovanie

[53] SCHAVEL M., OLÁH M., ČIŠECKÝ F., 2010, Sociálna prevencia
[54] KOTRČ D. a kol., 2014, Problematika sociálneho začlenenia dlhodobo nezamestnaných

Marginalizovaná rómska komunita Glejovka patrí medzi menej početné rómske komunity na Slovensku a medzi najmladšie v Bratislavskom kraji. Osídlenie vzniklo presťahovaním niekoľkých rodín (približne 30 osôb) v 80. rokoch 20. storočia z rómskej komunity v Plaveckom Štvrtku.[55] Odhadovaný počet obyvateľov Glejovky v súčasnej dobe je 120 osôb, z toho viac ako polovicu tvoria deti. [56]

Z celkového počtu obyvateľov komunity trvalý pobyt na adresu Glejovka 1 má 110 osôb. Ostatní majú trvalý pobyt prevažne v Plaveckom Štvrtku, odkiaľ sa do Pezinka v roku 1984 presťahovali. Bytovka však v roku 2008 vyhorela a stala sa tak nevyhovujúcou na bývanie. Pri vychádzaní z trvalého pobytu narážame na problém, nakoľko uvedená budova už nie je vhodná na bývanie a nie je teda ani možné prihlásiť si trvalý pobyt na túto adresu. Získavajú ho len deti, ktoré sa narodili matkám s týmto trvalým pobytom.

Časť Glejovka 1 sa počas predchádzajúcich rokov zmenila na osadu pozostávajúcu z nelegálnych stavieb postavených na mestskom alebo cirkevnom pozemku v susedstve. Domy dosahujú nízky štandard kvality bývania. Organizácia Armáda spásy na Slovensku pôsobí v tejto lokalite a v spolupráci s mestom Pezinok poskytuje sociálne služby v komunitnom centre a taktiež terénnu sociálnu službu. Sociálno-patologické javy úzko súvisiace s chudobou a sociálnym vylúčením sú viditeľné u obyvateľov Glejovky a prejavujú sa najmä nezamestnanosťou, zanedbávaním povinnej školskej dochádzky, problémovým správaním a závislosťami.

Tabuľka 23: Počet obyvateľov rómskej komunity s trvalým pobytom Glejovka1, Pezinok k 31. 12.

Ukazovateľ	Rok			
	2019	2020	2021	2022
Muži	26	26	26	26
Ženy	27	27	27	27
Deti	49	21	55	57
Spolu	102	104	108	110

Zdroj: MsÚ Pezinok

[55] Koncepcia inklúzie Rómov v Bratislavskom kraji do roku 2026
[56] Koncepcia inklúzie Rómov v Bratislavskom kraji do roku 2026

SWOT analýza - osoby ohrozené socálnym vylúčením	
Silné stránky	**Slabé stránky**
Ľahká dostupnosť do väčších miest - Bratislava, Trnava – dobre zabezpečená doprava (vlak, autobus)	V meste nie sú zriadené všetky sociálne služby podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
Prítomnosť polikliniky, nemocnice, pohotovosti, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Absencia verejných toaliet a hygienických zariadení (pre ľudí bez domova) na celom území mesta
Sociálny pracovník v nocľaháreni poskytujúci poradenstvo a asistenciu	Absencia „Housing first“
Mestské nájomné byty pre nízkopríjmové domácnosti	Nedostatok mestských nájomných bytov pre krízové situácie jednotlivcov a rodín
Dobrá spolupráca a aktívny prístup zamestnancov MsÚ	Budova nocľaháreň - nevyužitý potenciál (zlý technický stav budovy, nedostatočné priestorové vybavenie, bariérovosť, nevhodný otvárací čas pre klientov, nedostatok odborných zamestnancov)
Existencia a spolupráca rôznych subjektov pracujúcich s rómskou komunitou skupinou (Mestský úrad, Armáda spásy, Mestská polícia, Zdravé regióny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny)	Absentujú sociálne služby pre ľudí bez domova (útulok, stredisko osobnej hygieny, nízkoprahové denné centrum)
Komunitné centrum Armády spásy priamo v rómskej osade	Nedostatok pracovných príležitostí pre túto cieľovú skupinu (napr. sociálny podnik, chránená dielňa)
Realizovanie rôznych projektov	Absentuje ihrisko pre deti v Glejovke
Aktivity Armády spásy (rozvoz detí do škôl, MŠ, práca s ľuďmi z Ukrajiny)	Nedostatok odborných zamestnancov pre prácu s cieľovou skupinou vzhľadom k nízkej atraktivite práce
Terénne sociálne pracovníčky mesta pre rómsku komunitu	Absencia dobrovoľníkov pre prácu s cieľovou skupinou
Poradenstvo poskytované viacerými subjektmi	Predsudky spoločnosti, zlá verejná mienka
Vybudovaná sociálna sieť na pomoc občanov v núdzi (facebook) – zapojenie občanov mesta do pomoci	Slabšia komunikácia s verejnosťou
Poskytovanie materiálnej pomoci (potraviny, šatstvo, školské pomôcky) podľa potrieb cieľovej skupiny	

Príležitosti	Ohrozenia
Možnosť získania finančných prostriedkov z dotačných schém	Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb
Spolupráca mesta Pezinok s firmami/ďalšími subjektmi za účelom vzniku a podpory pracovných príležitostí pre cieľovú skupinu	Nárast chudoby
Vytvorenie priaznivého prostredia pre činnosť mimovládnych organizácií	Zvyšujúce sa náklady na zabezpečenie základných životných potrieb
Pracovný koučing (podpora pri získaní a udržaní zamestnania)	Zvyšujúci sa počet seniorov s veľmi nízkym príjmom
Pracovné možnosti pre ľudí bez domova (upratovacie práce)/pracovná rehabilitácia	Zvyšujúci sa počet osôb so závislosťami
Vedenie klientov k svojpomoci a sebestačnosti, aktivizácia ich zdrojov	Užívanie návykových látok v skorom veku (deti a mládež)
Využitie vzdelávacích programov, rekvalifikačných kurzov úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Mladí ľudia s nezáujmom a neschopnosťou prebrať zodpovednosť
Spolupráca s inými mestami (odovzdávanie informácií, know-how)	Zneužívanie sociálnych služieb a štátnych dávok
Efektívne využitie budovy Armády spásy (rozšírenie aktivít)	Navyknutie na pomoc z vonku/pasivita
Systematické a efektívne koordinovanie pomoci	Páchanie trestnej činnosti
Užšia špecializácia zamestnancov v problematike	Veľmi nízke právne povedomie cieľovej skupiny
Systematicky informovať verejnosť – informačná mapa	Slabá finančná podpora mimovládnych organizácií
Organizovanie verejných, komunitných aktivít vedúcich k tolerancii a inklúzii	Syndróm vyhorenia u sociálnych pracovníkov/preťaženosť byrokraciou
Zviditeľnenie pozitívnych stránok cieľovej skupiny (napr. zverejnením príbehov ľudí)	Nezáujem verejnosti o problematiku bezdomovectva

Zdroj: Výstup z pracovnej skupiny KPSS (15.6.2023) – osoby ohrozené sociálnym vylúčením – vlastné spracovanie

2.2 Analýza poskytovaných sociálnych služieb

Základným východiskom pre plánovanie a rozvoj sociálnych služieb v meste je poznanie aktuálnej situácie a potrieb obyvateľov mesta. V analytickej časti komunitného plánu sa preto zameriavame na rozbor jednotlivých sociálnych služieb poskytovaných na území mesta Pezinok a to predovšetkým z hľadiska ich druhu, formy a poskytovateľa sociálnej služby. Zároveň uvádzame aj kapacitu poskytovaných sociálnych služieb a počet čakateľov na konkrétnu službu, čo definuje jej vyťaženosť a teda ukazuje, ktorá služba je kapacitne postačujúca, a ktorá naopak nedokáže pokryť súčasné potreby prijímateľov, respektíve čakateľov. Bližšie sa zameriavame na sociálne služby, ktoré sú v meste Pezinok poskytované a ktoré má mesto zákonnú povinnosť poskytovať. Pozornosť upriamujeme na ich charakter a prínos pre cieľovú skupinu, pre ktorú je sociálna služba určená. Všetky uvedené sociálne služby je možné účelne a vhodne spájať podľa aktuálnych individuálnych potrieb občana.

Občan (v tomto prípade prijímateľ sociálnej služby) má v zmysle § 6 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách právo na poskytnutie kvalitnej sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jeho základné ľudské práva a slobody, zachováva ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ho k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje sociálnemu vylúčeniu a podporuje jeho začlenenie do spoločnosti.

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností. Spomínaný zákon deklaruje poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni, potrebu spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa zo zariadenia s celoročnou pobytovou formou do jeho prirodzeného rodinného alebo komunitného prostredia. Dôležité je rešpektovať jeho osobné ciele, potreby, schopnosti a zdravotný stav.

2.2.1 Rozdelenie sociálnych služieb podľa druhu

A) Sociálne služby krízovej intervencie

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
    2.1 nízkoprahové denné centrum
    2.2 integračné centrum
    2.3 komunitné centrum
    2.4 nocľaháreň
    2.5 útulok
    2.6 domov na polceste
    2.7 zariadenie núdzového bývania
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

Z uvedených druhov sociálnych služieb krízovej intervencie do pôsobnosti obce v súlade s § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách patria **nízkoprahové denné centrum**, **nocľaháreň**, **nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu** a **terénna sociálna služba krízovej intervencie**.

Celkovo sú na území mesta Pezinok zaregistrovaní 2 poskytovatelia sociálnych služieb krízovej intervencie, z ktorých jedným je mesto Pezinok prevádzkujúce **nocľaháreň** a druhým poskytovateľom je neverejný poskytovateľ, ktorý zabezpečuje **terénnu sociálnu službu krízovej intervencie a komunitné centrum**.

Tabuľka 24: Nocľaháreň

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.05.2023
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Nocľaháreň	Pobytová - ročná	Bratislavská 22, Pezinok	Mesto Pezinok	12.4.2013	17	0
Spolu	1					17	0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Nocľaháreň je pobytová sociálna služba, ktorá poskytuje ubytovanie osobám starším ako 18 rokov. Mesto Pezinok zriadilo nocľaháreň v roku 2013 s kapacitou 17 lôžok, ktoré sú rozdelené na ženskú obytnú zónu s 5 lôžkami, so samostatným hygienickým zariadením a rovnakou zónu pre 12 mužov. Nocľaháreň sa nachádza v radovej domovej zástavbe, v širšom centre mesta, otvorená je celoročne od 19 hod. večer do 7. hod. ráno. Sociálna služba v nocľahárni je spolufinancovaná príspevkom z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Klienti nocľahárne platia úhradu za nocľah vo výške 1,40 Eur. V prípade, ak ide o občana s trvalým pobytom v Pezinku a zároveň poberateľa dávky v hmotnej núdzi, úhrada je znížená na 1 Euro za noc. V rámci služieb poskytuje prístrešie na prenocovanie, priestor na vykonanie osobnej hygieny,

výmenu ošatenia, pranie a poskytovanie sociálneho poradenstva.[57] Nocľaháreň má znížený prah a umožňuje poskytnutie nocľahu aj klientom, ktorí sa nachádzajú pod vplyvom alkoholu či iných návykových látok, avšak svojim správaním neohrozujú personál a ostatných klientov nocľahárne. Táto podmienka je pri službe krízovej intervencie dôležitá, pretože závislosti sú jednou z najčastejších príčin, ktoré vedú k strate domova. Noc na ulici, prípadne v provizórnych obydliach trávia ľudia bez domova, ktorí nedokážu túto podmienku splniť. Kapacita tejto sociálnej služby je považovaná za postačujúcu, poradovník žiadateľov nie je vedený.

Tabuľka 25: Komunitné centrum

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Armáda spásy na Slovensku Rožňavská 30A, Bratislava	Komunitné centrum	Ambulantná	Glejovka 1A, Pezinok	NePoSS	11.8.2021	10	0
Spolu	1					10	0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Komunitné centrum poskytuje základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pri príprave na školské vyučovanie, sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia. Vykonáva komunitnú prácu, komunitnú rehabilitáciu a vytvára priestor na realizovanie záujmových a vzdelávacích aktivít[58]. V Pezinku je od roku 2018 zriadené (do registra poskytovateľov sociálnych služieb zapísané od 11.8.2021) komunitné centrum Armády Spásy na Slovensku. Služba je určená prioritne pre obyvateľov rómskej komunity žijúcej v segregovanej lokalite Glejovka. Ich hlavným prínosom pre komunitu je poskytovanie sociálneho poradenstva, hľadanie zamestnania, sprevádzanie na úrady a k lekárom, pomoc pri riešení náročných životných situácií ale i bežných každodenných problémov. Prioritou je práca s deťmi a mládežou, motivácia k vzdelávaniu a pravidelnej školskej dochádzke. Súčasťou je aj duchovný rozmer, ktorý prinášajú do komunity prostredníctvom pravidelných bohoslužieb. V rámci medzinárodnej štruktúry je Armáda spásy na Slovensku súčasťou Územia Holandska, Českej republiky a Slovenska. Česká republika a Slovensko sú v rámci tohto územia Armády spásy vedené ako jeden región, ktorý má svoje ústredie v Prahe. Slovensko je oblasťou tohto regiónu. Za prácu Armády spásy na Slovensku zodpovedá oblastný dôstojník, ktorý má generálne plnomocenstvo, koná s úradmi na národnej úrovni a je priamo podriadený národnému veliteľovi. Armáda spásy na Slovensku je zaregistrovaná ako občianske združenie. Pri poskytovaní sociálnej služby úzko spolupracuje so sociálnymi pracovníkmi mesta Pezinok.

[57] § 25 Zákona č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách
[58] § 24d Zákona č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách

Tabuľka 26: Terénna sociálna služba krízovej intervencie

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Armáda spásy na Slovensku Rožňavská 30A, Bratislava	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Terénna	Pezinok	NePoSS	14.12. 2020	Nie je určené	0
Spolu	1						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Jej obsahom je činnosť zameraná na vyhľadávanie takýchto osôb, poskytovanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností zameraných najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy alebo výdaj potravín.[59] Uvedenú službu poskytuje Armáda Spásy na Slovensku v marginalizovanej rómskej komunite Glejovka od roku 2020. V roku 2022 mesto Pezinok prostredníctvom národného projektu Implementačnej agentúry MPSVaR SR - Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce II. zamestnávalo 2 terénne sociálne pracovníčky, ktoré sa zameriavali prioritne na prácu s marginalizovanou rómskou komunitou v Glejovke. Hlavným cieľom národného projektu je začlenenie sociálne vylúčených občanov alebo ohrozených sociálnym vylúčením a chudobou do spoločnosti, reálne zlepšenie ich životnej situácie smerom k životu v dôstojných podmienkach prostredníctvom výkonu terénnej sociálnej práce a realizácie nadväzujúcich komplexných činností, umožňujúcich reálnu zmenu životných podmienok týchto osôb.

B) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
3. služba na podporu zosúlaďovania rodinného a pracovného života
4. služba na podporu zosúlaďovania rodinného a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
5. služba včasnej intervencie

Z uvedených druhov sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi patrí do pôsobnosti obce v súlade s § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách **pomoc pri osobnej starostlivosti**

[59] § 24a zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

o dieťa. Na území mesta Pezinok nie je zaregistrovaný žiadny poskytovateľ tejto sociálnej služby.

Ostatné sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktoré sú v súčasnosti zaregistrované na území mesta Pezinok, sú 3 **zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa**, ktoré sú zriadené neverejnými poskytovateľmi.

Tabuľa 27: Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
VIA BIBLIOTHECA Dona Sandtnera 9, Pezinok	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Ambulantná	Cajlanská 83, Pezinok	NePoSS	18.7. 2018	30	0
Harmanček Banícka 40, Pezinok	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Ambulantná	Banícka 40, Pezinok	NePoSS	4.6. 2018	15	0
Ľubica Šimková Štúrova 78A, Modra	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Ambulantná	Bernolákova 20, Pezinok	NePoSS	23.5. 2018	20	0
Škôlka Severáčik Svätoplukova 61, Slovenský Grob	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Ambulantná	Suvorovova 2A, Pezinok	NePoSS	Výmaz v roku 2022	0	0
Spolu	3					65	0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa poskytuje službu na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova. Uvedenú sociálnu službu v meste Pezinok v súčasnosti poskytujú traja neverejní poskytovatelia. Kapacita zariadení je postačujúca.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje, ak rodič dieťaťa alebo osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na základe rozhodnutia súdu nemôže zabezpečiť

osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane detí. Za dôvody, pre ktoré sa rodič dieťaťa alebo osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti nemôžu starať o dieťa, sa považujú: choroba, úraz, kúpeľná liečba, pôrod matky dieťaťa, narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do veku troch rokov mladších detí. V rámci pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa sa jedná o bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na vyučovanie, výchove a záujmovej činnosti. Služba by mala byť poskytovaná terénnou formou**,** najviac v rozsahu 30 po sebe nasledujúcich dní.

V meste Pezinok nie je táto sociálna služba poskytovaná.

C) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
    1.1 zariadenie podporovaného bývania
    1.2 zariadenie pre seniorov
    1.3 zariadenie opatrovateľskej služby
    1.4 rehabilitačné stredisko
    1.5 domov sociálnych služieb
    1.6 špecializované zariadenie
    1.7 denný stacionár
2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“)
3. prepravná služba
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba
5. tlmočnícka služba
6. sprostredkovanie tlmočníckej služby
7. sprostredkovanie osobnej asistencie
8. požičiavanie pomôcok

Z uvedených druhov sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku do pôsobnosti obce v súlade s § 80 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách patria **zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár, opatrovateľská služba a prepravná služba.**

Mesto Pezinok poskytuje v rámci sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu

dovŕšenia dôchodkového veku **zariadenie opatrovateľskej služby, opatrovateľskú službu** a **prepravnú službu.**

Sociálnu službu zariadenie pre seniorov poskytujú na území mesta Pezinok dvaja neverejní poskytovatelia, samotné mesto Pezinok túto sociálnu službu neposkytuje. V Pezinku absentuje **denný stacionár**.

Tabuľka 28: Zariadenie opatrovateľskej služby

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok, Radničné nám. 7, Pezinok	Zariadenie opatrovateľskej služby	Pobytová - ročná	Komenského 23, Pezinok	Mesto Pezinok	1.7. 2002	17	45
Spolu	1					17	45

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

V **zariadení opatrovateľskej služby** (ZOS) sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby. Prijímateľom sociálnej služby je poskytované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva a vytvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí.

Mesto Pezinok je zriaďovateľom ZOS na Komenského ulici, ktoré má kapacitu 17 lôžok. Okrem služieb vyplývajúcich zo zákona o sociálnych službách majú klienti možnosť objednať si doplnkové služby ako manikúra, pedikúra, masáž, rehabilitáciu, zdravotnícke služby, kadernícke služby a duchovné služby. Uvedená pobytová sociálna služba je určená pre občanov, ktorí vzhľadom k svojmu zhoršenému zdravotnému stavu nie sú ani s pomocou iných osôb schopní fungovania vo svojom domácom prostredí. Ide najmä o osamelých starších ľudí, prípadne seniorov, ktorých blízki príbuzní sú v produktívnom veku a nemajú možnosť poskytovať starostlivosť v postačujúcej miere. Pre porovnanie so zariadením pre seniorov, tu nie je podmienkou poskytovania dovŕšenie dôchodkového veku a sociálna služba v ZOS je poskytovaná na dobu určitú. Zariadenie je využívané najmä na preklenovacie obdobie po ukončení hospitalizácie, kedy ešte občan nie je schopný fungovania vo svojej domácnosti ani za pomoci rodinných príslušníkov alebo opatrovateľky. Po zlepšení a stabilizácii zdravotného stavu sa môže vrátiť domov. Ak zlepšenie nenastane, je potrebné umiestnenie v pobytovom zariadení podľa typu zdravotného znevýhodnenia (zariadenie pre seniorov, špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb). Kapacita sociálnej služby nie je postačujúca, v zozname čakateľov je zapísaných 45 občanov.

Tabuľka 29: Opatrovateľská služba

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok, Radničné nám. 7, Pezinok	Opatrovateľská služba	Terénna	Pezinok	Mesto Pezinok	1.1. 2004	Nie je určené	0
Charita Šenkvice Trlinská 38, Šenkvice	Opatrovateľská služba	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	26.11. 2008	Nie je určené	4
Spolu	2						4

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Opatrovateľská služba je určená pre občanov, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II. Najčastejšie je využívaná osobami vyššieho veku.

Súčasným trendom je poskytnúť občanovi takú podporu, aby čo najdlhšie mohol zotrvať vo svojom domácom prostredí, kde to dôverne pozná, nenarúša sa jeho denný rytmus a stále môže vykonávať činnosti, ktoré zvládne sám. Opatrovateľ/ka **občanovi pomôže s tým, čo už samostatne nezvláda – napríklad s vykonaním** osobnej hygieny, prípravou stravy, nákupmi, upratovaním, sprevádzaním počas návštev lekára alebo vybavovania úradných záležitostí.

V meste Pezinok poskytujú opatrovateľskú službu dvaja poskytovatelia – mesto Pezinok a neverejný poskytovateľ Charita Šenkvice. Mesto Pezinok poskytuje opatrovateľskú službu v pracovných dňoch v čase od 7.00 do 16.30 hod. v maximálnom rozsahu 7,5 hod. denne. Úkony, ktoré občan potrebuje sú dohodnuté v rámci zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Vyššie uvedená tabuľka poukazuje na mierny nedostatok opatrovateliek.

Opatrovanie má aj spoločenský rozmer, opatrovateľ/ka spríjemňuje opatrovaným osobám čas, a to rozprávaním sa, hraním spoločenských hier alebo spoločnými prechádzkami. Dôležité je, aby opatrovateľ/ka mal/a pre výkon svojej práce vytvorené vhodné podmienky – dostatočné finančné ohodnotenie a časový priestor na každého opatrovaného. Služba je spolufinancovaná z európskych fondov prostredníctvom projektu Podpora opatrovateľskej služby cez Implementačnú agentúru MPSVR SR.

Agentúra domácej starostlivosti Charita Šenkvice poskytuje opatrovateľskú službu, ktorá je od od 1.2.2019 taktiež spolufinancovaná z európskych fondov prostredníctvom projektu Podpora opatrovateľskej služby cez Implementačnú agentúru MPSVR SR. Opatrovateľská služba je poskytovaná prioritne občanom v Šenkviciach, ale aj v neďalekých obciach, teda aj v Pezinku.

Tabuľka 30: Prepravná služba

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok, Radničné nám. 7, Pezinok	Prepravná služba	Terénna	Pezinok	Mesto Pezinok	1.9.2015	Nie je určené	0
Mestské centrum sociálnych služieb Modra Súkenícka 4, Modra	Prepravná služba	Terénna	Okres Pezinok	Mesto Modra	1.3.2011	Nie je určené	0
Charita Šenkvice Trlinská 38, Šenkvice	Prepravná služba	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	19.3.2009	Nie je určené	0
Spolu	3						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Prepravná služba je sociálna služba, ktorá sa poskytuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

Mesto Pezinok ju poskytuje počas pracovných dní, v čase od 7.00 do 15.00 hod. Cieľom prepravnej služby je zabezpečiť dostupnú, pohodlnú a bezpečnú prepravu v rámci mesta a okolitých obcí. Zamestnanec prepravnej služby je nápomocný občanovi pri nastupovaní a vystupovaní z motorového vozidla a zabezpečuje manipuláciu s kompenzačnými pomôckami. V prípade potreby môže taktiež sprevádzať pri vybavovaní úradných záležitostí, návštev lekára alebo iných dôležitých povinností. Cena služby je 0,50 Eur/km, cena za stojné 1,50 Eur za každú začatú hodinu, u osoby s príjmom nižším ako 1,5 násobok sumy životného minima 0,10 Eur/km a stojné 0,50 Eur.

Prepravnú službu v rámci mesta poskytuje taktiež neverejný poskytovateľ Charita Šenkvice, ktorý zabezpečuje prevoz občanov, realizuje nákupy, vybavovanie liekov a rozvoz obedov. V okrese Pezinok poskytuje túto službu aj Mestské centrum sociálnych služieb Modra.

Poskytovatelia vykonávajú prepravnú službu bežnými osobnými automobilmi, ktoré nie sú špeciálne uspôsobené na prepravu imobilných osôb.

Pre mnohých občanov, ktorí sa pre svoje zdravotné ťažkosti nedokážu o seba postarať, je opatrovateľská služba v kombinácii s prepravnou službou a donáškou stravy možnosťou ako prežiť jeseň života vo svojom domove.

Tabuľka 31: Požičiavanie pomôcok

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok, Radničné nám. 7, Pezinok	Požičiavanie pomôcok	Ambulantná	Kollárova 1/A, Pezinok	Mesto Pezinok	4.8. 2023	Nie je určené	0
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska Sekulská 1, Bratislava	Požičiavanie pomôcok	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	1.3. 2010	Nie je určené	0
Spolu	2						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom. Pomôcku je možné zapožičiavať na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky.

Uvedenú sociálnu službu v meste Pezinok poskytuje terénnou formou jeden neverejný poskytovateľ – Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorý sa špecializuje na osoby so zrakovým zmyslovým znevýhodnením. Mesto Pezinok začalo s poskytovaním tejto služby ambulantnou formou pomerne nedávno (od 4.8.2023). Prioritne sa zameriava na požičiavanie pomôcok občanom, ktorí majú ťažkosti s mobilitou.

Tabuľka 32: Zariadenie pre seniorov

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi Hrnčiarska 37, Pezinok	Zariadenie pre seniorov	Pobytová - ročná	Hrnčiarska 37, Pezinok	BSK	17.3. 1997	21	0
Casa Slovensko Heydukova 14, Bratislava	Zariadenie pre seniorov	Pobytová - ročná	Kučišdorfská dolina 6, Pezinok	NePoSS	20.12. 2013	39	0
Spolu	2					60	0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

V **zariadení pre seniorov (ZpS)** sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV a fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby

v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov. V rámci sociálnej služby je poskytovaná pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

Mesto Pezinok nie je zriaďovateľom zariadenia pre seniorov. V Pezinku je táto sociálna služba poskytovaná neverejným poskytovateľom Casa Slovensko a Bratislavským samosprávnym krajom v rámci kombinovaného zariadenia Centrum sociálnych služieb pod Karpatmi. Zariadenie Casa Slovensko je situované v bezbariérovej budove s rozľahlým exteriérom, v lesoch Kučišdorfskej doliny. Centrum sociálnych služieb pod Karpatmi sídli v širšom centre Pezinka. Plánuje postupné ukončenie poskytovania tejto služby a žiadosti nových záujemcov už neprijíma. Z toho dôvodu nevedie ani zoznam čakateľov. O túto sociálnu službu majú Pezinčania trvalý záujem. V prípade obsadenej kapacity sú občanmi Pezinka využívané zariadenia v blízkom okolí. Mesto má povinnosť bezodkladne zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby občanom Pezinka, ktorí nemajú rodinných príslušníkov a na poskytovanie sociálnej služby sú odkázaní v zmysle zákona o sociálnych službách. V prípade, že mesto nedisponuje voľným lôžkom vo svojom zariadení, je potrebné zabezpečiť umiestnenie v inom zariadení a na úhradu za poskytovanie sociálnej služby doplácať z vlastných zdrojov.

Tabuľka 33: Domov sociálnych služieb

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi Hrnčiarska 37, Pezinok	Domov sociálnych služieb	Pobytová - ročná	Hrnčiarska 37, Pezinok	BSK	16.11. 2001	32	55
Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi Hrnčiarska 37, Pezinok	Domov sociálnych služieb	Pobytová - týždenná	Jesenského 12, Pezinok	BSK	1.1.2017	10	11
Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi Hrnčiarska 37, Pezinok	Domov sociálnych služieb	Ambulantná	Jesenského 12, Pezinok	BSK	1.1.2017	10	4
Spolu	3					52	70

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

V **domove sociálnych služieb (DSS)** sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V alebo ide o osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III. V domove sociálnych služieb sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie a zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení a záujmová činnosť. V rámci Pezinka zastrešuje tri uvedené sociálne služby Centrum sociálnych služieb pod Karpatmi. Dve služby sú pobytové a jedna ambulantná. Hlavným cieľom poskytovaných sociálnych služieb je rozpoznať a adekvátne odborne a empaticky reagovať na požiadavky prijímateľov sociálnej služby, dosiahnuť, aby žili v príjemnom, domácom prostredí, kde im je kvalifikovaným personálom poskytovaná kvalitná služba, ktorá pružne reaguje na ich individuálne potreby.

Tabuľka 34: Špecializované zariadenie

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi Hrnčiarska 37, Pezinok	Špecializované zariadenie	Pobytová - ročná	Hrnčiarska 37, Pezinok	BSK	1.6. 2011	31	147
Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi Hrnčiarska 37, Pezinok	Špecializované zariadenie	Pobytová - ročná	Hrnčiarska 35, Pezinok	BSK	1.6. 2011	16	147
Casa Slovensko Heydukova 14, Bratislava	Špecializované zariadenie	Pobytová - ročná	Kučišdorfská dolina 6, Pezinok	BSK	1.1.2019	39	0
Spolu	3					52	70

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

V **špecializovanom zariadení** sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V. a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS, alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. V rámci sociálnej služby je poskytované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie a zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností,

pomoc pri pracovnom uplatnení a záujmová činnosť a utvárajú podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí. Ak sa sociálna služba poskytuje deťom, jej súčasťou je výchova. Sociálnu službu možno poskytovať najviac pre 40 prijímateľov v budove zariadenia.

V meste Pezinok poskytujú túto sociálnu službu dvaja poskytovatelia – Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi, ktorého zriaďovateľom je Bratislavský samosprávny kraj a neverejný poskytovateľ Casa Slovensko.

Zo zoznamov čakateľov na sociálnu službu poskytovanú špecializovaným zariadením vyplýva, že kapacita nie je postačujúca.

Tabuľka 35: Sprievodcovská služba a predčitateľská služba

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska Sekulská 1, Bratislava	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	1.3. 2010	Nie je určené	0
Spolu	1						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Sprievodcovská služba a predčitateľská služba je sociálna služba určená fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a fyzickej osobe s mentálnym postihnutím. Sprievodcovskou službou sa poskytuje sprievod na lekárske vyšetrenie, na vybavenie úradných záležitostí, do a zo školy a školského zariadenia, do a zo zamestnania a tiež pri záujmových činnostiach. Na uvedenú sociálnu službu nemá nárok občan, ktorému sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo sa mu už poskytuje v rámci opatrovateľskej služby.

V rámci mesta Pezinok je sociálna služba poskytovaná neverejným poskytovateľom Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, avšak poskytovateľ plánuje v najbližšom období túto sociálnu službu vymazať z registra poskytovateľov sociálnych služieb.

D) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

Mesto nemá povinnosť v súlade s § 80 Zákona č. 448/2008 Z. z. zabezpečovať/poskytovať sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií. Pre tento druh sociálnych služieb nie je na území Pezinka zaregistrovaný žiadny poskytovateľ.

E) Podporné služby

1. odľahčovacia služba
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre
4. podpora samostatného bývania
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni
6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny

Z uvedených druhov podporných sociálnych služieb do pôsobnosti obce v súlade s § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách patrí **odľahčovacia služba**.

Okrem toho mesto Pezinok poskytuje v rámci podporných služieb aj sociálnu službu **v denných centrách, v jedálni** a **v práčovni.**

Tabuľka 36: Odľahčovacia služba

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Odľahčovacia služba	Terénna Pobytová	Komenského 23, Pezinok	Mesto Pezinok	2021	Nie je určené	30
Spolu	1						30

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Odľahčovacia služba sa vzťahuje na osoby, ktoré prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny[60] opatrujú svojich blízkych s ťažkým zdravotným postihnutím, odkázaných na opatrovanie a stupeň ich odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V. alebo VI. Tieto osoby im zabezpečujú každodennú pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotrvať v prirodzenom domácom prostredí. Cieľom odľahčovacej služby je poskytnúť občanovi, ktorý opatruje osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, nevyhnutný odpočinok potrebný na udržanie jej fyzického a duševného zdravia. Občan má nárok na jej poskytovanie počas 30 dní v kalendárnom roku.

Mestu vyplýva zo zákona povinnosť poskytnúť alebo zabezpečiť občanovi sociálnu službu podľa jeho výberu, a to buď terénnu, ambulantnú alebo pobytovú. Mesto Pezinok poskytuje túto službu od roku 2021.

[60] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

Tabuľka 37: Denné centrum

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Denné centrum	Ambulantná	Hrnčiarska 44, Pezinok	Mesto Pezinok	9.5.2014	20	0
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Denné centrum	Ambulantná	Orešie 32, Pezinok	Mesto Pezinok	9.5.2014	20	0
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Denné centrum	Ambulantná	Cajlanská 95, Pezinok	Mesto Pezinok	9.5.2014	40	0
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Denné centrum	Ambulantná	Kollárova 1/A, Pezinok	Mesto Pezinok	9.5.2014	40	0
Spolu	4					120	0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Denné centrum poskytuje sociálnu službu občanom, ktorí dovŕšili dôchodkový vek, alebo sú osobami s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.[61] V rámci Pezinka fungujú 4 denné centrá – Denné centrum Kollárova 1/A, Denné centrum Hrnčiarska 44, Denné centrum Orešie 32 a Denné centrum Cajlanská 95. Rozmiestnenie je zvolené tak, aby boli ľahko prístupné pre čo najvyšší počet obyvateľov mesta.

Odbornú pomoc v denných centrách poskytuje inštruktor sociálnej rehabilitácie a sociálny pracovník. Každé z centier má vlastný samosprávny orgán skladajúci sa zo zvolených členov centra, ktorý zodpovedá za činnosť centra a hospodárenie s finančnými prostriedkami (finančné prostriedky sú z príspevkov mesta Pezinok). Spomedzi nich je vybraný koordinátor denného centra. Koordinátori spolu s členmi denných centier usporadúvajú besedy, prednášky na témy týkajúce sa zdravia, výživy, kultúry, zaoberajú sa rôznymi ručnými prácami, hrajú spoločenské hry, alebo iba tak rozoberajú rôzne témy, ktoré ich momentálne zaujímajú. Organizujú turistické, spevácke krúžky (podľa požiadaviek členov), v ktorých si občania udržujú a rozvíjajú svoju telesnú i duševnú kondíciu. Členovia centier sa stretávajú na spoločných posedeniach pri príležitosti rozličných sviatkov a životných jubileí. Podľa záujmu navštevujú krásne miesta na Slovensku.

Zriaďovateľom uvedených denných centier je mesto Pezinok.

[61] § 56 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Tabuľka 38: Jedáleň

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Jedáleň	Ambulantná	Hrnčiarska 44, Pezinok	Mesto Pezinok	12.4. 2013	32	0
Spolu	1					32	0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

V **jedálni** sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav alebo dovŕšila dôchodkový vek. [62] Mesto Pezinok poskytuje uvedenú sociálnu službu dvomi spôsobmi - formou stravovania priamo v priestoroch jedálne na Hrnčiarskej 44 alebo rozvozom do domácností občanov. V prevažnej väčšine túto službu využívajú osamelí seniori, ktorým každodenné stretávanie sa v jedálni napomáha pri udržiavaní väzieb v komunite, prináša sociálne kontakty s rovesníkmi a možnosť porozprávať sa. V prípade zhoršenia zdravotného stavu, keď už občan nezvláda dochádzať na obed do jedálne, môže požiadať o donášku obedov domov. Uvedená sociálna služba, kombinovaná napr. s opatrovateľskou a prepravnou službou, napomáha zotrvaniu seniora v jeho domácom, prirodzenom prostredí.

Tabuľka 39: Práčovňa

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Mesto Pezinok Radničné nám. 7, Pezinok	Práčovňa	Ambulantná	Hrnčiarska 44, Pezinok	Mesto Pezinok	1.1.2015	Nie je určené	0
Spolu	1						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Práčovňa je sociálna služba, kde sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom a osobám, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb.[63] Mesto Pezinok poskytuje uvedenú sociálnu službu v budove na Hrnčiarskej 44, kde v samostatných častiach prevádzkuje taktiež jedáleň a denné centrum.

[62] § 58 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
[63] § 59 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

F) Odborné činnosti

Základné a špecializované sociálne poradenstvo patrí k nezastupiteľným odborným činnostiam. Základné sociálne poradenstvo je zároveň súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Vzhľadom k skutočnosti, že mnohé subjekty (predovšetkým neverejní poskytovatelia sociálnych služieb) sú registrované ako poskytovatelia len týchto samostatných odborných činností, napr. základného sociálneho poradenstva, špecializovaného sociálneho poradenstva alebo sociálnej rehabilitácie (špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia ako samostatné odborné činnosti sa vykonávajú na základe akreditácie na odbornú činnosť), zaradili sme do prehľadu druhov sociálnych služieb aj tieto druhy odborných činností.

Tabuľka 40: Sociálne poradenstvo - základné

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Charita Šenkvice Trlinská 38, Šenkvice	Sociálne poradenstvo - základné	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	5.12. 2013	Nie je určené	0
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska Sekulská 1, Bratislava	Sociálne poradenstvo - základné	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	16.12. 2002	Nie je určené	0
Spolu	2						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Sociálne poradenstvo – základné je odborná činnosť zameraná na pomoc osobám v nepriaznivej sociálnej situácii. Pozostáva z posúdenia povahy problému, z poskytnutia základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

Sociálne poradenstvo je taktiež vykonávané v rámci agendy referátu sociálnych vecí a referátu sociálnych služieb mesta Pezinok. Zamestnanci poskytujú sociálne poradenstvo a konzultácie v sociálnej oblasti, pomoc pri riešení krízových životných situácií a pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov jednotlivcov a rodín, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením alebo sú obmedzené ich schopnosti samostatne riešiť svoju situáciu. Spolupracujú s ďalšími organizáciami s cieľom skvalitnenia a zefektívnenia svojej práce. Zámerom je podpora obyvateľov mesta v ich nezávislom a zmysluplnom živote. Sú nápomocní, keď sa sociálna situácia jednotlivca, rodiny alebo komunity dostáva do konfliktu so schopnosťami ju zvládnuť.

Tabuľka 41: Sociálne poradenstvo - špecializované

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska Sekulská 1, Bratislava	Sociálne poradenstvo - špecializované	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	1.6.2006	Nie je určené	0
Spolu	1						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Sociálne poradenstvo – špecializované je zamerané na zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov osôb, rodín alebo komunity a na poskytnutie konkrétnej odbornej pomoci. V meste Pezinok ho poskytuje jeden neverejný poskytovateľ.

Tabuľka 42: Sociálna rehabilitácia

Poskytovateľ, sídlo	Druh sociálnej služby	Forma sociálnej služby	Miesto poskytovania	Zriaďovateľ	Dátum zápisu do registra	Kapacita	Počet čakateľov k 15.5.2023
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska Sekulská 1, Bratislava	Sociálna rehabilitácia	Terénna	Bratislavský kraj	NePoSS	1.3.2010	Nie je určené	0
Spolu	1						0

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Pod **sociálnou rehabilitáciou** chápeme odbornú činnosť zameranú na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluhe, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách s maximálnym využitím prirodzených zdrojov v rodine a komunite. V prípade, že ide o občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby, ide najmä o nácvik používania pomôcky, nácvik prác v domácnosti, priestorovej orientácie a samostatného pohybu, výučbu písania a čítania Braillovho písma, nácvik zrakového vnímania a sociálnu komunikáciu.

2.2.2 Rozdelenie sociálnych služieb podľa formy

Sociálna služba môže byť poskytovaná rôznymi formami - ambulantnou, terénnou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Ambulantná forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. Pri ambulantnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí. Terénnu formu sociálnej služby možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii.

Pobytová sociálna služba v zariadení sa poskytuje v takom prípade, ak je súčasťou sociálnej služby aj ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. Týždenná sociálna služba sa neposkytuje počas sobôt a nedieľ, štátnych sviatkov a ďalších dní pracovného pokoja.

Poskytovanie terénnej formy sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby má prednosť pred pobytovou sociálnou službou. Ak terénna forma sociálnej služby alebo ambulantná sociálna služba nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu fyzickej osoby, poskytuje sa pobytová sociálna služba. Pri pobytovej sociálnej službe má prednosť týždenná pobytová sociálna služba pred celoročnou pobytovou sociálnou službou.

Sociálne služby možno poskytovať aj inou formou, najmä **telefonicky** alebo **s použitím telekomunikačných technológií**, ak je taká forma vhodná a účelná. V Pezinku nie je takáto forma sociálnej služby poskytovaná.

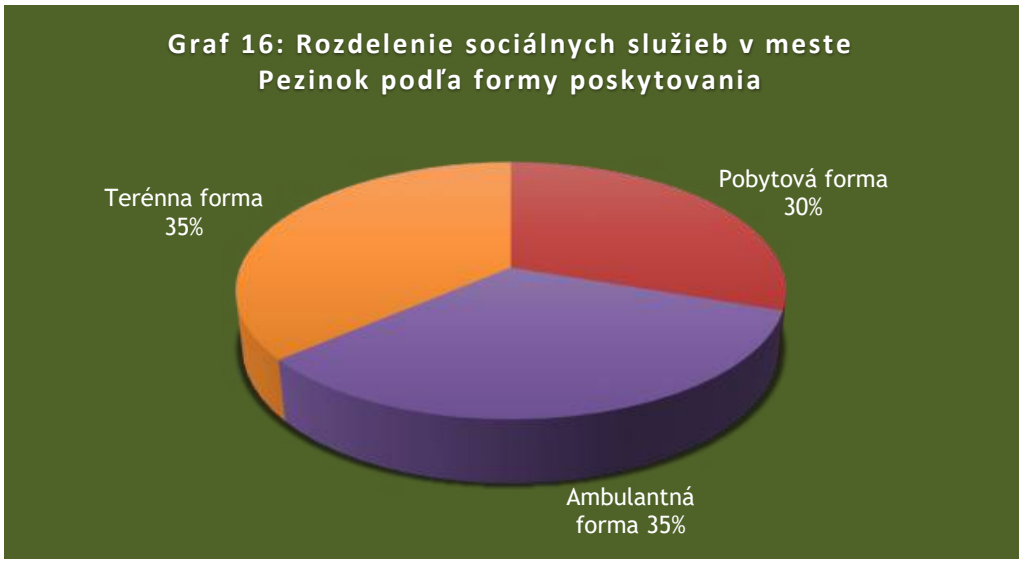

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Môžeme konštatovať, že z hľadiska formy poskytovania sú sociálne služby pomerne rovnomerne zastúpené.

Celkovo je na území mesta Pezinok poskytovaných 33 sociálnych služieb. Niektoré druhy služieb sú rovnaké, avšak poskytované rôznymi poskytovateľmi, ktorí môžu byť verejní alebo neverejní (napr. opatrovateľská služba je poskytovaná verejným poskytovateľom mestom Pezinok, ale aj neverejným poskytovateľom Charitou Šenkvice, n.o.).

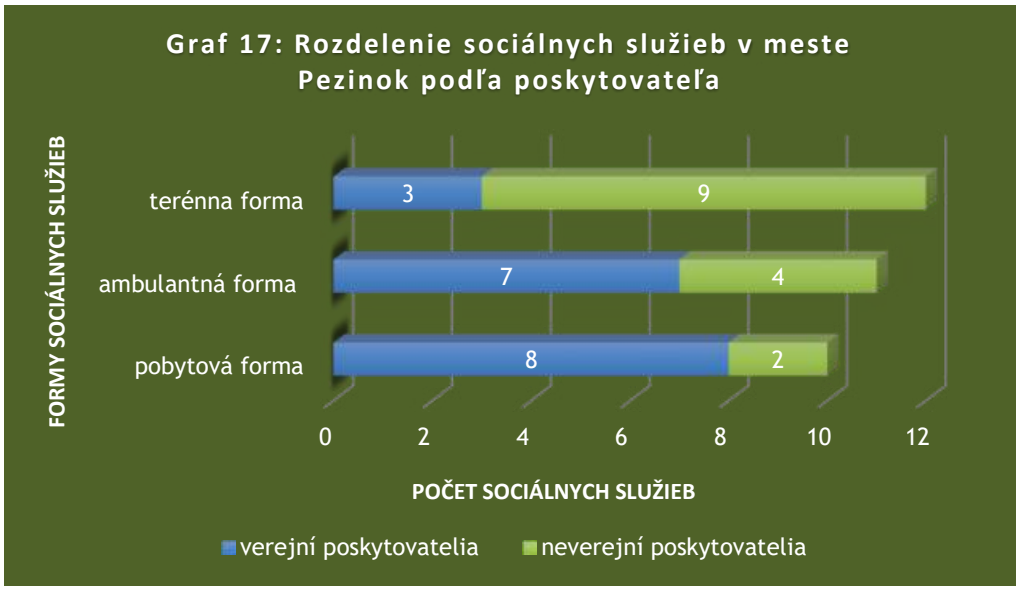

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Na území mesta Pezinok je poskytovaných celkovo 33 sociálnych služieb, z toho :

- 11 ambulantných (z toho 7 poskytovaných verejným poskytovateľom),
- 12 terénnych (z toho 3 poskytované verejným poskytovateľom),
- 10 pobytových sociálnych služieb (z toho 8 poskytovaných verejným poskytovateľom).

2.2.3 Rozdelenie sociálnych služieb podľa poskytovateľa

Verejní poskytovatelia poskytujú sociálnu službu v rámci výkonu verejnej správy a svojej zákonom ustanovenej pôsobnosti pri poskytovaní sociálnych služieb a na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb.

Neverejný poskytovateľ môže poskytovať sociálne služby len na základe zápisu do Registra poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie vyšší územný celok. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vedie a zverejňuje Centrálny register.

V meste Pezinok v súčasnosti poskytujú sociálne služby 3 verejní a 7 neverejní poskytovatelia.

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Na území mesta Pezinok poskytujú sociálne služby 3 verejní poskytovatelia - mesto Pezinok, mesto Modra a Bratislavský samosprávny kraj. Spoločne poskytujú 18 sociálnych služieb.

Zdroj: Register poskytovateľov BSK – vlastné spracovanie (stav k 15.05.2023)

Mesto Pezinok zabezpečuje 33% z celkového množstva sociálnych služieb poskytovaných na území mesta. Najviac poskytovateľov je neverejných (46%), ktorí poskytujú prevažne terénne formy sociálnych služieb.

2.3 Analýza potrieb a spokojnosti prijímateľov sociálnych služieb

Dotazníky určené pre prijímateľov vyplnilo 61 respondentov, využívajúcich terénne, ambulantné a pobytové sociálne služby poskytované mestom Pezinok.

V prípade prijímateľov, ktorých zdravotný stav neumožňoval, aby dotazník vyplnili samostatne, vyplnil ho ich blízky príbuzný. V vzhľadom k rozsahu popisu všetkých odpovedí respondentov,

uvádzame v tejto časti len vybrané časti dotazníkového prieskumu. Kompletné výsledky dotazníkového prieskumu tvoria Prílohu 03 tohto dokumentu.

- **Aký je váš/vášho príbuzného sociálny problém/nepriaznivá sociálna situácia?**

Najviac respondentov uviedlo, že má problém s mobilitou (22%), sebaobsluhou (13%), prípravou stravy (13%) a starostlivosťou o domácnosť (11%). Dôležitým zistením bolo, že až 12% respondentov uviedlo ako svoj sociálny problém osamelosť.

- **Ktorú sociálnu službu považujete pre vás/vášho príbuzného za najdôležitejšiu?**

Respondenti považovali za najdôležitejšiu sociálnu službu poskytovanú v zariadení opatrovateľskej služby (25%) a dennom centre (25%). Nasledovali nocľaháreň (20%), terénna opatrovateľská služba (16%) a jedáleň (14%).

- **Ako ste s ňou spokojný/á?**

Najviac respondentov uviedlo odpoveď veľmi spokojný (48%) a skôr spokojný (48%). Skôr nespokojní boli 2 respondenti (3%) a veľmi nespokojný bol 1 respondent (1%).

- **Uveďte najväčšie pozitíva/klady sociálnej služby, ktorú využívate/váš príbuzný**

Každá zo sociálnych služieb prináša ich prijímateľom iné pozitíva, v závislosti od toho, na čo je zameraná. Klienti zariadenia opatrovateľskej služby ocenili profesionálny prístup, individuálnu starostlivosť, ponúkané voľnočasové aktivity, napĺňanie duchovných potrieb, množstvo zelene, príjemné prostredie, že sa všetci klienti navzájom poznajú, možnosti rehabilitácie a ponuku doplnkových služieb. Seniori z denných centier za najväčšie pozitívum označili jednoznačne sociálne kontakty. V jedálni sa im páči rozmanitá teplá strava a príjemný zamestnanec vydávajúci stravu. Klienti nocľahárne najviac oceňovali finančne dostupný nocľah, možnosť prania a varenia, sociálne poradenstvo, polohu neďaleko centra a relatívne súkromie. Klienti ostatných služieb do dotazníka neuviedli žiadne pozitíva.

- **Uveďte najväčšie negatíva/zápory/nedostatky sociálnej služby, ktorú využívate/váš príbuzný**

Rovnako i negatíva súviseli s konkrétnymi sociálnymi službami. Klienti zariadenia opatrovateľskej služby považujú za nedostatok málo miesta na izbách, nedostatok súkromia – trojlôžkové izby, len 2 toalety, z toho len jedna bezbariérová, chýbajúca spoločenská miestnosť a skutočnosť, že sociálna služba je poskytovaná len na určitý čas. Klienti denných centier sa sťažovali na občasný hluk. Prijímatelia opatrovateľskej služby by uvítali väčšiu časovú flexibilitu a vyšší počet opatrovateliek. Klientom nocľahárne chýba väčšia spoločenská miestnosť a priestor na prípravu jedla, majú tiež len 1 toaletu a sprchu pre mužov a rovnako 1 pre ženy. V objekte sú vlhké steny. Problémy spôsobujú tiež niektorí problémoví klienti a krádeže medzi klientmi. Klienti ostatných služieb do dotazníka neuviedli žiadne negatíva.

- **Ktorá z nižšie uvedených sociálnych služieb je z vášho pohľadu v Pezinku potrebná, resp. o ktorú ďalšiu sociálnu službu by ste mali vy/váš príbuzný záujem?**

Podľa vyjadrení respondentov najpožadovanejšími sociálnymi službami sú - zariadenie pre seniorov (16%), domov sociálnych služieb (11%) a denný stacionár (11%).

- **Aká forma sociálnej služby by vám/vášmu príbuznému vyhovovala najviac?**

Z hľadiska formy sociálnej služby sa respondenti vyjadrili, že by im najviac vyhovovala pobytová forma sociálnej služby (71%), nasledovala terénna forma sociálnej služby (21%) a ambulantná forma sociálnej služby (8%).

- **Ste spokojný/á s ponukou sociálnych služieb v meste Pezinok?**

Pri otázke spokojnosti s ponukou sociálnych služieb označilo možnosť určite áno 8% opýtaných a skôr áno 51% všetkých opýtaných. Možnosť skôr nie označilo 25% respondentov. Vyjadriť sa k otázke nevedelo 16% z opýtaných.

- **Ste spokojný/á s kvalitou poskytovaných sociálnych služieb v meste Pezinok?**

Prijímatelia sociálnych služieb boli v prevažnej miere spokojní s kvalitou poskytovaných služieb – 40% uviedlo, že sú určite spokojní a 49% bolo skôr spokojných. Skôr nespokojných bolo 7% opýtaných a rozhodne nespokojných 2%. Vyjadriť sa nevedeli 2% respondentov.

V závere dotazníka respondenti uviedli, že by uvítali mesto bez bariér, taktiež by ocenili bezbariérovú prepravnú službu. Upozornili tiež na dlhodobo nedostupnú možnosť umiestnenia v domove sociálnych služieb z dôvodu naplnenia kapacity a tiež na absenciu zariadenia pre seniorov priamo v Pezinku.

2.4 Analýza potrieb a spokojnosti obyvateľov mesta Pezinok

Na mapovanie potrieb, požiadaviek a názorov obyvateľov mesta sme použili dotazníkovú metódu. Dotazník bol anonymný a bol zverejnený na webovej stránke mesta Pezinok, v miestnom mesačníku Pezinčan a bol k dispozícii na viacerých distribučných a zberných miestach. Celkovo dotazník vyplnilo 339 obyvateľov Pezinka. Tlačenú formu využilo 126 respondentov a 213 respondentov zvolilo online formulár. Kompletné výsledky dotazníkového prieskumu sú uverejnené v Prílohe 04 tohto dokumentu. V tejto kapitole sa zameriame len na vybrané časti, ktoré považujeme z hľadiska názorov, požiadaviek a potrieb Pezinčanov v oblasti poskytovania sociálnych alebo komunitných služieb za najdôležitejšie.

- **Pohlavie.**

Dotazník vyplnilo 236 žien (70%) a 103 mužov (30%).

- **Vek.**

Z hľadiska veku bolo najväčšie množstvo respondentov vo vekovej kategórii 36 – 49 rokov (35%), s odstupom nasledovali približne početne vyrovnané skupiny 50 – 64 rokov (21%), 26 – 35 rokov (20%) a 65 – 79 rokov (19%). Najviac respondentov bolo stredného veku, u ktorých môžeme predpokladať, že riešia alebo v blízkej budúcnosti možno budú riešiť pre svojich príbuzných pomoc formou sociálnej služby.

- **Najvyššie dosiahnuté vzdelanie.**

Viac ako polovina respondentov dosiahla vysokoškolské vzdelanie (57%), ďalšiu takmer tretinu respondentov tvorili absolventi stredoškolského vzdelania s maturitou. Najmenej respondentov bolo s dosiahnutým základným vzdelaním. Poukazuje to na to, že obyvatelia s vyšším vzdelaním prejavujú väčší záujem o spoločenské dianie a plánovanie v meste.

- **Aké je vaše sociálne postavenie?**

Najväčší záujem o dotazníkový prieskum z hľadiska sociálneho postavenia prejavili zamestnanci (54%), nasledovali starobní dôchodcovia (21%).

- **Aký je váš súčasný rodinný stav?**

Viac ako polovica zapojených respondentov žije v manželstve (58%), nasledovali slobodné/slobodní (22%).

- **Aké je zloženie vašej domácnosti?**

Z hľadiska zloženia domácnosti sme nezaznamenali výrazné rozdiely, najviac respondentov pochádzalo z rodín s oboma rodičmi a dieťaťom/deťmi do 18 rokov (34%), nasledovali manželia/partneri (23%) a obyvatelia, ktorí žijú sami (21%). Z hľadiska ohrozenia sociálnym vylúčením môžu byť najzraniteľnejšou skupinou práve osoby, ktoré bývajú sami a všetky finančné náklady musia zvládať sami.

- **Ako dlho žijete v Pezinku?**

Najväčší záujem o vyplnenie dotazníka prejavili obyvatelia, ktorí žijú v Pezinku 10 a viac rokov (76%). Môže to súvisieť s tým, že svoje mesto najlepšie poznajú, zaujímajú sa o dianie v ňom a chcú sa zapájať do plánovania v rámci jeho rozvoja.

- **Ak zoberiete do úvahy všetky stránky života v meste, ako sa celkovo cítite?**

Spokojnosť so životom v meste Pezinok vyjadrila väčšina respondentov (až 78%). 18% opýtaných je určite spokojných a 60% opýtaných skôr spokojných. Ako dôvody spokojnosti uvádzali dobré služby pre verejnosť a občiansku vybavenosť, možnosti kultúrneho vyžitia, blízkosť hlavného mesta ale aj prírody a v neposlednom rade dobrá komunikácia s mestským úradom.

Nespokojných so životom v meste je celkovo 16% respondentov, z toho skôr nespokojných je 14% a určite nespokojné sú 2% opýtaných. Dôvodmi nespokojnosti bola najmä infraštruktúra - cesty, chodníky, cyklotrasy, problémy s parkovaním, mestskou hromadnou dopravou a dopravou celkovo nevyužitý potenciál mesta, nedostatok podujatí pre mládež, nedostatočné informovanie zo strany mesta, nedostatočná kapacita niektorých druhov sociálnych služieb, chýbajúce námestie a nedostatočné využívanie dažďovej vody.

- **Cítite sa v Pezinku bezpečne?**

82% Pezinčanov považuje svoje mesto za bezpečné alebo skôr bezpečné. Čiastočne bezpečne sa v ňom cíti 16% respondentov, skôr nebezpečne 7% a rozhodne nie neoznačil žiadny z respondentov. Tí, ktorí sa cítia bezpečne ako dôvody uviedli dobré susedské vzťahy, žiadnu negatívnu skúsenosť a časté policajné hliadky. Pocit ohrozenia sa u respondentov spájal s obavami z ľudí bez domova, partií mladých ľudí a rómskej minority. Za nebezpečné označili nedostatočne osvetlené niektoré časti mesta, nevyhovujúcu infraštruktúru a dopravu v centre mesta.

- **Čo vnímate ako najväčšie negatíva z pohľadu obyvateľa Pezinka?**

Respondentov sme sa tiež opýtali, čo považujú na najväčšie negatíva v meste. 17% opýtaných sa zhodlo, že najväčším negatívom je doprava (infraštruktúra, plynulosť dopravy a kvalita ciest), 13% považuje za negatívum parkovanie v meste a 10% dostupnosť a kvalitu zdravotnej starostlivosti. Ďalej nasledoval vzhľad a údržba verejných priestorov, infraštruktúra pre cyklistov a chodcov, dostupnosť a kvalita materských a základných škôl. Viacerí respondenti uviedli ako negatívum vysoké ceny nehnuteľností a nedostatok nájomného bývania, možnosti kultúrneho a športového vyžitia.

- **Ktorá skupina obyvateľstva je podľa vás najzraniteľnejšia, komu by malo mesto viac pomáhať?**

Za najzraniteľnejších považuje 18% respondentov seniorov, 17% respondentov osoby so zdravotným znevýhodnením a 15% rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením. Za najmenej zraniteľných považujú etnické menšiny, azylantov a utečencov. Táto postupnosť môže súvisieť s blízkosťou a poznaním sociálnej témy, väčšiu potrebu pomáhať vidia u skupín, ktoré poznajú, prípadne do nich patria. Najmenšiu potrebu pomoci vnímajú u skupín, o ktorých majú najmenej informácií.

- **Registrujete vo svojom okolí ľudí ohrozených sociálnym vylúčením?**

Prekvapivo až 46% respondentov uviedlo, že vo svojom okolí neregistruje ľudí ohrozených sociálnym vylúčením. 27% opýtaných uviedlo, že ich čiastočne registruje, čo môže znamenať, že si nie sú celkom istí, či za sociálne vylúčených majú považovať konkrétne osoby, ktoré poznajú, prípadne celkom presne nevedia, čo pojem sociálne vylúčenie zahŕňa. 26% respondentov takéto osoby registruje.

- **Máte prehľad o poskytovaných sociálnych službách v Pezinku?**

Najviac respondentov (47%) sa vyjadrilo, že má čiastočný prehľad o sociálnych službách, ktoré sa poskytujú v meste Pezinok. 19% opýtaných má skôr prehľad a 10% označilo, že určite má prehľad. Prehľad o sociálnych službách chýba 24% opýtaných, ktorí odpovedali skôr nie a rozhodne nie.

- **Ktoré zo sociálnych služieb sú z vášho pohľadu v Pezinku potrebné, resp. o ktoré sociálne služby by ste mali záujem?**

V dotazníku bolo uvedených všetkých 30 sociálnych služieb, ktoré stanovuje zákon o sociálnych službách. Žiadna zo sociálnych služieb nezostala bez označenia. Najviac respondentov označilo za potrebné zariadenie pre seniorov, rehabilitačné stredisko a terénnu opatrovateľskú službu. Ďalej to bolo zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a domov sociálnych služieb. Najmenej respondentov označilo sprievodcovskú a predčitateľskú službu a tlmočnícku službu. Je možné, že z názvov sociálnych služieb, ktoré boli považované za menej dôležité, nebolo zrejmé o aké služby presne ide. Rovnako rehabilitačné stredisko mohlo vzbudiť dojem, že je určené na rehabilitáciu pohybového aparátu, po úrazoch alebo problémoch fyzického rázu, nie pre osoby so sluchovým postihnutím.

- **Ak by ste potrebovali pomoc v krízovej situácii, na koho sa obrátite?**

Najviac respondentov by vyhľadalo pomoc v rodine (31%), informácie na internete by hľadalo 18% opýtaných a na inštitúcie by sa obrátilo 14% obyvateľov.

- **V akej oblasti ste museli riešiť nepriaznivú sociálnu situáciu?**

Z respondentov, ktorí sa už s riešením krízovej situácie stretli, bolo najviac tých, ktorí potrebovali pomoc pre seniora, osobu s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom alebo občana s ťažkým zdravotným postihnutím.

- **Akú formu získavania informácií o možnostiach sociálnej pomoci a o poskytovaných sociálnych službách preferujete?**

Najviac respondentov by privítalo informovanie cez internet (28%) a prostredníctvom osobného kontaktu so zamestnancom úradu (25%). 12% opýtaných označilo možnosť informačná linka (telefonický kontakt) a 11% možnosť miestna tlač.

- **Je podľa vás informovanosť o sociálnych službách v Pezinku dostačujúca?**

Zamerali sme sa tiež na získanie informácií, či je informovanosť o sociálnych službách poskytovaných v Pezinku postačujúca. Len 3% respondentov uviedlo, že určite áno, možnosť skôr áno zvolilo 20% opýtaných. Za čiastočne dostačujúcu ju považuje 47% respondentov.

Ďalšie otázky boli určené len tým respondentom, ktorí poskytujú starostlivosť svojmu príbuznému alebo blízkej osobe, pričom nevyužívajú žiadnu sociálnu službu. Naše otázky smerovali k zisteniu dôvodov, ktoré vedú k nevyužívaniu sociálnej služby. Zaujímalo nás, či sa rozhodli postarať o svojho blízkeho sami, alebo sa ich blízkym nedarí získať sociálnu službu, o ktorú majú záujem. Ak ide o druhú možnosť, aké bariéry im v tom bránia (finančné, kvalitatívne alebo kapacitné). Pre prehľadnosť sme dotazník rozdelili na dve časti.

- **Ak sa staráte o blízku osobu, o koho ide?**

Až 67% respondentov uviedlo, že poskytuje starostlivosť seniorovi, 18% respondentov poskytuje starostlivosť dospelej osobe so zdravotným postihnutím a 13% respondentov sa stará o dieťa do 18 rokov veku, ktoré je zdravotne znevýhodnené.

- **Už ste o sociálnu službu požiadali?**

Najviac z opýtaných uviedlo, že o poskytovanie sociálnej služby blízkej osobe nemá záujem (38 %), 20 % opýtaných označilo, že blízka osoba, ktorej poskytujú starostlivosť už o sociálnu službu požiadala a je zaradená v poradovníku. 6% respondentov uviedlo, že poskytovanie sociálnej služby bolo ukončené kvôli nespokojnosti s jej poskytovaním.

- **Uveďte dôvod, prečo nevyužívate niektorú zo sociálnych služieb.**

Ako najčastejší dôvod nevyužívania sociálnej služby uvádzali respondenti, že nemajú informácie o vhodnej sociálnej službe (22%). Druhým najčastejším dôvodom bola nedostatočná kapacita vybranej sociálnej služby (20%). Nasledoval nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie sociálnej služby a neposkytovanie potrebnej služby v meste a blízkom okolí. 12% respondentov uviedlo, že sa chcú o blízku osobu postarať sami.

- **Ak sa staráte o blízku osobu, akú formu finančnej pomoci využívate?**

Žiadnu formu finančnej pomoci nevyužíva až 61 % opýtaných, z toho 36% sa domnieva, že na finančnú pomoc nemá nárok a 25% nedisponuje informáciou o možnej finančnej pomoci. Príspevok na opatrovanie blízkej osoby poberá 25% respondentov, príspevok na osobnú asistenciu 7% a 2 % opýtaných poberá rodičovský príspevok.

- **Ktorá zo sociálnych služieb by bola pre danú osobu najužitočnejšia?**

Zaujímalo nás tiež, ktorá zo sociálnych služieb by bola pre ich blízkeho najužitočnejšia. 18% respondentov označilo zariadenie pre seniorov, 13% terénnu opatrovateľskú službu a 10% zariadenie opatrovateľskej služby. Nasledovala jedáleň, denný stacionár a sprostredkovanie osobnej asistencie. Respondenti, ktorí označili možnosť iné doplnili, že by využili terénnu opatrovateľskú službu spojenú s terénnym lekárom, dietetickú jedáleň, poradenstvo pre rodiny a podporné skupiny.

3. Strategická časť

V strategickej časti sa zameriame na popis cieľových oblastí, jednotlivých cieľov a konkrétnych opatrení komunitného plánu. V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. by každý komunitný plán sociálnych služieb mal obsahovať:

- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
- časový plán realizácie,
- určenie finančných zdrojov,
- spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia,
- podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie.

3.1 Identifikácia cieľových oblastí

Na obdobie rokov 2024 – 2027 si mesto Pezinok predsavzalo splniť **ciele komunitného plánovania** v piatich oblastiach. Niektoré z nich považujeme za ambiciózne a náročné, napriek tomu nevyhnutné. Iné pokladáme za prirodzené a samozrejmé, ku ktorých plneniu mesto sa zaviazalo už v minulosti. Medzi cieľmi sú i také, na ktorých plnenie nie je potrebné vynaloženie veľkých finančných prostriedkov, napriek tomu dokážu veľmi efektívne napĺňať potreby obyvateľov mesta a prispievať tak k celkovému skvalitneniu života obyvateľov.

Pre jasnú predstavu si koordinačný tím zadefinoval **konkrétne opatrenia**, ktoré povedú k zvýšeniu dostupnosti a kvality sociálnych a komunitných služieb. Niektoré opatrenia sa netýkajú striktne len rozvoja sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ale aj aktivít, ktoré so spoločenským životom úzko súvisia.

Na príprave cieľových oblastí sa podieľali aj zástupcovia odbornej a laickej verejnosti, ktorí prispeli svojimi postrehmi, vďaka ktorým bolo možné zachytiť aj jemnejšie a konkrétnejšie nedostatky v dostupnosti a kvalite sociálnych či komunitných služieb. Členovia pracovných skupín – zástupcovia prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb, odbornej, laickej a širokej verejnosti prezentovali svoje návrhy a vízie, ktoré považujú za podstatné a mali by smerovať ku kvalitnejšiemu a spokojnejšiemu životu obyvateľov Pezinka.

Ciele a opatrenia sú zoskupené do piatich oblastí v závislosti od cieľovej skupiny, na ktorú sú zamerané:

- deti, mládež, rodina,
- seniori,
- ľudia so zdravotným znevýhodnením,
- osoby ohrozené sociálnym vylúčením,
- spoločné ciele.

Pri definovaní cieľových oblastí sme mysleli na všetky cieľové skupiny. Brali sme do úvahy ich osobitosti a špecifické potreby. Každá z nich má svoje vlastné požiadavky a preto potrebuje

odlišný prístup. Avšak niektoré ciele a opatrenia sú rovnaké pre všetky cieľové skupiny. Tie sme zoradili do jednej skupiny – spoločné ciele.

3.2 Ciele a opatrenia

Jednou z najdôležitejších úloh komunitného plánovania je precízne stanovenie jednotlivých cieľov a opatrení spoločne s predpokladaným termínom realizácie a určením finančných zdrojov z rozpočtu obce alebo z iných zdrojov, ktoré sa budú podieľať na financovaní konkrétneho opatrenia. Pri jednotlivých opatreniach sme taktiež určili partnera – subjekt, ktorý bude úzko spolupracovať pri napĺňaní a realizácii aktivity.

Ciele a opatrenia sú zoskupené do spomínaných **piatich oblastí**. Niektoré z opatrení sa dotýkajú súčasne dvoch cieľových skupín, napr. **vybudovanie a zriadenie ambulantnej formy zariadenia opatrovateľskej služby** je určené pre cieľovú skupinu seniori, ale aj pre ľudí so zdravotným znevýhodnením. Takýto typ opatrení uvádzame pri každej cieľovej skupine, pre ktorú sú relevantné. To znamená, že v niektorých prípadoch je to isté opatrenie uvedené dva krát (takýchto opatrení je spolu 11), pričom stále sa jedná o tú istú aktivitu, ktorá zahŕňa **celkové finančné náklady** na realizáciu, bez ohľadu na to, pre ktorú cieľovú skupinu je určená. Kvôli lepšej prehľadnosti sme tieto opatrenia označili hviezdičkou (napr. O 1.1*).

Na plnení niektorých opatrení sa budú finančne a realizačne podieľať viaceré oddelenia a referáty mestského úradu.

Ciele a opatrenia – deti, mládež, rodina		Predpokladané obdobie realizácie	Predpokladaná výška FP na realizáciu (Eur)	Predpokladané zdroje financovania	Garant	Partner
C 1	**Program aktívneho trávenia voľného času**					
O 1.1	Podpora a realizácia aktivít pre rodiny (športové, kultúrne, spoločenské aktivity)	2024 – 2027	**220 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO
O 1.2	Rozširovanie a obnova detských ihrísk	2024 – 2027	**152 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 1.3	Rozširovanie činnosti mestských organizácií ponúkajúcich voľnočasové aktivity (CVČ, ZUŠ)	2024 – 2027	-	Mestské organizácie, granty	Mestské organizácie	Mesto Pezinok
C 2	**Podpora zdravého rozvoja detí a mládeže**					
O 2.1	Realizácia preventívnych programov a aktivít	2024 – 2027	**12 000**	Mesto Pezinok, MVO, Mestská polícia, granty	Mesto Pezinok	MVO, Mestská polícia
O 2.2	Podpora bezpečného prostredia na školách	2024 - 2027	-	-	Mesto Pezinok	MVO, Mestská polícia
O 2.3	Podpora pri ťažkostiach s plnením školskej dochádzky	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	MVO, Mestská polícia
O 2.4	Založenie Mestského parlamentu mladých	2024	-	-	MVO	Mesto Pezinok
C 3	**Podpora pre rodiny s deťmi v krízovej situácii**					
O 3.1*	Podpora bývania v mestských nájomných bytoch so sociálnou podporou	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	-
O 3.2	Posilňovanie rodičovských kompetencií (sociálne a psychologické poradenstvo, vzdelávacie aktivity)	2024 – 2027	**4 000**	Mesto Pezinok, MVO, Mestská polícia, granty	Mesto Pezinok	MVO
O 3.3	Podpora detí a mládeže z málo podnetného a rizikového prostredia	2024 – 2027	**18 000**	Mesto Pezinok, MVO, Mestská polícia, granty	Mesto Pezinok	MVO, Mestská polícia
O 3.4	Zriadenie 2 klubov pre deti a mládež (Zumberská 1, výmenníková stanica)	2024 – 2027	**13 200**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO

Ciele a opatrenia – seniori		Predpokladané obdobie realizácie	Predpokladaná výška FP na realizáciu (Eur)	Predpokladané zdroje financovania	Garant	Partner
C 1	**Program aktívneho trávenia voľného času**					
O 1.1	Podpora vzdelávacích aktivít seniorov	2024 – 2027	**28 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO
O 1.2	Podpora voľnočasových aktivít seniorov (kultúrne, športové, spoločenské aktivity)	2024 – 2027	**91 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO
O 1.3	Aktivizovanie seniorov prostredníctvom dobrovoľníckej činnosti	2024 – 2027	**1 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO
O 1.4	Rozvoj medzigeneračného dialógu a zapájanie seniorov do verejného života	2024 – 2027	-	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO
C 2	**Podpora seniorov v domácom prostredí**					
O 2.1*	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby – navýšenie počtu opatrovateliek z 22 na 27	2024 – 2027	**1 200 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 2.2*	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby - rozšírenie poskytovania služby počas víkendov	2024 – 2027	**124 800**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 2.3*	Poskytovanie odľahčovacej služby	2024 – 2027	**40 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 2.4*	Poskytovanie podporných služieb v jedálni a práčovni	2024 – 2027	**81 200**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 2.5	Poskytovanie príspevku na stravovanie seniorom s nízkym príjmom	2024 – 2027	**220 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 2.6	Podporiť prevádzkovanie mobilného hospicu	2024	-	MVO	MVO	Mesto Pezinok, BSK

C 3 Zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb

O 3.1*	Zabezpečovanie dostatočného množstva kompenzačných pomôcok v rámci sociálnej služby požičiavanie pomôcok	2024 – 2027	**1 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 3.2*	Zabezpečovanie bezbariérovej prepravnej služby (vrátane zakúpenia nového automobilu)	2024 – 2027	**158 400**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 3.3	Odhlučnenie priestorov denného centra na Kollárovej 1/A	2024	**40 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 3.4	Debarierizácia denného centra na Cajlanskej 95	2024	**20 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-

C4 Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb podľa individuálnych potrieb

O 4.1*	Vybudovanie a zriadenie ambulantnej formy zariadenia opatrovateľskej služby	2025 – 2027	**751 500**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 4.2	Všestranná podpora činnosti 4 denných centier	2024 – 2027	**68 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 4.3	Zriadenie nového denného centra v lokalite Pezinok – sever	2025 – 2027	**13 750**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-

C5 Podpora seniorov odkázaných na celodennú starostlivosť poskytovanú pobytovou formou

O 5.1*	Rozšírenie kapacity zariadenia opatrovateľskej služby o 10 - 13 lôžok	2026 – 2027	**200 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 5.2*	Debarierizácia a rekonštrukcia zariadenia opatrovateľskej služby	2026 – 2027	V súčasnosti nie je možné odhadnúť výšku FP	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 5.3*	Spolupráca a finančná podpora neverejných poskytovateľov sociálnych služieb	2024 – 2027	**400 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-

Ciele a opatrenia – ľudia so zdravotným znevýhodnením		Predpokladané obdobie realizácie	Predpokladaná výška FP na realizáciu (Eur)	Predpokladané zdroje financovania	Garant	Partner
C 1	**Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb**					
O 1.1*	Vybudovanie a zriadenie ambulantnej formy zariadenia opatrovateľskej služby	2025 - 2027	**751 500**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 1.2*	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby - navýšenie počtu opatrovateliek z 22 na 27	2024 – 2027	**1 200 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 1.3*	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby - rozšírenie poskytovania služby počas víkendov	2024 – 2027	**124 800**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 1.4*	Poskytovanie podporných služieb v jedálni a práčovni	2024 – 2027	**81 200**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 1.5*	Poskytovanie odľahčovacej služby	2024 – 2027	**40 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 1.6*	Rozšírenie kapacity zariadenia opatrovateľskej služby o 10 - 13 lôžok	2024 – 2027	**200 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 1.7*	Spolupráca a finančná podpora neverejných poskytovateľov sociálnych služieb	2024 – 2027	**400 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
C 2	**Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb**					
O 2.1*	Debarierizácia a rekonštrukcia zariadenia opatrovateľskej služby	2026 – 2027	V súčasnosti nie je možné odhadnúť výšku FP	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 2.2*	Zabezpečenie dostatočného množstva kompenzačných pomôcok v rámci poskytovanej sociálnej služby požičiavanie pomôcok	2024 – 2027	**1 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 2.3*	Zabezpečovanie bezbariérovej prepravnej služby (vrátane zakúpenia nového automobilu)	2024 – 2027	**158 400**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-

C 3 Podporiť pracovné uplatnenie ľudí so zdravotným znevýhodnením

O 3.1	Podpora činnosti chránených pracovísk a chránených dielní	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok, MPSVaR	-
O 3.2	Udržanie (1) pracovnej pozície – poradca pracovnej integrácie ľudí so zdravotným znevýhodnením	2024 – 2027	**86 400**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-

C 4 Podpora pre rodiny v ich domácom prostredí pri starostlivosti o ich blízkych

O 4.1	Podpora činnosti a aktivít podporných skupín	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	MVO
O 4.2	Vytvorenie informačných materiálov	2024 – 2027	**2 200**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO, BSK
O 4.3	Podpora voľnočasových, spoločenských, športových a kultúrnych aktivít	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	MVO, BSK

C 5 Integrácia detí so zdravotným znevýhodnením do bežného spoločenského prostredia

O 5.1	Pridávanie bezbariérových a multisenzorických herných prvkov do detských ihrísk	2024 – 2027	**40 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 5.2	Debarierizácia ZŠ	2024 – 2025	**3 300 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 5.3	Podpora zvyšovania počtu asistentov na školách	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	MŠVVŠ, UPSVaR
O 5.4	Zvyšovanie informovanosti detí a mládeže o špecifických potrebách ľudí so zdravotným znevýhodnením	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	MVO

C 6 Debarierizácia

O 6.1	Úprava verejných priestorov (križovatky, priechody pre chodcov, zastávky) pre ľudí pohybujúcich sa s pomocou invalidného vozíka a pre nevidiacich	2024 – 2027	**2 400 000** suma obsahuje celkovú rekonštrukciu ciest	Mesto Pezinok, BSK	Mesto Pezinok	BSK
O 6.2	Bezbariérová mestská hromadná doprava	2024 – 2027	**2 000 000**	Mesto Pezinok, BSK	Mesto Pezinok	BSK
O 6.3	Úprava komunikačných kanálov mesta (webová stránka, Simplicity) do formy zrozumiteľnej aj pre ľudí so zrakovým znevýhodnením	2024 – 2025	**8 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-

C 7 Zvyšovanie informovanosti o potrebách a vhodnom prístupe k zdravotne znevýhodneným ľuďom

O 7.1	Propagovanie kreativity a schopností zdravotne znevýhodnených prostredníctvom špecializovaných aktivít	2024 – 2027	**60 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	BSK, MVO
O 7.2	Aktivity smerujúce k inklúzii (kultúrne, spoločenské, športové, voľnočasové)	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	BSK, MVO

Ciele a opatrenia – osoby ohrozené sociálnym vylúčením		Predpokladané obdobie realizácie	Predpokladaná výška FP na realizáciu (Eur)	Predpokladané zdroje financovania	Garant	Partner
C 1	**Zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb pre ľudí bez domova**					
O 1.1	Poskytovanie sociálnej služby v nocľaháreň - udržanie kapacity 17 lôžok	2024 – 2027	**350 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 1.2	Udržanie (1) pracovnej pozície pre poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej asistencie	2024 – 2027	**86 400**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 1.3	Vykonávanie terénnej sociálnej práce	2024 – 2027	-	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 1.4	Zriadenie ambulantnej sociálnej služby (nízkoprahové denné centrum)	2024 – 2025	**189 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
C 2	**Komplexný prístup pri podpore ľudí žijúcich v sociálne vylúčenej lokalite (marginalizovanej komunite)**					
O 2.1	Udržanie počtu (2) terénnych sociálnych pracovníkov pre prácu s marginalizovanou komunitou	2024 – 2027	**144 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 2.2	Vytvorenie funkčnej spolupráce organizácií pracujúcich s marginalizovanou komunitou	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	Mestská polícia, MVO
O 2.3	Preventívne aktivity smerujúce k predchádzaniu a eliminovaniu sociálno-patologických javov	2024 – 2027	**3 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	Mestská polícia, MVO
O 2.4	Posilňovanie osobných, sociálnych a rodičovských kompetencií	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	Mestská polícia, MVO

C 3 **Podpora osôb zo sociálne nestabilného prostredia**

O 3.1*	Podpora bývania v mestských nájomných bytoch so sociálnou podporou	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	-
O 3.2	Vyhradenie 1 mestského nájomného bytu so sociálnou podporou pre riešenie neodkladnej krízovej situácie jednotlivca alebo rodiny	2024 – 2027	-	-	Mesto Pezinok	-
O 3.3	Udržanie počtu (2) sociálnych pracovníkov pre prácu s nájomcami mestských nájomných bytov so sociálnou podporou	2024 – 2027	**144 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-
O 3.4	Vzdelávacie programy pre cieľovú skupinu	2024 – 2027	**1 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	Mestská polícia, MVO
O 3.5	Zriadenie sociálnej výdajne pre osoby s nízkym príjmom	2024 – 2025	**10 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	-

C 4 **Vytváranie podmienok na zvýšenie zamestnanosti**

O 4.1	Podpora aktivačných programov	2024 – 2027	**36 000**	Mesto Pezinok, ÚPSVR	Mesto Pezinok	ÚPSVR
O 4.2	Zriadenie sociálneho podniku	2025 – 2026	V súčasnosti nie je možné odhadnúť výšku FP	Mesto Pezinok, MPSVaR, granty	Mesto Pezinok	MPSVaR

Ciele a opatrenia – spoločné pre všetky cieľové skupiny		Predpokladané obdobie realizácie	Predpokladaná výška FP na realizáciu (Eur)	Predpokladané zdroje financovania	Garant	Partner
C 1	**Podpora zabezpečovania kvalitných sociálnych služieb**					
O 1.1	Zvyšovanie odbornosti zamestnancov - vzdelávanie zamestnancov a užšia špecializácia v problematike	2024 – 2027	**33 600**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 1.2	Príklady dobrej praxe a výmena skúseností s inými mestami a organizáciami	2024 – dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	BSK, NePoSS, MVO
O 1.3	Upozorňovať na potreby občanov a prijímateľov sociálnych služieb, podnecovať zmeny na rôznych úrovniach	2024 – dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	BSK, NePoSS, MVO
O 1.4	Sieťovanie a podnecovanie spolupráce verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, mimovládnych organizácií	2024 - dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	BSK, NePoSS, MVO
O 1.5	Posilnenie procesu komunitného plánovania	2024 – dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	-
O 1.6	Humanizácia v poskytovaní sociálnych služieb	2024 – dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	-
C 2	**Skvalitňovanie života obyvateľov mesta**					
O 2.1	Karta Pezinčana	2024 – 2025	-	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	Podnik. subjekty
O 2.2	Rekonštrukcia verejných toaliet v blízkosti Zámockého parku	2024 – 2026	**50 000**	Mesto Pezinok	Mesto Pezinok	-
O 2.3	Rozvoj a podpora komunitných aktivít	2024 – 2027	**12 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO
O 2.4	Transformácia výmenníkovej stanice na zdieľaný komunitný priestor	2025 – 2026	**350 000**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	MVO

C 3	**Zvyšovanie informovanosti laickej a odbornej verejnosti o sociálnych službách a sociálnych témach**					
O 3.1	Pravidelné zverejňovanie informácií o problematike sociálnych služieb a o aktuálnych témach zo sociálnej oblasti	2024 – dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	BSK, NePoSS, MVO
O 3.2	Realizácia prezentačných a propagačných podujatí pre verejnosť vrátane informačných kampaní	2024 – 2027	**1 200**	Mesto Pezinok, granty	Mesto Pezinok	BSK, NePoSS, MVO
C 4	**Podpora dobrovoľníctva**					
O 4.1	Zvýšenie informovanosti verejnosti o dobrovoľníctve	2024 – dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	-
O 4.2	Rozvoj dobrovoľníckej činnosti	2024 – dlhodobo	-	-	Mesto Pezinok	-

3.3 Vyhodnocovanie plnenia a priebežná aktualizácia komunitného plánu

Vyhodnotenie komunitného plánu bude predkladané na rokovanie Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky a Mestskému zastupiteľstvu ako súčasť vyhodnotenia činnosti referátu sociálnych vecí.

Súčasne každoročne prebehne aktualizácia komunitného plánu, teda doplnenie nových opatrení, ktoré v súčasnosti nie sú prioritou, ale napr. vplyvom rôznych ekonomických, spoločenských alebo iných zmien sa stanú potrebnými. Prípadne vyčlenenie určitých opatrení, odstúpenie od ich plnenia z dôvodu, že ich plnenie nie je z určitých dôvodov realizovateľné. Výsledky plnenia cieľov budú každoročne zverejňované na webovej stránke mesta Pezinok.

Záver

Našou spoločnou víziou je, aby mesto Pezinok smerovalo k vytváraniu priestoru pre kvalitný život obyvateľov. Mapovanie potrieb obyvateľov mesta poukázalo na prioritnosť v niektorých oblastiach poskytovania sociálnych služieb. Vo všeobecnosti platí, že investovať do prevencie je z ekonomického i ľudského hľadiska menej náročné ako odstraňovanie už vzniknutých dôsledkov. To bolo aj dôvodom, prečo sme do cieľov a opatrení komunitného plánovania navrhli viaceré aktivity smerujúce k predchádzaniu vzniku sociálno-patologických javov.

Podpornú sieť každého jednotlivca by mala tvoriť **rodina**. Ak z určitých dôvodov nemôže poskytnúť potrebnú podporu či pomoc, na jej miesto nastupuje mesto a štát.

Bezpečný **domov** a pozitívne fungovanie rodinných väzieb, od ktorého sa odvíja pôsobenie mimo rodiny je mimoriadne dôležité pre vývin **detí a mládeže**. V uplynulom období sme u nich zaznamenali nárast viacerých foriem problémového správania a vnímame potrebu vytvorenia priestoru - **klubu**, v ktorom by získali prijatie a potrebnú podporu. Vytvorili by sme pre nich novú možnosť pre trávenie voľného času, prípravu na vyučovanie, stretávanie sa, komunikáciu a relaxáciu. Klub by realizoval preventívne programy a aktivity nielen pre deti a mládež ale aj pre rodičov a zamestnancov škôl.

Domov je dôležitý nielen pre deti a mládež, ale pre každého jednotlivca. Medzi opatrenia primárnej a sekundárnej prevencie súvisiace s predchádzaním **straty bývania** sme zaradili poskytovanie sociálneho, psychologického a finančného poradenstva, vzdelávacie aktivity, sociálnu podporu nájomcom mestských nájomných bytov a vyhradenie krízového mestského bytu. V rámci terciálnej prevencie ide o opatrenia zabraňujúce prehlbovaniu už vzniknutých problémov. V prípade straty bývania je to vykonávanie terénnej sociálnej práce, zriadenie **nízkoprahového denného centra** a poskytovanie ubytovania v nocľahárni.

S rizikom straty bývania úzko súvisí nemožnosť zamestnať sa. Tá sa u nás týka najmä obyvateľov s nižším vzdelaním a nedostatočnými sociálnymi zručnosťami. Pre zamestnávanie ľudí znevýhodnených na trhu práce plánujeme zriadenie **sociálneho podniku**. Podporovať budeme tiež vznik chránených pracovísk a chránených dielní.

Zotrvanie vo svojom domove je dôležité i pre obyvateľov v seniorskom veku. Častým dôvodom uvažovania o umiestnení v zariadení je nedostatok sociálnych kontaktov a osamelosť. Preto i časť navrhovaných opatrení smeruje k aktivizácii seniorov prostredníctvom vzdelávacích a voľnočasových aktivít, podpore ich dobrovoľníckej činnosti, rozvoju medzigeneračného dialógu a zapájaní seniorov do verejného života.

Sociálne služby taktiež ponúkajú širokú škálu podpory a pomoci ako čo najdlhšie zostať v domácom prostredí. Je to najmä **opatrovateľská služba** v domácnosti, **prepravná služba** a poskytovanie **stravovania**. Na preklenutie obdobia závažnejšieho zhoršenia zdravotného stavu (v prípade seniorov časté úrazy) slúži **zariadenie opatrovateľskej služby**. Jeho zámerom je napomôcť k zlepšeniu zdravotného stavu do tej miery, aby sa občan mohol vrátiť do svojho domáceho prostredia a fungoval s pomocou rodiny a podporných služieb. Pre seniorov, ktorí

sa jeseň života rozhodnú stráviť v zariadení, plánujeme vybudovať mestské zariadenie komunitného typu.

Pre bezpečný a kvalitný život v meste je taktiež dôležitá bezbariérová úprava verejných priestorov. Medzi dôležité opatrenia sme preto zaradili úpravu križovatiek, priechodov pre chodcov a zastávok pre ľudí pohybujúcich sa s pomocou podporných pomôcok a pre nevidiacich, preferovanie **bezbariérovej** mestskej dopravy a prepravnej služby a tiež úpravu komunikačných kanálov mesta do formy zrozumiteľnej aj pre ľudí so zrakovým znevýhodnením.

Pre napĺňanie cieľov komunitného plánu je nevyhnutné sieťovanie a medzisektorová **spolupráca** a prepájanie finančného, priestorového, materiálneho a ľudského kapitálu. Dôležitá pre smerovanie mesta je v neposlednom rade **spolupatričnosť** a **spolupodieľanie** sa na procesoch vedúcich k zlepšeniu kvality života jeho obyvateľov.

Zoznam príloh

Príloha 01: Financovanie opatrení Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027

Príloha 02: Merateľné ukazovatele cieľov Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027

Príloha 03: Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zameraného na zisťovanie potrieb a spokojnosti prijímateľov sociálnych služieb v meste Pezinok

Príloha 04: Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zameraného na zisťovanie potrieb a spokojnosti verejnosti mesta Pezinok

Príloha 05: Dotazník ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027 pre prijímateľov sociálnych služieb

Príloha 06: Dotazník ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027 pre verejnosť

Príloha 07: Dotazník ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027 pre poskytovateľov sociálnych služieb

Zoznam grafov

Graf 01: Počet sobášov a rozvodov v meste Pezinok

Graf 02: Index rozvodovosti (v %)

Graf 03: Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu v meste Pezinok k 1.1.2021

Graf 04: Bilancia narodených detí v meste Pezinok

Graf 05: Priemerný vek obyvateľov mesta Pezinok

Graf 06: Vekové skupiny obyvateľov v meste Pezinok (v %)

Graf 07: Index starnutia v meste Pezinok (v %)

Graf 08: Počet seniorov navštevujúcich denné centrá v meste Pezinok

Graf 09: Prehľad vybraných sociálnych služieb poskytovaných mestom Pezinok

Graf 10: Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Pezinok podľa veku

Graf 11: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie a opatrovaných osôb v meste Pezinok

Graf 12: Počet osôb poberajúcich dávku v hmotnej núdzi v meste Pezinok

Graf 13: Počet osôb v evidencii nezamestnaných v meste Pezinok

Graf 14: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v meste Pezinok

Graf 15: Podiel dlhodobo nezamestnaných v meste Pezinok (v %)

Graf 16: Rozdelenie sociálnych služieb v meste Pezinok podľa formy poskytovania

Graf 17: Rozdelenie sociálnych služieb v meste Pezinok podľa typu poskytovateľa

Graf 18: Rozdelenie sociálnych služieb v meste Pezinok podľa poskytovateľa

Graf 19: Zastúpenie poskytovateľov sociálnych služieb v meste Pezinok

Zoznam tabuliek

Tabuľka 01: Sociálne služby v poskytovateľskej kompetencii obce

Tabuľka 02: Sociálne služby v poskytovateľskej kompetencii územného celku

Tabuľka 03: Rozdelenie kompetencií posudkovej činnosti

Tabuľka 04: Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu v meste Pezinok k 1. 1. 2021

Tabuľka 05: Počet poberateľov príspevku na starostlivosť o dieťa v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 06: Počet poberateľov náhradného výživného v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 07: Školská dochádzka

Tabuľka 08: Maloletí a mladiství riešení v priestupkovom konaní za požívanie alkoholu oddelením sociálnych vecí MsÚ Pezinok k 31.12.

Tabuľka 09: Vekové skupiny obyvateľov mesta Pezinok

Tabuľka 10: Prehľad vydaných rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu v meste Pezinok

Tabuľka 11: Prehľad vybraných sociálnych služieb poskytovaných mestom Pezinok

Tabuľka 12: Obyvatelia s ťažkým zdravotným postihnutím podľa skupiny postihnutia v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 13: Rozdelenie obyvateľov s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Pezinok podľa pohlavia k 31. 12.

Tabuľka 14: Rozdelenie ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Pezinok podľa veku k 31.12.

Tabuľka 15: Počet poberateľov dávok peňažných príspevkov na kompenzáciu pre ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 16: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie a opatrovaných v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 17: Celkový počet prijímateľov služby v nocľahárni v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 18: Počet osôb poberajúcich dávky v hmotnej núdzi v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 19: Počet žiadateľov o peňažnú pomoc obyvateľom mesta Pezinok k 31.12.

Tabuľka 20: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania v meste Pezinok k 31.12.

Tabuľka 21: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v meste Pezinok k 31. 12.

Tabuľka 22: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie v meste Pezinok k 31. 12.

Tabuľka 23: Počet obyvateľov rómskej komunity s trvalým pobytom Glejovka1, Pezinok k 31. 12.

Tabuľka 24: Nocľaháreň

Tabuľka 25: Komunitné centrum

Tabuľka 26: Terénna sociálna služba krízovej intervencie

Tabuľa 27: Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Tabuľka 28: Zariadenie opatrovateľskej služby

Tabuľka 29: Opatrovateľská služba

Tabuľka 30: Prepravná služba

Tabuľka 31: Požičiavanie pomôcok

Tabuľka 32: Zariadenie pre seniorov

Tabuľka 33: Domov sociálnych služieb

Tabuľka 34: Špecializované zariadenie

Tabuľka 35: Sprievodcovská služba a predčitateľská služba

Tabuľka 36: Odľahčovacia služba

Tabuľka 37: Denné centrum

Tabuľka 38: Jedáleň

Tabuľka 39: Práčovňa

Tabuľka 40: Sociálne poradenstvo - základné

Tabuľka 41: Sociálne poradenstvo - špecializované

Tabuľka 42: Sociálna rehabilitácia

Zoznam skratiek

AIDS	*Acquired Immune Deficiency Syndrome (syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti)*
BSK	*Bratislavský samosprávny kraj*
CAN (syndróm)	*Child Abuse and Neglect (syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa)*
COVID – 19	*Coronavirus Disease (infekčné ochorenie vyvolané koronavírusom SARS-CoV-2)*
DSS	*Domov sociálnych služieb*
FP	*Finančný príspevok*
IS SoS	*Informačný systém sociálnych služieb*
KPSS	*Komunitný plán sociálnych služieb*
MPSVR SR	*Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky*
MsÚ	*Mestský úrad*
MŠVVaŠ SR	*Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky*
MVO	*Mimovládna organizácia*
NEET	*Not in Education, Employment or Training (mladí ľudia, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave)*
NePoSS	*Neverejný poskytovateľ sociálnych služieb*
NPAS	*Národný program aktívneho starnutia*
OSN	*Organizácia Spojených Národov*
ORL	*Otorinolaryngológia*
PP	*Peňažný príspevok*
SWOT	*Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats (silné stránky, slabé stránky, príležitosti, ohrozenia – analýza vútorných silných a slabých stránok v súvislosti s vonkajšími príležitosťami a hrozbami)*
ŠFRB	*Štátny fond rozvoja bývania*
ÚPSVaR	*Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny*
VÚC	*Vyšší územný celok*
VZN	*Všeobecne záväzné nariadenie*

WHO	*World Health Organization (Svetová zdravotnícka organizácia)*
ZOS	*Zariadenie opatrovateľskej služby*
ZpS	*Zariadenie pre seniorov*
ZŠ	*Základná škola*
ZŤP	*Zdravotne ťažko postihnutý*

Príloha 01:

Financovanie opatrení Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027

Deti, mládež, rodina

C1 **Program aktívneho trávenia voľného času**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
1.1	Podpora a realizácia aktivít pre rodiny (športové, kultúrne, spoločenské aktivity)	Zabezpečiť rodinnú akciu na "Deň detí"	2 000	2 000	2 000	2 000	Mesto Pezinok - Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	Vlastné zdroje
		Realizovať kultúrne a spoločenské aktivity v PKC	15 500	15 500	15 500	15 500	Mesto Pezinok - Spoločensko-humanitné oddelenie	Vlastné zdroje
		Realizovať športové aktivity	40 000	40 000	40 000	40 000	Mesto Pezinok - Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	Vlastné zdroje
1.2	Rozširovanie a obnova detských ihrísk	Vymieňať staré a dopĺňať nové herné prvky do detských ihrísk	38 000	38 000	38 000	38 000	Mesto Pezinok - Referát životného prostredia	Vlastné zdroje
1.3	Rozširovanie činnosti mestských organizácií ponúkajúcich voľnočasové aktivity (CVČ, ZUŠ)	CVČ - vytvoriť priestor pre mládež a dospelých v mladom veku; vytvoriť nové krúžky pre deti	0	0	0	0	Centrum voľného času	
		ZUŠ - podporiť vznik nových umeleckých zoskupení	0	0	0	0	Základná umelecká škola	

C2 **Podpora zdravého rozvoja detí a mládeže**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
2.1	Realizácia preventívnych programov a aktivít	Realizovať preventívne aktivity pre deti a mládež	3 000	3 000	3 000	3 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje
2.2	Podpora bezpečného prostredia v školách	Podporiť pozíciu školského psychológa, vytvoriť aktívnu spoluprácu	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Školský úrad	
		Vzdelávať pedagógov v oblasti prevencie rizikového správania detí a mládeže	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
2.3	Podpora pri ťažkostiach s plnením školskej dochádzky	Spolupracovať a organizovať pravidelné stretnutia so ZŠ, SPOaSK	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
2.4	Založenie Mestského parlamentu mladých	Spolupracovať pri založení Mestského parlamentu mladých	0				MVO	

C3 **Podpora pre rodiny s deťmi v krízovej situácii**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
3.1	Podpora bývania v mestských nájomných bytoch so sociálnou podporou	Poskytovať bývanie v mestských nájomných bytoch	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
3.2	Posilňovanie rodičovských kompetencií (poradenstvo - sociálne a psychologické, vzdelávacie aktivity pre rodičov)	Poskytovať sociálne poradenstvo	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
		Nadviazať spoluprácu pre poskytovanie psychologického poradenstva	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
		Organizovať vzdelávacie aktivity pre rodičov	1 000	1 000	1 000	1 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje

3.3	Podpora detí a mládeže z málo podnetného a rizikového prostredia	Zakúpiť školské a hygienické potreby pre deti	1 000	1 000	1 000	1 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje
		Zabezpečovať bezplatné voľnočasové aktivity a letné tábory pre deti a mládež	3 500	3 500	3 500	3 500	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje
3.4	Zriadenie 2 klubov pre deti a mládež (Zumberská 1, výmenníková stanica)	Zrekonštruovať priestory na Zumberskej 1	10 000	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Vlastné zdroje
		Zabezpečiť pomôcky na aktivity s deťmi a mládežou	800	800	800	800	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje

Seniori

C1 **Všestranná podpora aktívneho starnutia**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
1.1	Podpora vzdelávacích aktivít seniorov	Realizovať vzdelávanie prostredníctvom Akadémie tretieho veku	6 500	6 500	6 500	6 500	Mesto Pezinok - Spoločensko-humanitné oddelenie	Vlastné zdroje
		Realizovať vzdelávacie aktivity pre seniorov	500	500	500	500	Mesto Pezinok - Školský úrad	Vlastné zdroje
1.2	Podpora voľnočasových aktivít seniorov (kultúrne, športové, spoločenské aktivity)	Realizovať 1x ročne spoločensko - kultúrne aktivity ku dňu "Úcty k starším"	2 500	2 500	2 500	2 500	Mesto Pezinok - Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	Vlastné zdroje
		Realizovať počas celého roka kultúrne, spoločenské, tanečné a ďalšie aktivity	17 000	17 000	17 000	17 000	Mesto Pezinok - Spoločensko-humanitné oddelenie	Vlastné zdroje
		Realizovať pohybové a športové aktivity/súťaže	3 000	3 000	3 000	3 000	Mesto Pezinok - Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	Vlastné zdroje

1.3	Aktivizovanie seniorov prostredníctvom dobrovoľníckej činnosti	Realizovať aktivity a projekty, do ktorých by boli seniori zapojení ako dobrovoľníci	1 000	1 000	1 000	1 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje
1.4	Rozvoj medzigeneračného dialógu a zapájanie seniorov do verejného života	Realizovať aktivity smerujúce k spájaniu seniorov a iných vekových kategórií, vytvorenie Rady seniorov	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Referát komunitných terénnych služieb, Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	

C2 **Podpora seniorov v domácom prostredí**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
2.1	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby - navýšenie počtu opatrovateliek z 22 na 27	Poskytovať terénnu opatrovateľskú službu v domácom prostredí klientov	300 000	300 000	300 000	300 000	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
2.2	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby - rozšírenie poskytovania služby počas víkendov	Poskytovať terénnu opatrovateľskú službu v domácom prostredí klientov aj počas víkendov	31 200	31 200	31 200	31 200	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
2.3	Poskytovanie odľahčovacej služby	Poskytovať odľahčovaciu službu občanom, ktorí opatrujú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím	10 000	10 000	10 000	10 000	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje
2.4	Poskytovanie podporných služieb v jedálni a práčovni	Poskytovať podpornú službu v jedálni	10 000	10 000	10 000	10 000	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje
		Poskytovať podpornú službu v práčovni	10 300	10 300	10 300	10 300	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje

C3 **Zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
3.1	Zabezpečovanie dostatočného množstva kompenzačných pomôcok v rámci poskytovanej sociálnej služby požičiavanie pomôcok	Zabezpečovať dostatočné množstvo kompenzačných pomôcok v rámci poskytovanej sociálnej služby požičiavanie pomôcok	400	300	300	0	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
3.2	Zabezpečovanie bezbariérovej prepravnej služby (vrátane zakúpenia nového automobilu)	Zakúpiť nový automobil	100 000	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
		Zabezpečovať bezbariérovú prepravnú službu počas pracovných dní	14 600	14 600	14 600	14 600	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje
3.3	Odhlučnenie priestorov denného centra na Kollárovej 1/A	Odhlučniť priestory denného centra na Kollárovej 1/A	40 000	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát správy, prevádzky a údržby budov a objektov	Vlastné zdroje
3.4	Debarierizácia denného centra na Cajlanskej 95	Debarierizovať vstup do denného centra na Cajlanskej 95	20 000	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát správy, prevádzky a údržby budov a objektov	Vlastné zdroje

C4 **Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb podľa individuálnych potrieb**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
4.1	Vybudovanie a zriadenie ambulantnej formy zariadenia opatrovateľskej služby	Zrekonštruovať výmenníkovú stanicu	Príprava projektovej dok.	400 000	0	0	Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Externé zdroje
		Zabezpečiť vybavenie zariadenia opatrovateľskej služby	0	50 000	0	0	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Externé zdroje
		Zabezpečiť personál pre zariadenie opatrovateľskej služby	0	100 500	100 500	100 500	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Vlastné zdroje
4.2	Všestranná podpora činnosti 4 denných centier	Podporiť činnosť koordinátorov denných centier a aktivity denných centier	17 000	17 000	17 000	17 000	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje

4.3	Zriadenie nového denného centra v lokalite Pezinok - sever	Zabezpečiť vybavenie denného centra	0	1 000	0	0	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
		Podporiť činnosť koordinátora denného centra a aktivity denného centra	0	4 250	4 250	4 250	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje

C5 **Podpora seniorov odkázaných na celodennú starostlivosť poskytovanú pobytovou formou**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
5.1	Rozšírenie kapacity ZOS o 10 - 13 lôžok	Zabezpečiť personál a prevádzkové náklady pre navýšenú kapacitu zariadenia opatrovateľskej služby	0	0	100 000	100 000	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Vlastné zdroje
5.2	Debarierizácia a rekonštrukcia zariadenia opatrovateľskej služby	Rozšíriť a debarierizovať budovu pre poskytovanie zariadenia opatrovateľskej služby	Príprava projektovej dokumentácie		V súčasnosti nie je možné odhadnúť výšku finančných prostriedkov		Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Externé zdroje
5.3	Spolupráca a finančná podpora neverejných poskytovateľov sociálnych služieb	Finančne prispievať neverejným poskytovateľom sociálnych služieb na prevádzku poskytovanej sociálnej služby	100 000	100 000	100 000	100 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje

Ľudia so zdravotným znevýhodnením

(finančné náklady označené * sú už zadefinované v inej cieľovej skupine)

C1 **Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
1.1	Vybudovanie a zriadenie ambulantnej formy zariadenia opatrovateľskej služby	Zrekonštruovať výmenníkovú stanicu	Príprava projektovej dokumentácie	400 000*	0	0	Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Externé zdroje
		Zabezpečiť vybavenie zariadenia opatrovateľskej služby	0	50 000*	0	0	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Externé zdroje
		Zabezpečiť personál pre zariadenia opatrovateľskej služby	0	100 500*	100 500*	100 500*	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Vlastné zdroje

1.2	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby - navýšenie počtu opatrovateliek z 22 na 27	Poskytovať terénnu opatrovateľskú službu v domácom prostredí klientov	300 000*	300 000*	300 000*	300 000*	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
1.3	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby - rozšírenie poskytovania služby počas víkendov	Poskytovať terénnu opatrovateľskú službu v domácom prostredí klientov aj počas víkendov	31 200*	31 200*	31 200*	31 200*	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
1.4	Poskytovanie podporných služieb v jedálni a práčovni	Poskytovať podpornú službu v jedálni	10 000*	10 000*	10 000*	10 000*	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje
		Poskytovať podpornú službu v práčovni	10 300*	10 300*	10 300*	10 300*	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje
1.5	Poskytovanie odľahčovacej služby	Poskytovať odľahčovaciu službu občanom, ktorí opatrujú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím	10 000*	10 000*	10 000*	10 000*	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje
1.6	Rozšírenie kapacity ZOS o 10 - 13 lôžok	Zabezpečiť personál a prevádzkové náklady pre navýšenú kapacitu zariadenia opatrovateľskej služby	0	0	100 000*	100 000*	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Vlastné zdroje
1.7	Spolupráca a finančná podpora neverejných poskytovateľov sociálnych služieb	Finančne prispievať neverejným poskytovateľom sociálnych služieb na prevádzku poskytovanej sociálnej služby	100 000*	100 000*	100 000*	100 000*	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje

C2 **Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
2.1	Debarierizácia a rekonštrukcia zariadenia opatrovateľskej služby	Rozšíriť a debarierizovať budovu pre poskytovanie zariadenia opatrovateľskej služby	Príprava projektovej dokumentácie		V súčasnosti nie je možné odhadnúť výšku finančných prostriedkov		Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Externé zdroje

2.2	Zabezpečovanie dostatočného množstva kompenzačných pomôcok v rámci poskytovanej sociálnej služby požičiavanie pomôcok	Zabezpečovať dostatočné množstvo kompenzačných pomôcok v rámci poskytovanej sociálnej služby požičiavanie pomôcok	400*	300*	300*	0	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje
2.3	Zabezpečovanie bezbariérovej prepravnej služby (vrátane zakúpenia nového automobilu)	Zakúpiť nový automobil	100 000*	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje
		Zabezpečovať bezbariérovú prepravnú službu počas pracovných dní	14 600*	14 600*	14 600*	14 600*	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Vlastné zdroje

C3 **Podporiť pracovné uplatnenie pre ľudí so zdravotným znevýhodnením**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
3.1	Podpora činnosti chránených pracovísk a chránených dielní	Podporovať činnosť chránených pracovísk a dielní (mediálne, propagačne, organizovaním spoločných aktivít a pod.)	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
3.2	Udržanie pracovnej pozície - (1) poradca pracovnej integrácie pre ľudí so zdravotným znevýhodnením	Udržať pracovnú pozíciu, ktorá je zameraná na sprostredkovanie práce a podporu uplatnenia sa v bežnom živote	21 600	21 600	21 600	21 600	Mesto Pezinok - Referát komunitných terénnych služieb	Externé zdroje

C4 **Podpora pre rodiny v ich domácom prostredí pri starostlivosti o ich blízkych**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
4.1	Podpora činnosti a aktivít podporných skupín	Podporovať občianske iniciatívy a skupiny, ktoré poskytujú jednotlivcom a rodinám nezastupiteľnú pomoc a podporu pri riešení svojich každodených situácií	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
4.2	Vytvorenie informačných materiálov	Vytvoriť a distribuovať informačné materiály/brožúry o sociálnych témach určené ohrozeným skupinám obyvateľov a širokej verejnosti	300	300	300	300	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje

		Vytvoriť a distribuovať informačné materiály/brožúry o sociálnych témach určené prioritne prijímateľom sociálnych služieb a ich príbuzným	250	250	250	250	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Vlastné zdroje
4.3	Podpora voľnočasových, spoločenských, športových a kultúrnych aktivít	Podieľať sa na organizovaní a príprave aktivít určených pre ľudí so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Referát komunitných terénnych služieb, Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	

C5 **Integrácia detí so zdravotným znevýhodnením do bežného spoločenského prostredia**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
5.1	Pridávanie bezbariérových a multisenzorických herných prvkov do detských ihrísk	Pravidelne dopĺňať do detských ihrísk aj bezbariérové a multisenzorické herné prvky vhodné pre deti s rôznymi druhmi zdravotných znevýhodnení	10 000	10 000	10 000	10 000	Mesto Pezinok - Referát životného prostredia	Vlastné zdroje
5.2	Debarierizácia ZŠ	Vybudovať bezbariérovú prístavbu na ZŠ Kupeckého, min. 7 tried	Príprava projektovej dokumentácie 3 300 000				Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Externé zdroje
5.3	Podpora zvyšovania počtu asistentov na školách	Rozvíjať spoluprácu s MŠVVŠ a UPSVR	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Školský úrad	
5.4	Zvyšovanie informovanosti detí a mládeže o špecifických potrebách ľudí so zdravotným znevýhodnením	Realizovať bezbariérové komunitné aktivity	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	

C6 **Debarierizácia**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
6.1	Úprava verejných priestorov pre ľudí pohybujúcich sa s pomocou invalidného vozíka a pre nevidiacich	Rekonštruovať križovatky vrátane svetelných, chodníky, priechody pre chodcov, zastávky verejnej dopravy (sklopené obrubníky, vodiace pásy, zvukové signalizácie pri svetelných križovatkách)	600 000	600 000	600 000	600 000	Mesto Pezinok - Referát dopravy a technickej infraštruktúry	Externé zdroje
6.2	Bezbariérová mestská hromadná doprava	Zabezpečiť všetky autobusy nízkopodlažné alebo čiastočne nízkopodlažné, vybavené rampou pre invalidné vozíky a kočíky	500 000	500 000	500 000	500 000	Mesto Pezinok - Referát dopravy a technickej infraštruktúry	Externé zdroje
6.3	Úprava komunikačných kanálov mesta (webová stránka, Simplicity) do formy zrozumiteľnej aj pre ľudí so zrakovým znevýhodnením	Upraviť komunikačné kanály mesta do formy zrozumiteľnej aj pre ľudí so zrakovým znevýhodnením	8 000		0	0	Mesto Pezinok - Referát stratégie a rozvoja mesta	Vlastné zdroje

C7 **Zvyšovanie informovanosti o potrebách a vhodnom prístupe k zdravotne znevýhodneným ľuďom**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
7.1	Propagovanie kreativity a schopností zdravotne znevýhodnených prostredníctvom špecializovaných aktivít	V rámci vianočných trhov prezentovať výrobky a činnosť zdravotne znevýhodnených ľudí	15 000	15 000	15 000	15 000	Mesto Pezinok - Mestské múzeum	Vlastné zdroje
		Prostredníctvom spoločenských a kultúrnych podujatí propagovať výrobky a činnosť zdravotne znevýhodnených ľudí	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	
7.2	Aktivity smerujúce k inklúzii (kultúrne, spoločenské, športové, voľnočasové)	Organizovať bezbariérové komunitné podujatia	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Referát komunitných terénnych služieb, Referát voľnočasových aktivít, kultúry a športu	

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

C1 **Zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb pre ľudí bez domova**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
1.1	Poskytovanie sociálnej služby v nocľaháreni - udržanie kapacity 17 lôžok	Zachovať poskytovanie sociálnej služby v doterajšom rozsahu (mzdové a prevádzkové náklady nocľaháreň)	87 000	87 000	87 000	87 000	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Vlastné zdroje
1.2	Udržanie (1) pracovnej pozície pre poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej asistencie	Poskytovať sociálne poradenstvo a sociálnu asistenciu osobám, ktoré využívajú služby nocľaháreň	21 600	21 600	21 600	21 600	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Externé zdroje
1.3	Vykonávanie terénnej sociálnej práce	Poskytovať sociálne poradenstvo ľuďom bez domova a ľuďom ohrozeným stratou bývania v prostredí, kde sa zvyčajne zdržiavajú	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
1.4	Zriadenie ambulantnej sociálnej služby (nízkoprahové denné centrum)	Rekonštruovať priestory a zakúpiť vybavenie	Príprava projektovej dokumentácie 60 000		0	0	Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Externé zdroje
		Uhradiť prevádzkové náklady	0	7 000	7 000	7 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje
		Finančne zabezpečiť mzdy 2 sociálnych pracovníkov	0	36 000	36 000	36 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje

C2 **Komplexný prístup pri podpore ľudí žijúcich v sociálne vylúčenej lokalite (marginalizovanej komunite)**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
2.1	Udržanie počtu (2) terénnych sociálnych pracovníkov pre prácu s rómskou komunitou	Poskytovať sociálne poradenstvo v prirodzenom prostredí klienta a sociálnu asistenciu na úrady, k lekárom a pod.	36 000	36 000	36 000	36 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje

2.2	Vytvorenie funkčnej spolupráce organizácií pracujúcich s marginalizovanou komunitou	Spolupracovať a sieťovať organizácie, ktorých činnosť sa dotýka riešenia situácie obyvateľov marginalizovanej rómskej komunity Glejovka	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
2.3	Preventívne aktivity smerujúce k predchádzaniu a eliminovaniu sociálno-patologických javov	Pripravovať a realizovať preventívne a vzdelávacie programy, ktorých cieľom je predchádzať rizikovému správaniu alebo pôsobiť na už vzniknuté sociálno-patologické javy	700	700	800	800	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje
2.4	Posilňovanie osobných, sociálnych a rodičovských kompetencií	Prostredníctvom metód sociálnej práce pozitívne pôsobiť na rozvoj osobných, sociálnych a rodičovských zručností	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	

C3 **Podpora osôb zo sociálne nestabilného prostredia**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
3.1	Podpora bývania v mestských nájomných bytoch so sociálnou podporou	Poskytovať bývanie a sociálne poradenstvo nájomcom a žiadateľom o mestský nájomný byt	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
3.2	Vyhradenie 1 mestského nájomného bytu so sociálnou podporou pre riešenie neodkladnej krízovej situácie jednotlivca alebo rodiny	Vyhradiť 1 mestský nájomný byt so sociálnou podporou určený pre riešenie neodkladnej krízovej situácie jednotlivca alebo rodiny	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
3.3	Udržanie počtu (2) sociálnych pracovníkov pre prácu s nájomcami mestských nájomných bytov so sociálnou podporou	Poskytovať sociálne poradenstvo a sociálnu asistenciu nájomcom a žiadateľom o mestský nájomný byt	36 000	36 000	36 000	36 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje
3.4	Vzdelávacie programy pre cieľovú skupinu (finančná gramotnosť, zvyšovanie právneho povedomia, rodičovské zručnosti a pod.)	Realizovať počas celého roka vzdelávacie programy a aktivity vedúce k prevencii a zmierneniu nepriaznivej životnej situácie jednotlivcov a rodín	300	200	250	250	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje

3.5	Zriadenie sociálnej výdajne pre osoby s nízkym príjmom	Rekonštruovať priestory	5 000	0	0	Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Vlastné zdroje
		Zakúpiť vybavenie sociálnej výdajne (regály, chladnička, mraznička a pod.)	5 000	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje

C4 **Vytváranie podmienok na zvýšenie zamestnanosti**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
4.1	Podpora aktivačných programov	V spolupráci s ÚPSVR zabezpečiť spolufinancovanie mzdy koordinátora verejno-prospešných prác	900	900	900	900	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje
4.2	Zriadenie sociálneho podniku	Založiť sociálny podnik a zamestnávať prostredníctvom neho občanov so zdravotným znevýhodnením alebo inak znevýhodnené osoby a zraniteľné osoby	Príprava projektovej dokumentácie	V súčasnosti nie je možné odhadnúť výšku FP		0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	

Spoločné ciele

C1 **Podpora zabezpečovania kvalitných sociálnych služieb**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
1.1	Zvyšovanie odbornosti zamestnancov - vzdelávanie zamestnancov a užšia špecializácia v problematike	Zabezpečovať školenia a odborné vzdelávanie pre zamestnancov Referátu sociálnych vecí	2 400	2 400	2 400	2 400	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Vlastné zdroje
		Zabezpečovať školenia a odborné vzdelávanie pre zamestnancov Zariadenia opatrovateľskej služby	6 000	6 000	6 000	6 000	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	Vlastné zdroje

1.2	Príklady dobrej praxe a výmena skúseností s inými mestami a organizáciami	Organizovať spoločné stretnutia s pracovníkmi z iných miest a organizácií	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Zariadenie opatrovateľskej služby	
1.3	Upozorňovať na potreby občanov a prijímateľov sociálnych služieb, podnecovať zmeny na rôznych úrovniach	Organizovať spoločné stretnutia s dotknutými subjektmi s	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Zariadenie opatrovateľskej služby	
1.4	Sieťovanie a podnecovanie spolupráce verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, mimovládnych organizácií	Organizovať pravidelné stretnutia a sieťovať subjekty za účelom vytvorenia informačnej mapy poskytovaných služieb a pomoci	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Zariadenie opatrovateľskej služby	
1.5	Posilnenie procesu komunitného plánovania	Pravidelné zhodnocovanie komunitného plánu	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	
1.6	Humanizácia v poskytovaní sociálnych služieb	Zameranie sa na individuálny prístup ku klientom	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Zariadenie opatrovateľskej služby	

C2 **Skvalitňovanie života obyvateľov mesta**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
2.1	Karta Pezinčana	Vytvoriť kartu, ktorá by ponúkala možnosť využitia zľavy na tovary a služby	0	0			Mesto Pezinok - Referát stratégie a rozvoja mesta	Externé zdroje
2.2	Zriadenie verejných toaliet v blízkosti Zámockého parku	Zrekonštruovať verejné toalety, ktoré by boli zároveň bezbariérové	50 000			0	Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Vlastné zdroje
2.3	Rozvoj a podpora komunitných aktivít	Organizovanie bezbariérových komunitných aktivít a poskytovanie priestoru na komunitné aktivity	3 000	3 000	3 000	3 000	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje
2.4	Transformácia výmenníkovej stanice na zdieľaný komunitný priestor	Vytvorenie nového komunitného priestoru	0	350 000		0	Mesto Pezinok - Referát výstavby, realizácie a ŠFRB	Externé zdroje

C3 **Zvyšovanie informovanosti laickej a odbornej verejnosti o sociálnych službách a sociálnych témach**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
3.1	Pravidelné zverejňovanie informácií o problematike sociálnych služieb a o aktuálnych témach zo sociálnej oblasti	Medializovať sociálne témy prostredníctvom mestských informačných kanálov (web, facebook, instagram, Siplicity, Tv Pezinok, mesačník Pezinčan)	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Zariadenie opatrovateľskej služby	
3.2	Realizácia prezentačných a propagačných podujatí pre verejnosť vrátane informačných kampaní	Zapájanie sa do celoslovenských a medzinárodných kampaní a podujatí	300	300	300	300	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí	Externé zdroje

C4 **Podpora dobrovoľníctva**

	Opatrenie	Aktivity	Rok 2024 (Eur)	Rok 2025 (Eur)	Rok 2026 (Eur)	Rok 2027 (Eur)	Zodp.	Hlavný zdroj financovania
4.1	Zvýšenie informovanosti verejnosti o dobrovoľníctve	Prezentovať možnosti dobrovoľníckej činnosti a zverejňovať informácie o realizovaných aktivitách	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Zariadenie opatrovateľskej služby	
4.2	Rozvoj dobrovoľníckej činnosti	Pripravovať a realizovať rôzne aktivity, na ktorých sa budú môcť podieľať občania formou dobrovoľníckej činnosti	0	0	0	0	Mesto Pezinok - Referát sociálnych vecí, Zariadenie opatrovateľskej služby	

Príloha 02:

Merateľné ukazovatele cieľov Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027

Deti, mládež, rodina

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
C1: Program aktívneho trávenia voľného času			
Počet zrealizovaných aktivít pre rodiny (športové, kultúrne, spoločenské aktivity)	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet vymenených/doplnených herných prvkov do detských ihrísk	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet nových krúžkov; celkový počet krúžkov/aktivít v CVČ	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet nových umeleckých zoskupení v ZUŠ	1x ročne	Rok 2023	Nárast

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
C2: Podpora zdravého rozvoja detí a mládeže			
Počet zrealizovaných preventívnych programov a aktivít pre deti a mládež; počet zúčastnených osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet zrealizovaných stretnutí so školskými psychológmi; (počet zúčastnených osôb)	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít určených pre pedagógov	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet zrealizovaných stretnutí so ZŠ a SPO a SK; (počet zúčastnených osôb)	1x ročne	Rok 2023	2 stretnutia ročne
Počet stretnutí mládeže v rámci Mestského parlamentu mladých	1x ročne	0	Nárast

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
C3: Podpora pre rodiny s deťmi v krízovej situácii			
Počet osôb využívajúcich sociálne poradenstvo	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet osôb využívajúcich psychologické poradenstvo	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít pre rodičov; (počet zúčastnených osôb)	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet detí, pre ktoré boli zakúpené školské potreby	1x ročne	Rok 2023	Naplnenie potreby
Počet zrealizovaných voľnočasových aktivít pre deti a mládež; (počet zúčastnených osôb)	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Realizácia rekonštrukcie priestoru na Zumberskej 1, ktorý by slúžil ako herňa pre deti a mládež		0	Á/N

Seniori

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
C1: Všestranná podpora aktívneho starnutia			
Počet účastníkov Akadémie tretieho veku	1x ročne	Rok 2023	Naplnenie potreby
Počet vzdelávacích aktivít pre seniorov; počet zúčastnených osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet kultúrnych, spoločenských, tanečných a ďalších aktivít; počet zúčastnených osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet pohybových a športových aktivít/súťaží; počet zúčastnených osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast

Počet aktivít, do ktorých boli seniori zapojení ako dobrovoľníci; počet zúčastnených osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet aktivít smerujúcich k spájaniu seniorov a iných vekových kategórií; počet zúčastnených osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Vytvorenie Rady seniorov		0	Á/N

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C2: Podpora seniorov v domácom prostredí

Počet opatrovateliek	1x ročne	Rok 2023	27 opatrovateliek
Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby počas víkendov	1x ročne	0	Á/N
Počet osôb, ktorým bola poskytnutá odľahčovacia služba	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet osôb, ktoré využili podpornú službu v jedálni	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet osôb, ktoré využili podpornú službu v práčovni	1x ročne	Rok 2023	Nárast

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C3: Zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb

Počet osôb využívajúcich službu požičiavanie pomôcok	1x ročne	0	Nárast
Zakúpenie nového bezbariérového automobilu		0	Á/N
Počet osôb, ktoré využili prepravnú službu	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Realizácia stavebných úprav - odhlučnenie priestorov denného centra na Kollárovej 1/A		0	Á/N
Debarierizácia denného centra na Cajlanskej 95		0	Á/N

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C4: Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb podľa individuálnych potrieb

Rekonštrukcia výmenníkovej stanice	od r. 2025	0	Á/N
Poskytovanie sociálnej služby - zariadenie opatrovateľskej služby ambulantnou formou - počet osôb využívajúcich službu	od r. 2025	0	10 - 15 osôb
Počet osôb využívajúcich služby denných centier	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Zriadenie nového denného centra v lokalite Pezinok - sever	od r. 2025	0	Á/N

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C5: Podpora seniorov odkázaných na celodennú starostlivosť poskytovanú pobytovou formou

Rozšírenie a debarierizácia budovy pre poskytovanie zariadenia opatrovateľskej služby	od r. 2026	Rok 2023	Á/N
Rozšírenie kapacity ZOS o počet 10 - 13 lôžok	od r. 2026	Rok 2023	27 - 30 lôžok

Ľudia so zdravotným znevýhodnením

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C1: Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb

Rekonštrukcia výmenníkovej stanice	od r. 2025	0	Á/N
Poskytovanie sociálnej služby - zariadenie opatrovateľskej služby ambulantnou formou - počet osôb využívajúcich službu	od r. 2025	0	10 - 15 osôb
Počet opatrovateliek; počet opatrovaných osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast

Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby počas víkendov - počet opatrovaných osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet osôb, ktoré využili podpornú službu v jedálni	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet osôb, ktoré využili podpornú službu v práčovni	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet osôb, ktorým bola poskytnutá odľahčovacia služba	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Rozšírenie kapacity ZOS o počet 10 - 13 lôžok	1x ročne	Rok 2023	27 - 30

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C2: Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb

Rozšírenie a debarizácia budovy pre poskytovanie zariadenia opatrovateľskej služby		Rok 2023	Á/N
Počet kompenzačných pomôcok v rámci poskytovanej sociálnej služby požičiavanie pomôcok; počet osôb využívajúch službu	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Zakúpenie nového bezbariérového automobilu		Rok 2023	Á/N
Počet osôb, ktoré využili prepravnú službu	1x ročne	Rok 2023	Nárast

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C3: Podporiť pracovné uplatnenie pre ľudí so zdravotným znevýhodnením

Počet poradcov pracovnej integrácie pre ľudí so zdravotným znevýhodnením	1x ročne	Rok 2023	1 zamestnanec

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C4: Podpora pre rodiny v ich domácom prostredí pri starostlivosti o ich blízkych

Počet vytvorených; počet distribuovaných informačných materiálov	1x ročne	Rok 2023	600 ks

Počet voľnočasových, spoločenských, športových a kultúrnych aktivít určených pre ľudí so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny	1x ročne	0	Nárast

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C5: Integrácia detí so zdravotným znevýhodnením do bežného spoločenského prostredia

Počet pridaných bezbariérových a multisenzorických herných prvkov do detských ihrísk	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Realizácia výstavby bezbariérovej časti na ZŠ Kupeckého	od r. 2026	0	Á/N
Počet asistentov na školách	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet zrealizovaných aktivít vedúcich k zvyšovaniu informovanosti detí a mládeže o špecifických potrebách ľudí so zdravotným znevýhodnením	1x ročne	0	1 aktivita ročne

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C6: Debarierizácia

Rekonštruovať križovatky vrátane svetelných, chodníky, priechody pre chodcov, zastávky verejnej dopravy (sklopené obrubníky, vodiace pásy, zvukové signalizácie pri svetelných križovatkách)	1x ročne	Rok 2023	Počet zrekonštruovaných prvkov
Podiel autobusov (%) - nízkopodlažné alebo čiastočne nízkopodlažné, vybavené rampou pre invalidné vozíky a kočíky	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Úprava komunikačných kanálov mesta (webová stránka, Simplicity) do formy zrozumiteľnej aj pre ľudí so zrakovým znevýhodnením		0	Á/N

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C7: Zvyšovanie informovanosti o potrebách a vhodnom prístupe k zdravotne znevýhodneným ľuďom

Počet aktivít súvisiacich s propagovaním kreativity a schopností zdravotne znevýhodnených	1x ročne	Rok 2023	3 aktivity ročne
Počet zrealizovaných bezbariérových komunitných podujatí	1x ročne	Rok 2023	Nárast

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C1: Zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb pre ľudí bez domova

Počet lôžok sociálnej služby v nocľaháreň	1x ročne	Rok 2023	17 lôžok
Počet sociálnych pracovníkov pre poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej asistencie	1x ročne	Rok 2023	1 zamestnanec
Vykonávanie terénnej sociálnej práce - počet zrealizovaných výjazdov	1x ročne	Rok 2023	60 intervencií
Zriadenie ambulantnej sociálnej služby (nízkoprahové denné centrum)	od r. 2024	0	Á/N
Počet osôb využívajúcich službu - nízkoprahové denné centrum	od r. 2024	0	20 - 25 osôb

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C2: Komplexný prístup pri podpore ľudí žijúcich v sociálne vylúčenej lokalite (marginalizovanej komunite)

Počet terénnych sociálnych pracovníkov pre prácu s rómskou komunitou	1x ročne	Rok 2023	2 zamestnanci
Počet aktivít smerujúcich k predchádzaniu a eliminovaniu sociálno-patologických javov	1x ročne	Rok 2023	Nárast

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C3: Podpora osôb zo sociálne nestabilného prostredia

Počet terénnych sociálnych pracovníkov pre prácu s nájomcami mestských nájomných bytov so sociálnou podporou	1x ročne	Rok 2023	2 zamestnanci
Počet zrealizovaných aktivít vedúcich k prevencii a zmierneniu nepriaznivej životnej situácie jednotlivcov a rodín; počet zúčastnených osôb	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Zriadenie sociálnej výdajne pre osoby s nízkym príjmom	od r. 2024	0	Á/N
Počet osôb využívajúcich sociálnu výdajňu	od r. 2024	0	20 – 25 osôb

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C4: Vytváranie podmienok na zvýšenie zamestnanosti

Počet zamestnaných osôb prostredníctvom aktivačných programov	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Zriadenie sociálneho podniku	od r. 2025	0	Á/N

Spoločné ciele

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C1: Podpora zabezpečovania kvalitných sociálnych služieb

Počet odborných vzdelávaní zamestnancov	1x ročne	Rok 2023	Nárast
Počet stretnutí za účelom výmeny skúseností s inými mestami a organizáciami	od r. 2024	0	2 stretnutia ročne

Sieťovanie a podnecovanie spolupráce verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, mimovládnych organizácií - počet stretnutí	1x ročne	Rok 2023	min. 2 stretnutia ročne
Pripraviť vyhodnotenie plnenia cieľov Komunitného plánu sociálnych služieb	1x ročne	0	Á/N

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C2: Skvalitňovanie života obyvateľov mesta Pezinok

Vytvorenie Karty Pezinčana	od r. 2024	0	Á/N
Zriadenie verejných toaliet v blízkosti Zámockého parku	od r. 2024	0	Á/N
Počet zrealizovaných a podporených komunitných aktivít	1x ročne	0	min. 2 aktivity ročne
Transformácia výmenníkovej stanice na zdieľaný komunitný priestor	od r. 2025	0	Á/N

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota

C3: Zvyšovanie informovanosti laickej a odbornej verejnosti o sociálnych službách a sociálnych témach

Medializovať sociálne témy prostredníctvom mestských informačných kanálov (web, facebook, instagram, Siplicity, Tv Pezinok, mesačník Pezinčan) - počet príspevkov	1x ročne	0	20 príspevkov ročne
Zapájanie sa do celoslovenských a medzinárodných kampaní a podujatí	1x ročne	0	2 podujatia ročne

Názov ukazovateľa	Horizont hodnotenie	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
C4: Podpora dobrovoľníctva			
Prezentovať možnosti dobrovoľníckej činnosti a zverejňovať informácie o realizovaných aktivitách - počet mediálnych príspevkov	1x ročne	0	min. 6 príspevkov
Pripravovať a realizovať rôzne aktivity, na ktorých sa budú môcť podieľať občania formou dobrovoľníckej činnosti - počet podujatí	1x ročne	0	2 podujatia ročne

Príloha 03: Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zameraného na zisťovanie potrieb a spokojnosti prijímateľov sociálnych služieb v meste Pezinok

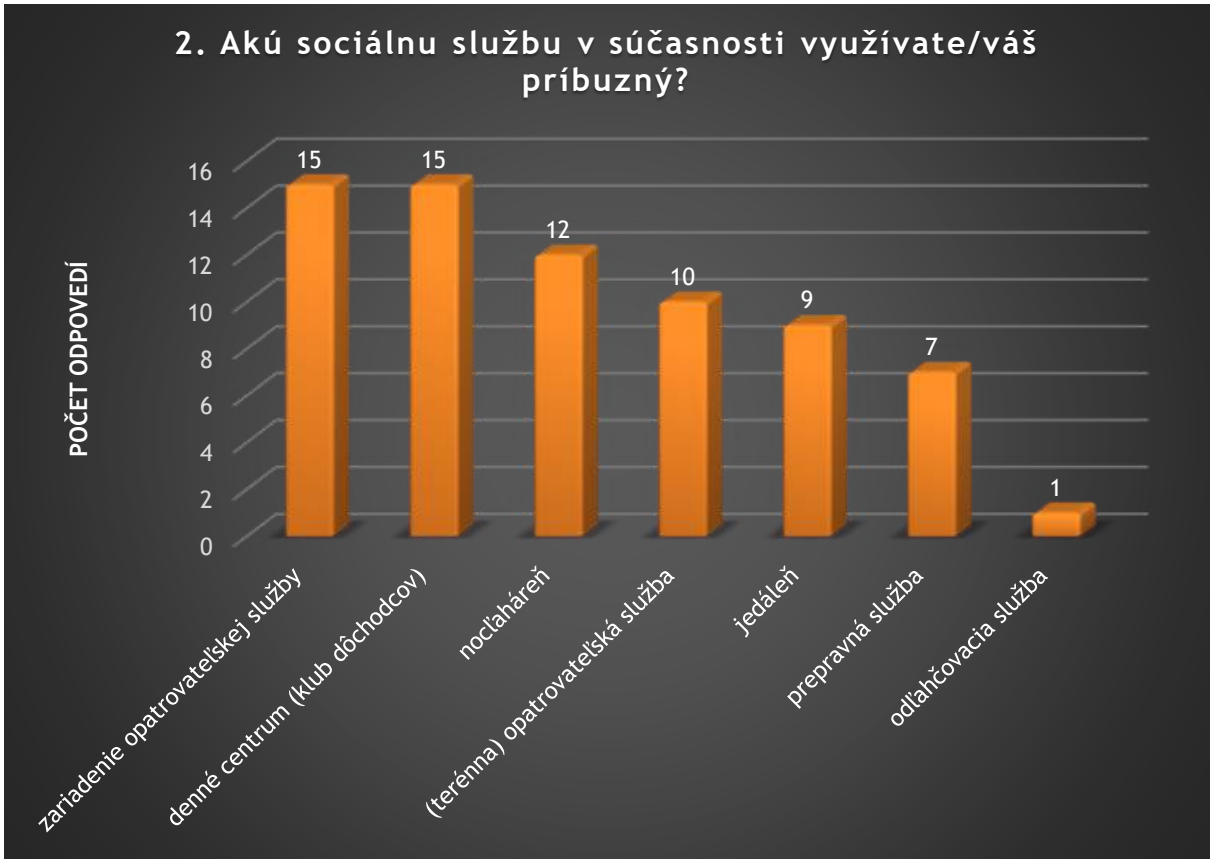

3. V ktorom meste využívate/váš príbuzný sociálnu službu?
100%
Pezinok

4a. Ktorú sociálnu službu považujete pre vás/vášho príbuzného za najdôležitejšiu?
POČET ODPOVEDÍ
0
2
4
6
8
10
12
14
16
15
15
12
10
9
zariadenie opatrovateľskej...
denné centrum
nocľaháreň
terénna opatrovateľská...
jedáleň

4b. Ako ste s ňou spokojný/á?
veľmi spokojný/á
29
skôr spokojný/á
29
skôr nespokojný
2
veľmi nespokojný
1
0
5
10
15
20
25
30
POČET ODPOVEDÍ

5a. Uveďte najväčšie pozitíva/klady sociálnej služby, ktorú využívate/váš príbuzný
Zariadenie opatrovateľskej služby: profesionálny prístup, individuálna starostlivosť, voľnočasové aktivity, napĺňanie duchovných potrieb, množstvo zelene, príjemné prostredie, všetci klienti sa navzájom poznajú, možnosti rehabilitácie, ponuka doplnkových služieb, medzigeneračný kontakt s deťmi z neďalekej materskej školy.
Denné centrum: sociálny kontakt, program, výlety.
(Terénna) opatrovateľská služba: ľudský prístup.
Jedáleň: rozmanitá teplá strava, zamestnanec vydávajúci stravu.
Nocľaháreň: finančne dostupný nocľah, možnosť prania a varenia, poloha neďaleko centra, relatívne súkromie, ústretovosť sociálnej pracovníčky.

5b. Uveďte najväčšie negatíva/zápory/nedostatky sociálnej služby, ktorú využívate/váš príbuzný
Zariadenie opatrovateľskej služby: trojlôžkové izby – nedostatok miesta a súkromia na izbách, len 2 toalety, z toho len 1 bezbariérová, chýbajúca spoločenská miestnosť, služba sa poskytuje len určitý čas.
Denné centrum: občasný hluk.
(Terénna) opatrovateľská služba: slabá časová flexibilita poskytovaných sociálnych služieb, malý počet opatrovateliek.
Jedáleň: slabý výber dietetických jedál.
Nocľaháreň: – krádeže medzi klientmi, malá kuchyňa a spoločenská miestnosť, nemožnosť byť v nocľahárni cez deň, len jedno WC, vlhkosť stien, niektorí klienti sú problémoví.

Pripomienky/návrhy/postrehy
Bezbariérové mesto
Bezbariérová prepravná služba
Nedostatočná kapacita domova sociálnych služieb
Nedostatočná kapacita zariadenia pre seniorov

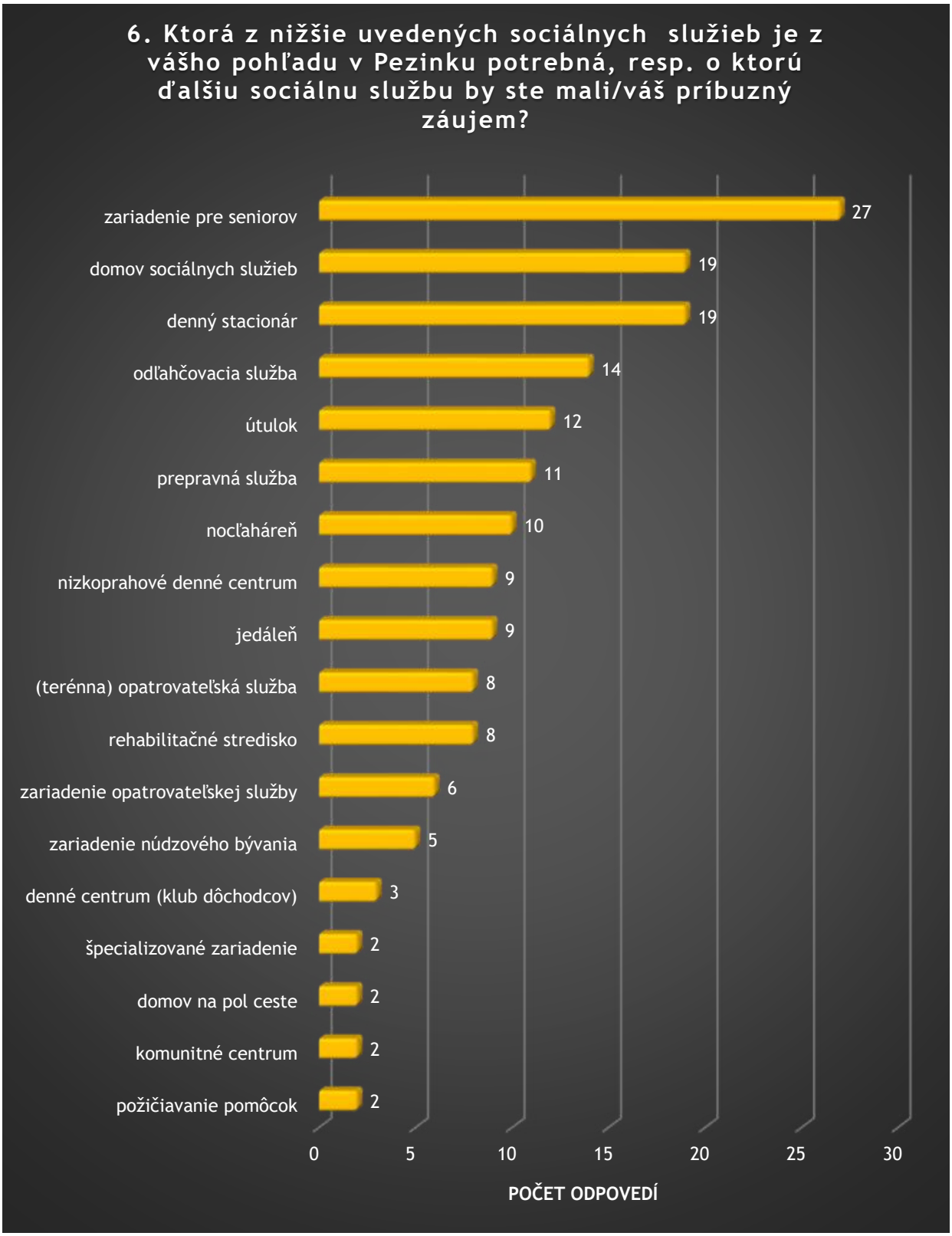
6. Ktorá z nižšie uvedených sociálnych služieb je z vášho pohľadu v Pezinku potrebná, resp. o ktorú ďalšiu sociálnu službu by ste mali/váš príbuzný záujem?
zariadenie pre seniorov 27
domov sociálnych služieb 19
denný stacionár 19
odľahčovacia služba 14
útulok 12
prepravná služba 11
nocľaháreň 10
nizkoprahové denné centrum 9
jedáleň 9
(terénna) opatrovateľská služba 8
rehabilitačné stredisko 8
zariadenie opatrovateľskej služby 6
zariadenie núdzového bývania 5
denné centrum (klub dôchodcov) 3
špecializované zariadenie 2
domov na pol ceste 2
komunitné centrum 2
požičiavanie pomôcok 2
0 5 10 15 20 25 30
POČET ODPOVEDÍ

7. Aká forma sociálnej služby by vám/vášmu príbuznému vyhovovala najviac?
8%
21%
71%
ambulantná
terénna
pobytová

8. Ste spokojný/á s ponukou sociálnych služieb v meste Pezinok?
určite áno
skôr áno
neviem
skôr nie
rozhodne nie
5
31
10
15
0
0
5
10
15
20
25
30
35
POČET ODPOVEDÍ

9. Ste spokojný/á s kvalitou poskytovaných sociálnych služieb v meste Pezinok?
určite áno
skôr áno
neviem
skôr nie
rozhodne nie
21
26
1
4
1
0
5
10
15
20
25
30
POČET ODPOVEDÍ

Príloha 04: Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zameraného na zisťovanie potrieb a spokojnosti verejnosti mesta Pezinok

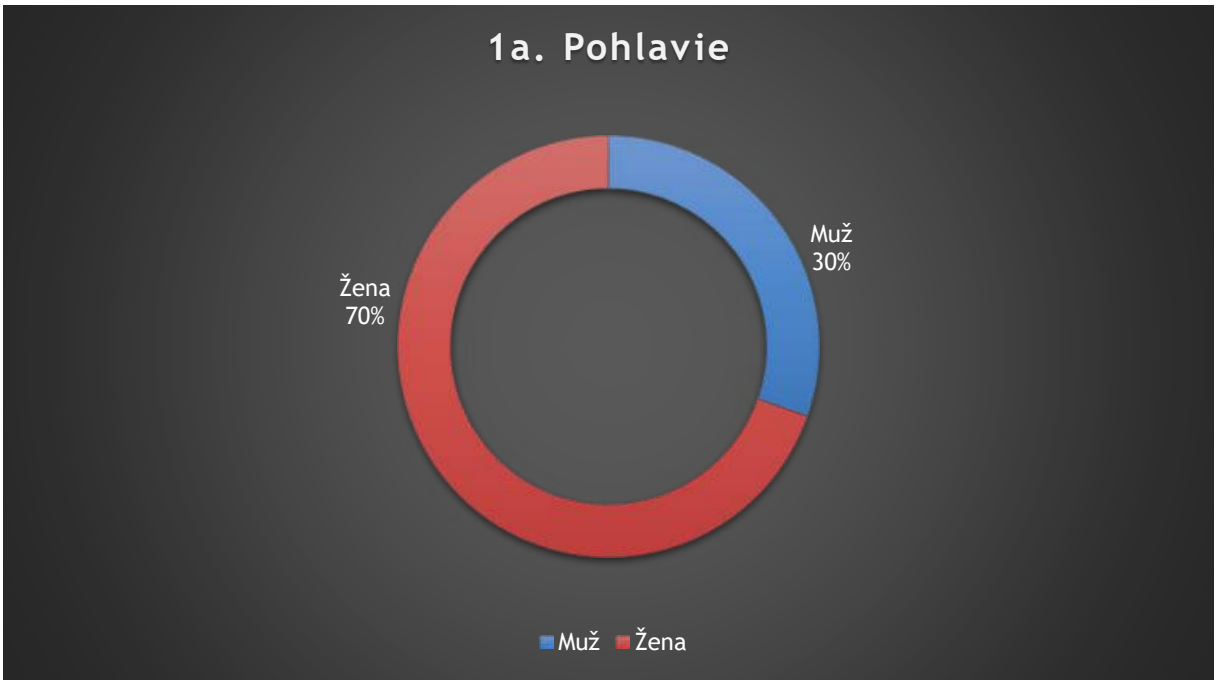

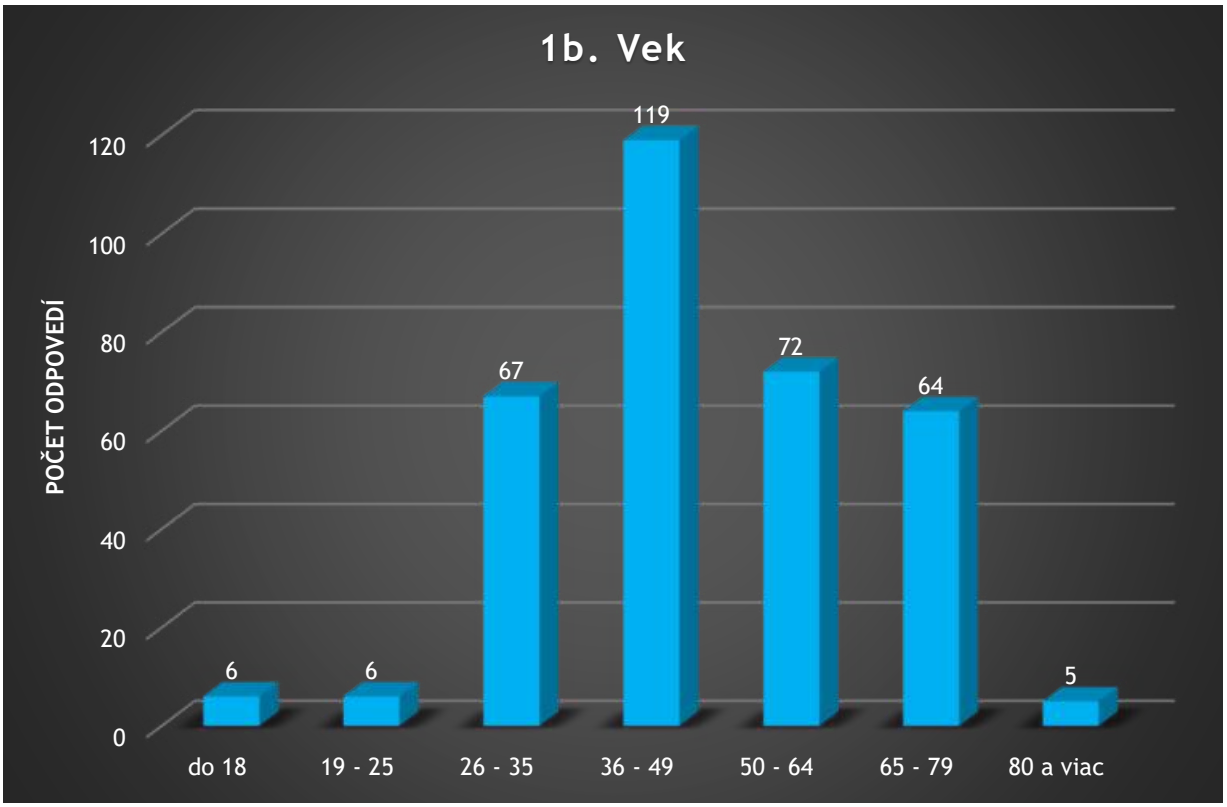

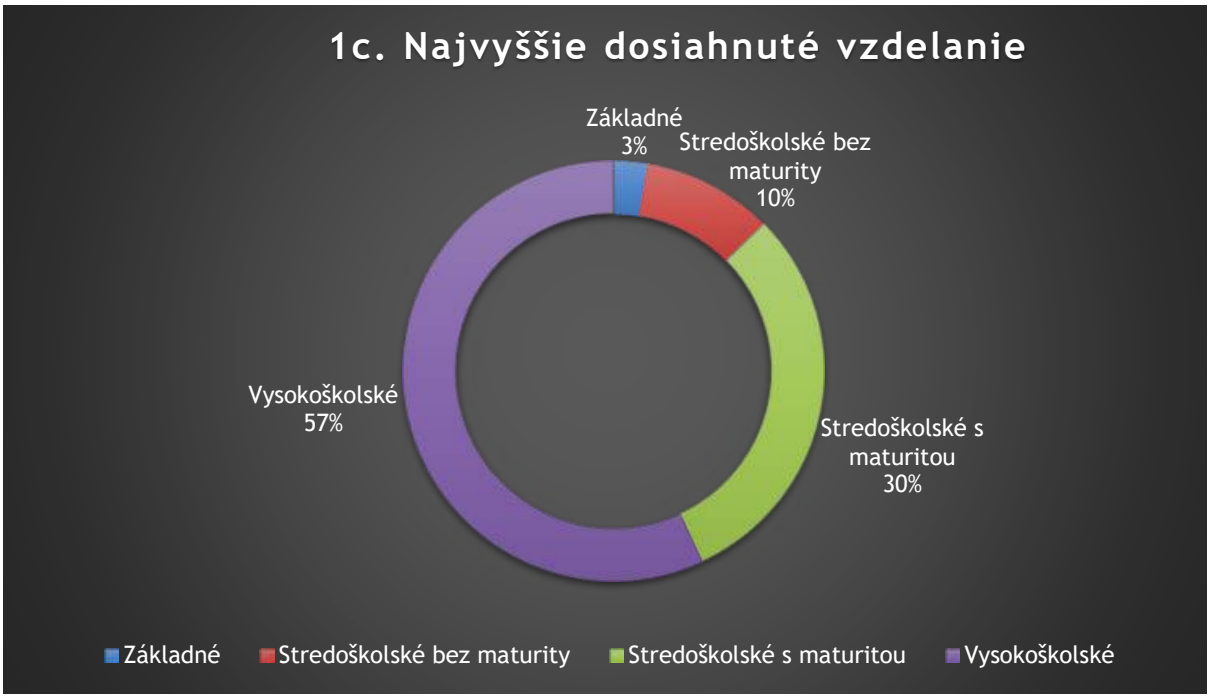

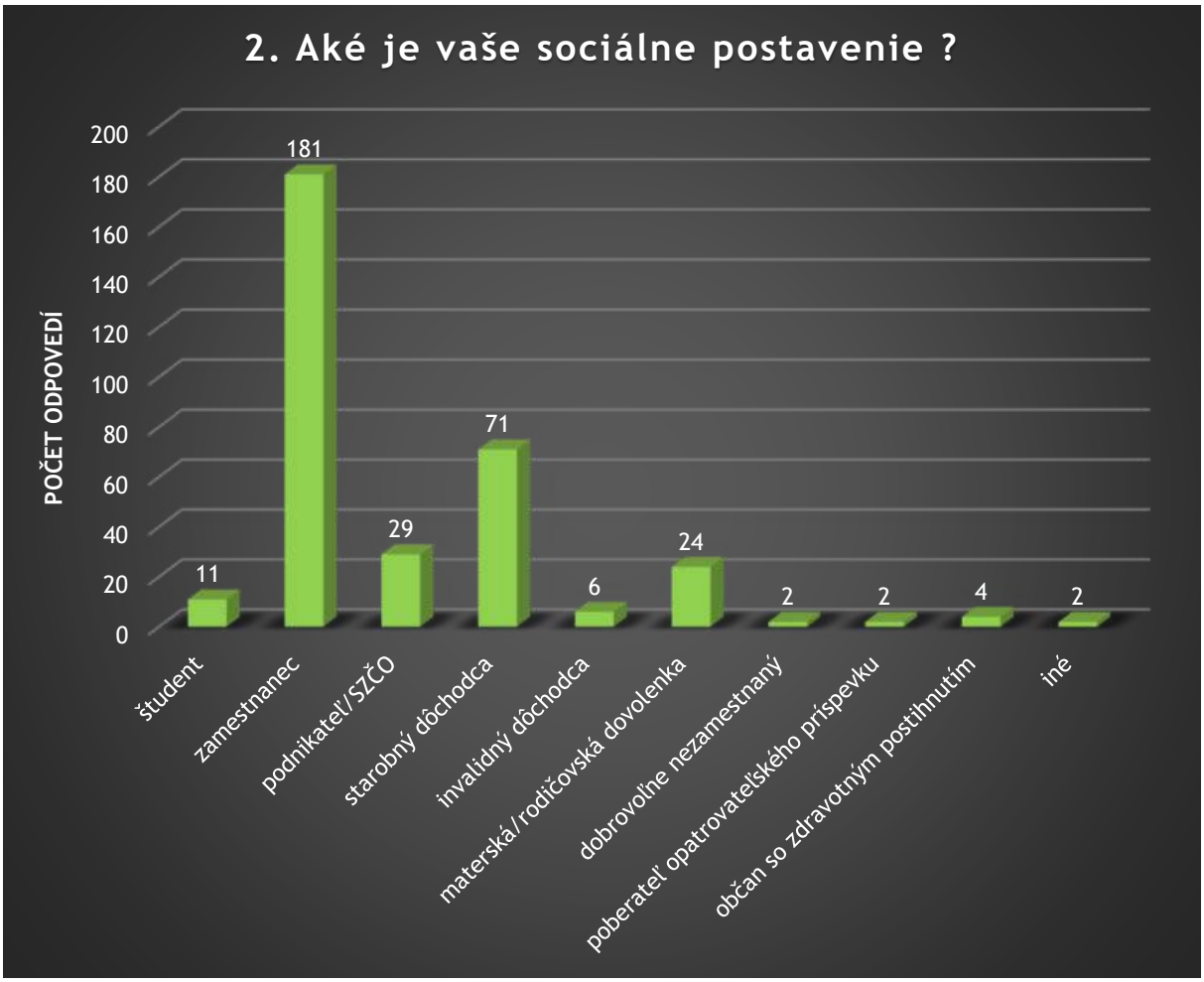

Iné: nevyplnené.

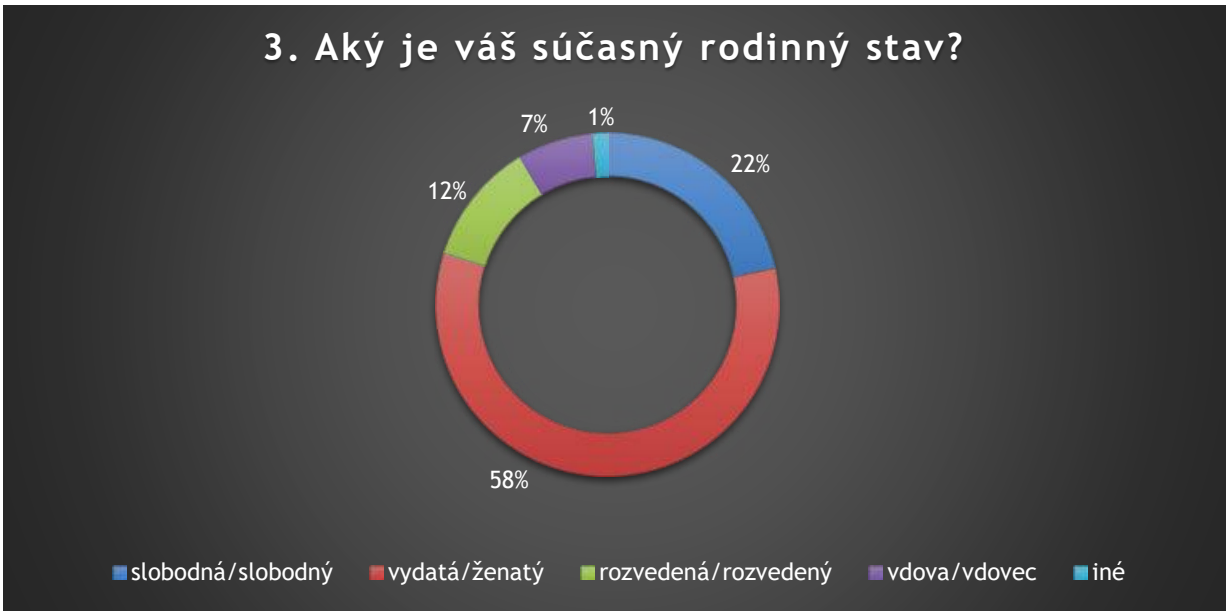

Iné: nevyplnené.

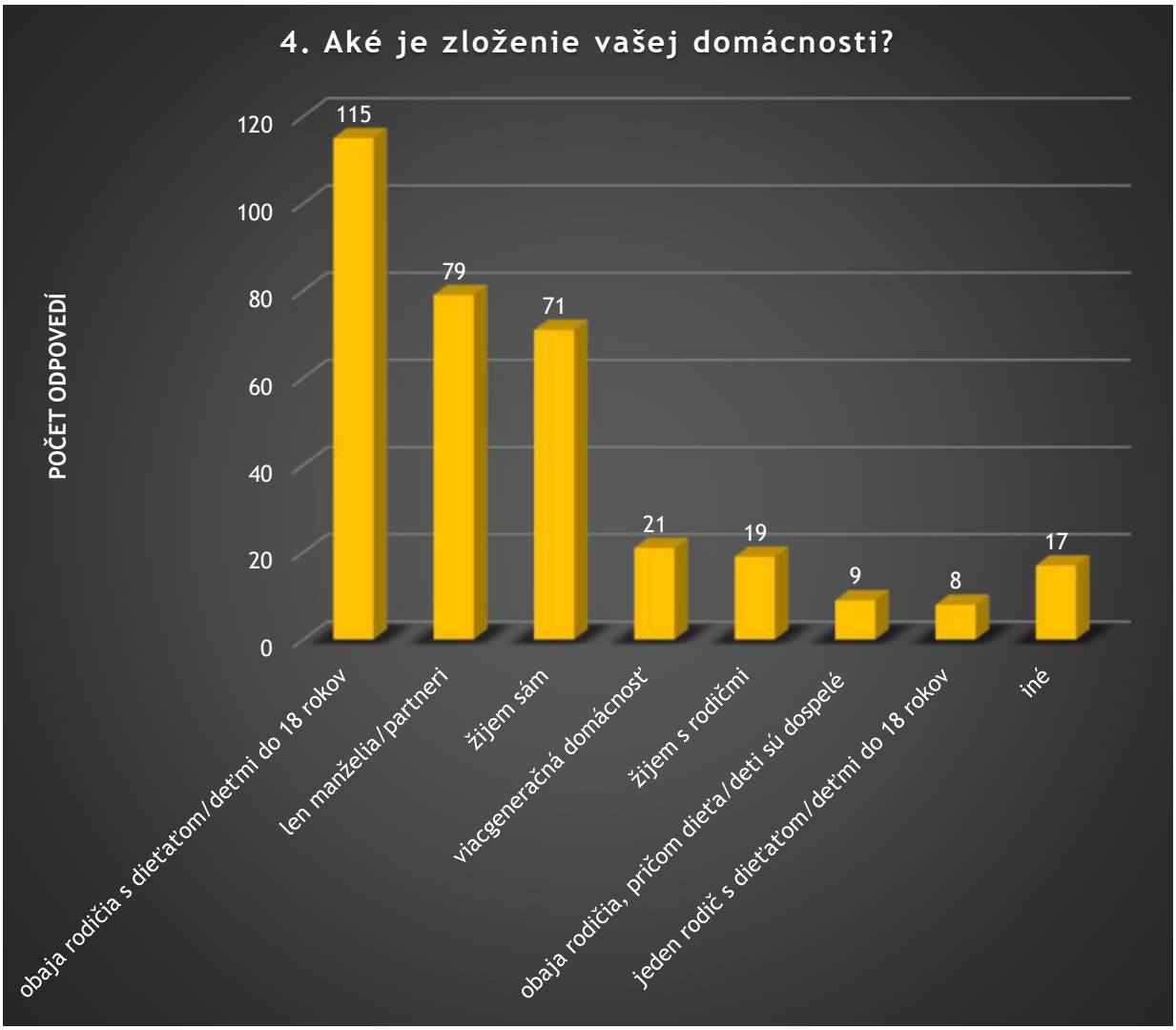

Iné: jeden rodič a dieťa/deti nad 18 rokov; obaja rodičia a starí rodičia; obaja rodičia a dieťa so zdravotným postihnutím; partneri bez detí a senior; nevyplnené.

Dôvody spokojnosti:	Dôvody nespokojnosti:
služby pre verejnosť	zdravotná starostlivosť pre obyvateľov
blízkosť prírody	mestská hromadná doprava
možnosti kultúrneho vyžitia	nevyužitý potenciál mesta
občianska vybavenosť	slabé poskytovanie informácií zo strany mesta
komunikácia s mestským úradom	dopravná situácia
blízkosť hlavného mesta	infraštruktúra (cesty, chodníky, cyklotrasy)
	parkovanie
	kapacita domova sociálnych služieb
	kapacita zariadenia pre seniorov
	nedostatok podujatí pre mládež
	chýbajúce námestie
	nedostatočné využívanie dažďovej vody

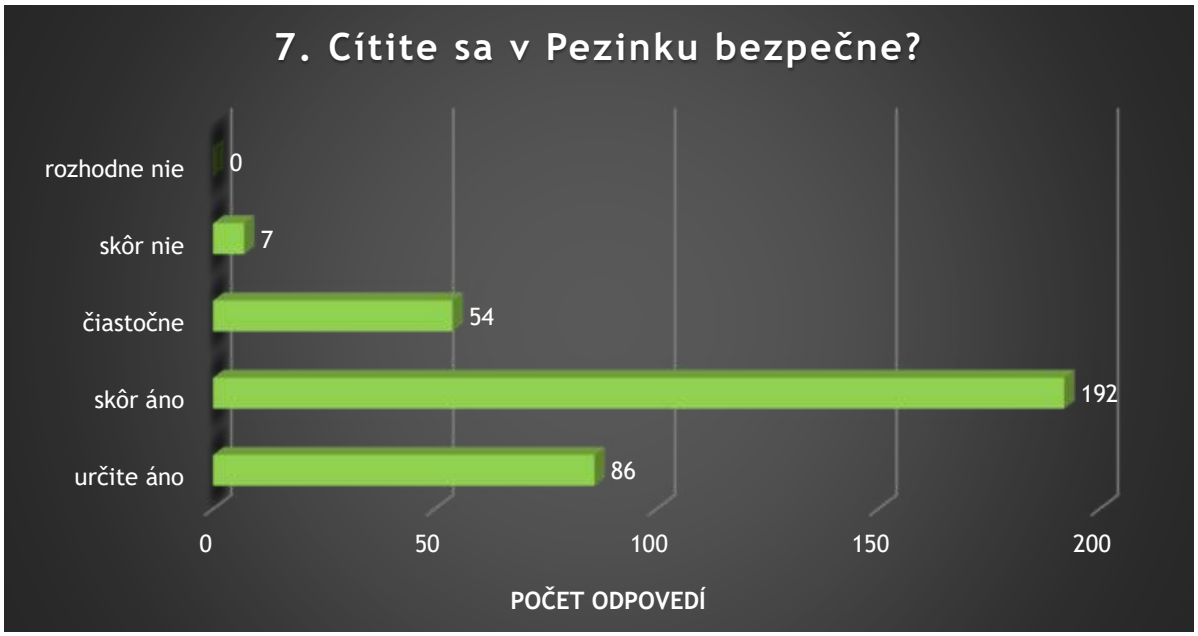

Dôvody prečo sa Pezinčania cítia bezpečne	Dôvody prečo sa Pezinčania necítia bezpečne
dobré susedské vzťahy	nevyhovujúca infraštruktúra pre chodcov
časté policajné hliadky	nedostatočne osvetlené niektoré časti mesta
väčšina respondentov uvádza, že sa cítia bezpečne, lebo nemajú zlú skúsenosť	doprava v centre mesta
	ľudia bez domova v centre mesta
	obavy z Rómskej minority
	partie mladých ľudí bezcieľne sa potulujúce mestom

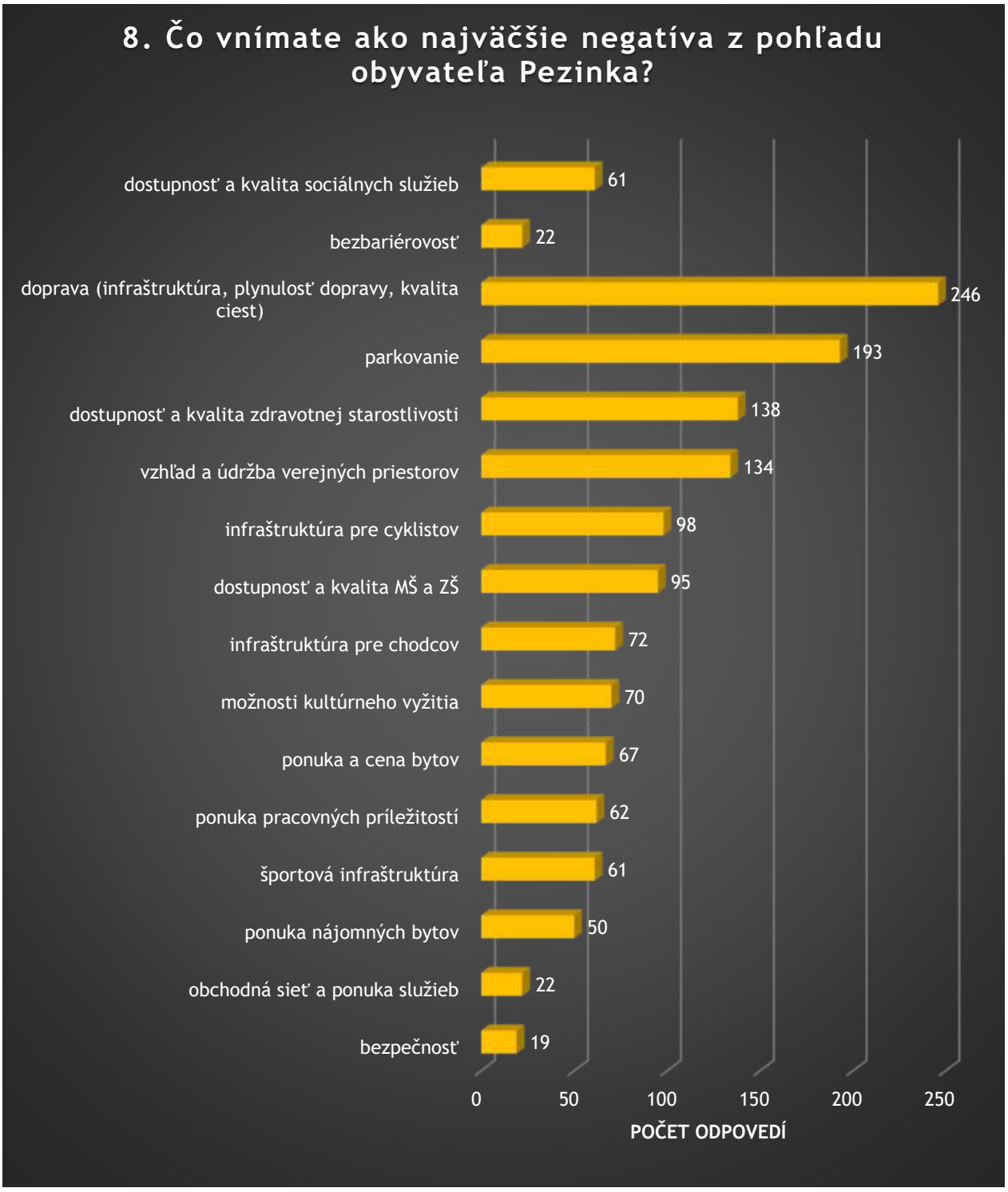
8. Čo vnímate ako najväčšie negatíva z pohľadu obyvateľa Pezinka?
dostupnosť a kvalita sociálnych služieb
61
bezbariérovosť
22
doprava (infraštruktúra, plynulosť dopravy, kvalita ciest)
246
parkovanie
193
dostupnosť a kvalita zdravotnej starostlivosti
138
vzhľad a údržba verejných priestorov
134
infraštruktúra pre cyklistov
98
dostupnosť a kvalita MŠ a ZŠ
95
infraštruktúra pre chodcov
72
možnosti kultúrneho vyžitia
70
ponuka a cena bytov
67
ponuka pracovných príležitostí
62
športová infraštruktúra
61
ponuka nájomných bytov
50
obchodná sieť a ponuka služieb
22
bezpečnosť
19
0
50
100
150
200
250
POČET ODPOVEDÍ

9. Ktorá skupina obyvateľov mesta je podľa vás najzraniteľnejšia, komu by malo mesto Pezinok viac pomáhať?
POČET ODPOVEDÍ
0
20
40
60
80
100
120
140
160
157
145
133
89
81
75
67
64
21
16
10
7
6
seniori
osoby so zdravotným znevýhodnením
rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením
osoby s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom
osoby v nepriaznivej sociálnej situácii
deti a mládež
rodiny s deťmi
ľudia bez domova
mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti
mnohodetné rodiny
nezamestnaní
etnické menšiny
azylanti a utečenci

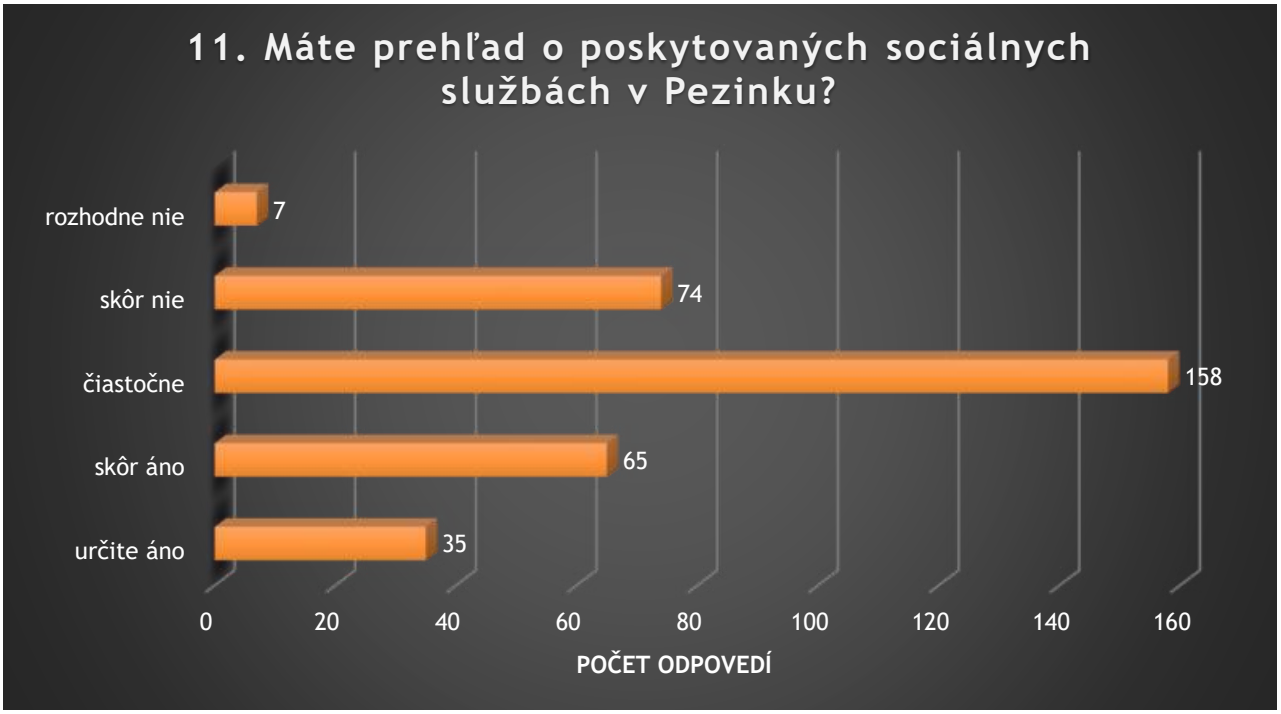
11. Máte prehľad o poskytovaných sociálnych službách v Pezinku?
rozhodne nie
7
skôr nie
74
čiastočne
158
skôr áno
65
určite áno
35
0
20
40
60
80
100
120
140
160
POČET ODPOVEDÍ

12. Ktoré zo sociálnych služieb sú z vášho pohľadu v Pezinku potrebné, resp. o ktoré sociálne služby by ste mali záujem?

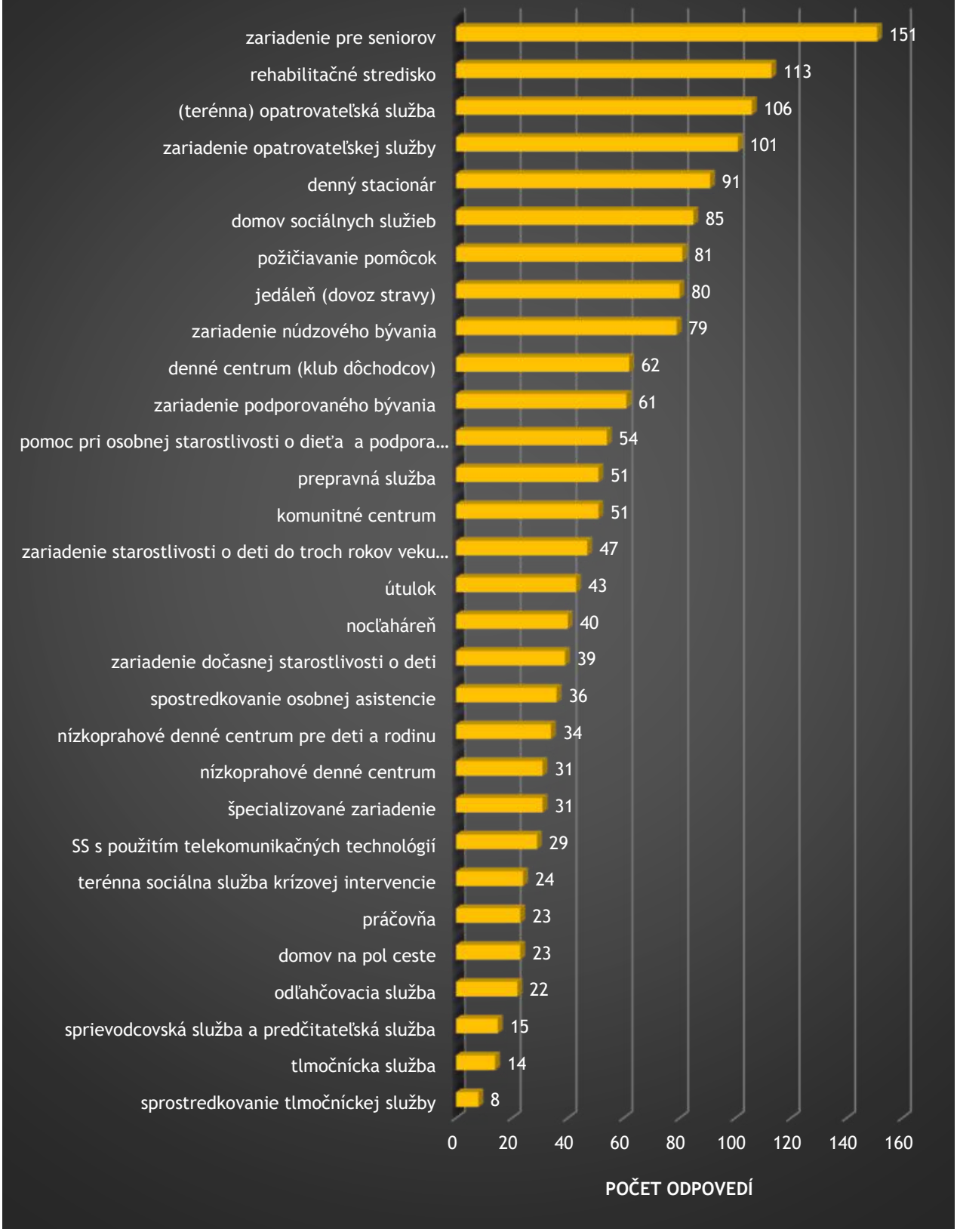

Iné: sám na seba; nevyplnené.

Iné: dočasné bývanie; dieťa s autizmom a dochádzanie za prácou; nečakaná smrť manžela a existenčné problémy; nevyplnené.

Iné: nevyplnené.

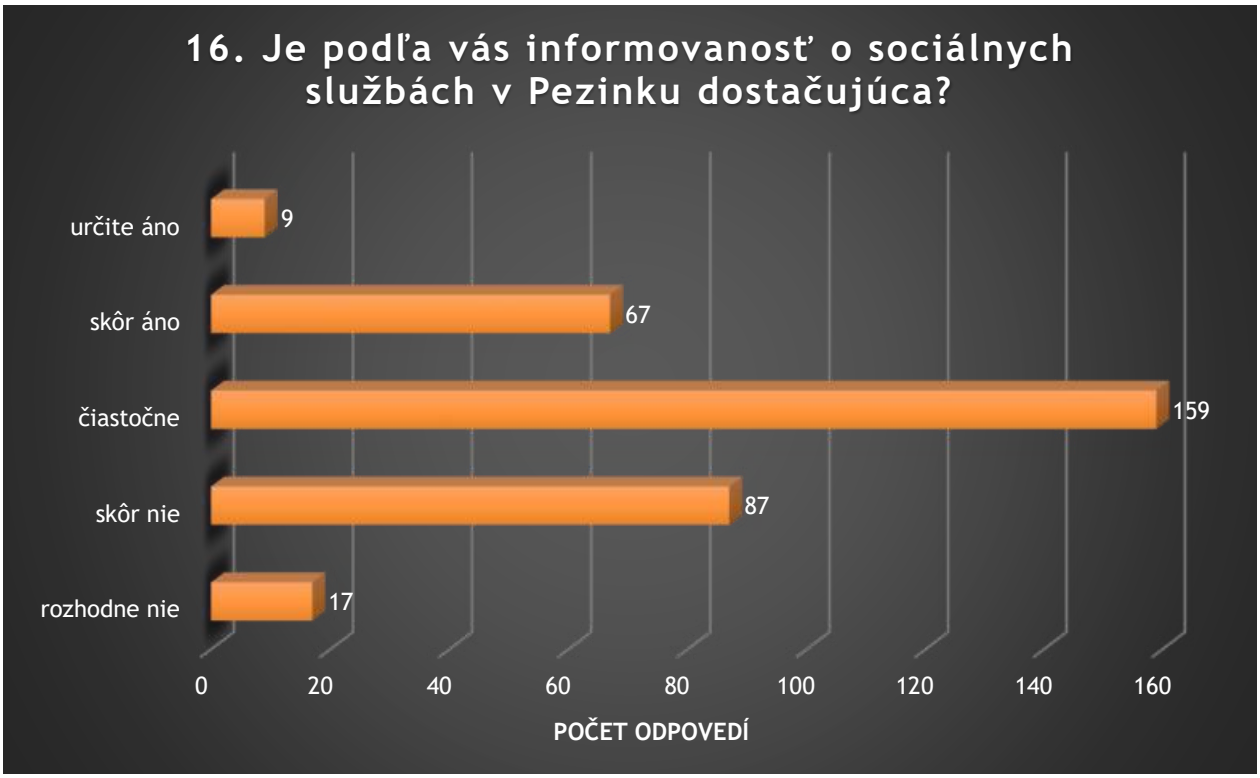

Nasledujúca časť prieskumu sa týkala iba respondentov, ktorí poskytujú starostlivosť blízkej osobe, ale sociálnu službu nevyužívajú.

Iné: nevyplnené.

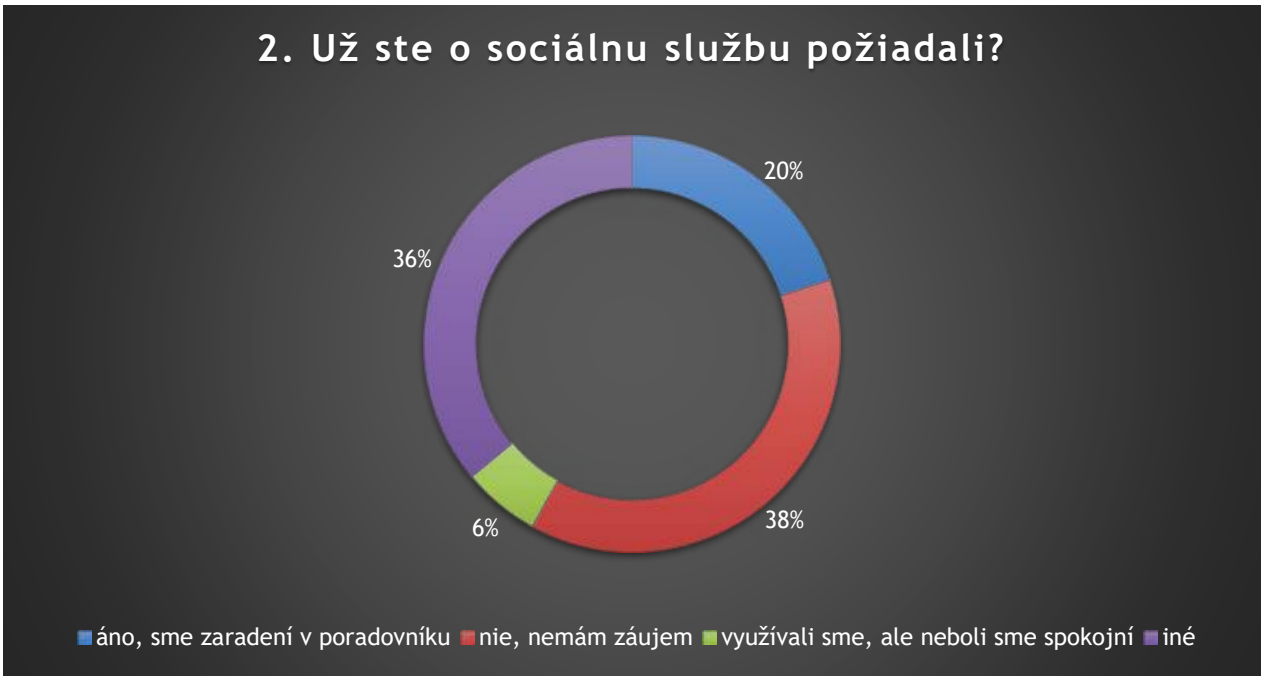

Iné: zatiaľ to zvládame sami; využívame denný stacionár v Modre; školský asistent pre dieťa; dietetická strava pre dieťa v škole; nevieme o žiadnej vhodnej možnosti; zatiaľ nevyužívame, ale uvažujeme; nevyplnené.

Iné: nedostatočná kapacita domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov; nedostatok opatrovateliek; terénne opatrovateľky majú zdravotné problémy; využívame zariadenie pre seniorov mimo Pezinka; nevyplnené.

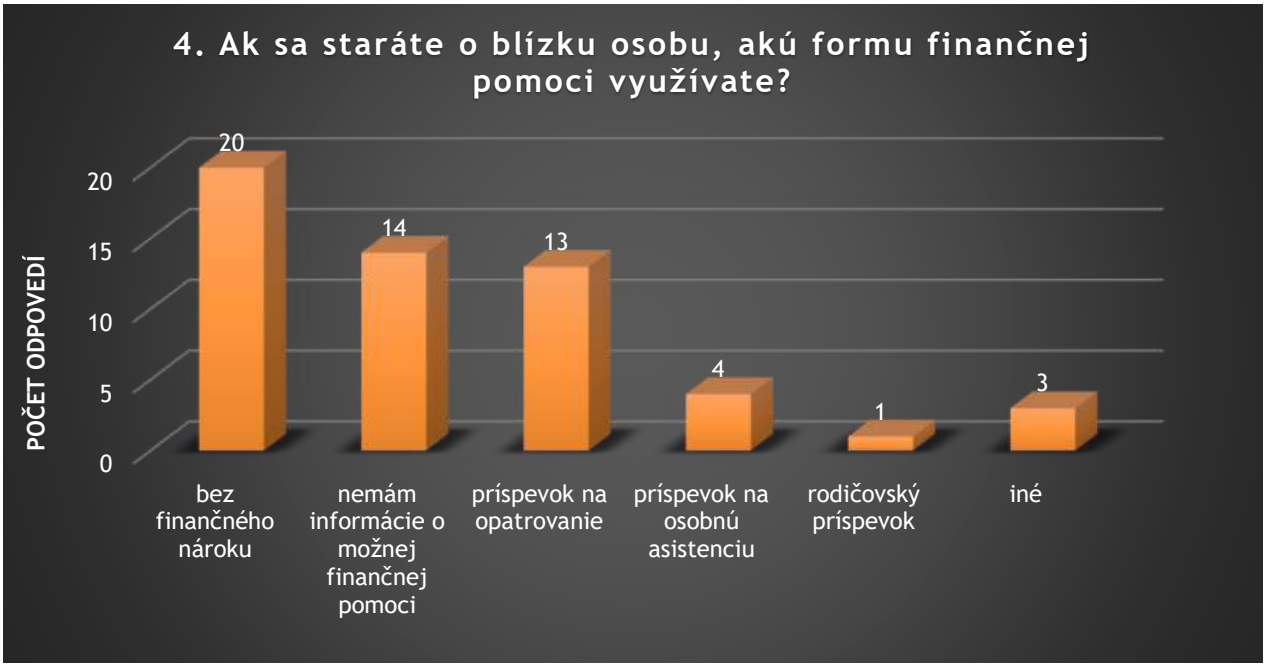

Iné: nevyplnené.

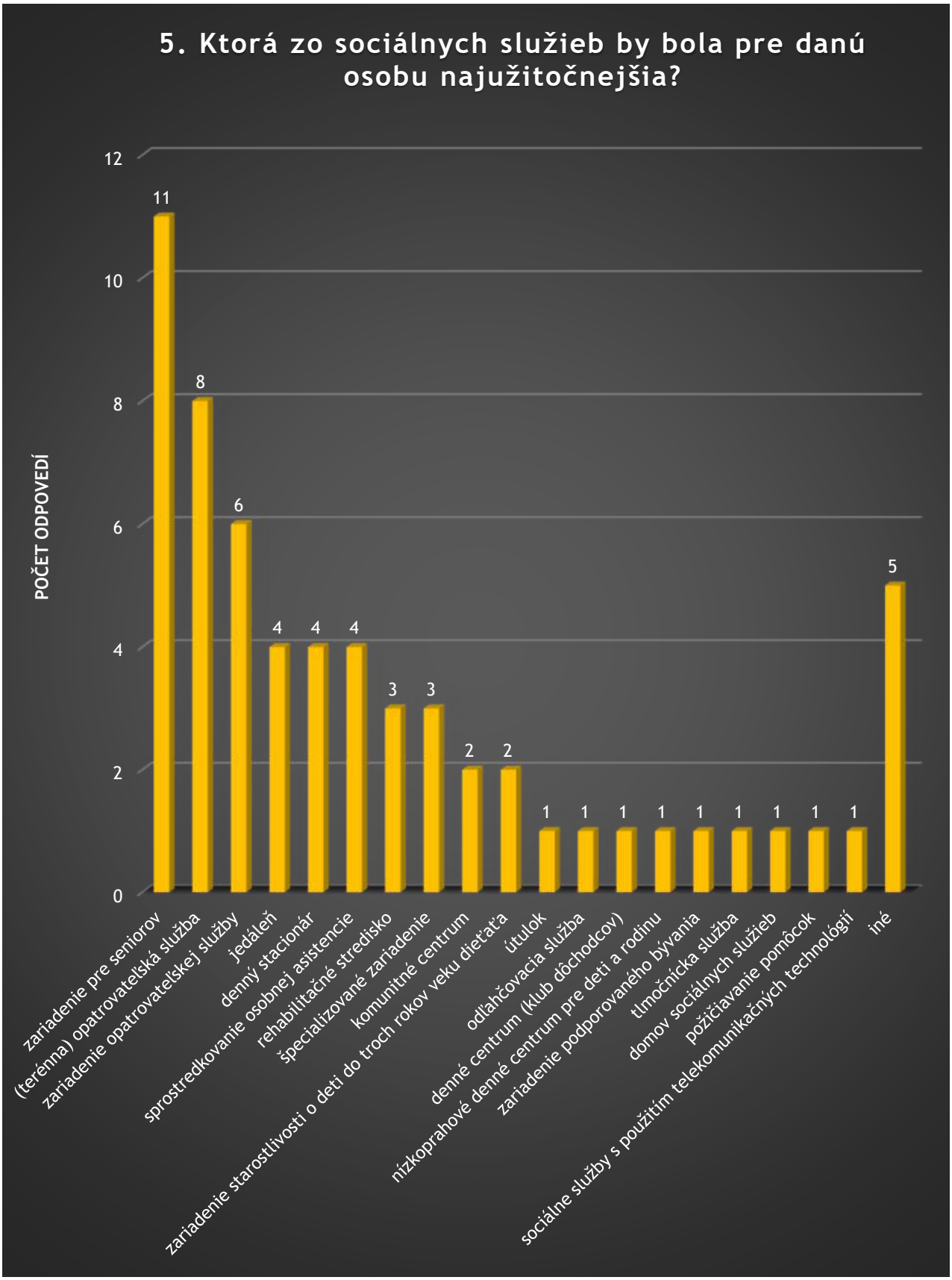

Iné: terénna opatrovateľská služba spojená s terénnym lekárom; dietetická jedáleň; poradenstvo pre rodiny; podporné skupiny.

Príloha 05

Dotazník ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027 pre prijímateľov sociálnych služieb

Mesto Pezinok si Vás dovoľuje požiadať o spoluprácu pri tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2024 - 2027. Tento anonymný dotazník je určený pre prijímateľov sociálnych služieb. V prípade, ak im zdravotný stav vyplnenie dotazníka neumožňuje, prosíme o vyplnenie dotazníka opatrovníkmi, rodinnými príslušníkmi alebo inými blízkymi osobami.

Ak je medzi členmi rodiny viacero prijímateľov sociálnych služieb, prosíme o vyplnenie dotazníka **za každého občana (prijímateľa sociálnej služby) zvlášť**.

Tento dotazník Vám dáva možnosť vyjadriť sa k súčasnému stavu a ďalšiemu rozvoju sociálnych služieb v našom meste. Vaša účasť na prieskume je nesmierne dôležitá, pretože aj na základe informácií získaných prostredníctvom dotazníkov budeme určovať priority rozvoja sociálnych služieb v Pezinku.

Ak bývate v Pezinku, ale využívate/váš príbuzný sociálnu službu v inom meste, vyplňte prosím dotazník len po otázku č. 3 vrátane.

Vopred ďakujeme za Váš čas strávený vyplňovaním dotazníka.

Vyznačte vždy len jednu možnú odpoveď, pokiaľ nie je pri otázke uvedené inak.

1. **Aký je váš/vášho príbuzného súčasný sociálny problém/nepriaznivá sociálna situácia? (môžete uviesť aj viac možností)**
   - ☐ problém s mobilitou
   - ☐ problém s bývaním
   - ☐ problém so sebaobsluhou
   - ☐ problém s prípravou stravy
   - ☐ problém so starostlivosťou o domácnosť
   - ☐ problém s trávením voľného času
   - ☐ osamelosť
   - ☐ psychické problémy
   - ☐ problém so závislosťami
   - ☐ problém so zosúlaďovaním pracovného a rodinného života
   - ☐ problém s násilím v rodine
   - ☐ problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov (úradné záležitosti)
   - ☐ iné (uveďte) .....

2. **Akú sociálnu službu v súčasnosti využívate/ váš príbuzný? (môžete uviesť aj viac možností)**
   - zariadenie pre seniorov
   - zariadenie opatrovateľskej služby
   - (terénna) opatrovateľská služba
   - domov sociálnych služieb
   - špecializované zariadenie
   - odľahčovacia služba
   - denné centrum (klub dôchodcov)
   - prepravná služba
   - jedáleň
   - práčovňa
   - nocľaháreň
   - terénna sociálna služba krízovej intervencie
   - komunitné centrum
   - zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
   - iné (uveďte) .....

3. **V ktorom meste využívate/váš príbuzný sociálnu službu?**
   - Pezinok
   - Iné mesto (uveďte názov mesta) ..... a dôvod využívania sociálnej služby v inom meste:
     - nedostatočná kapacita sociálnej služby v Pezinku
     - neposkytovanie sociálnej služby v Pezinku
     - nespokojnosť s kvalitou poskytovanej sociálnej služby v Pezinku
     - iné (uveďte) .....

4. **Ktorú sociálnu službu považujete pre vás/vášho príbuzného za najdôležitejšiu a napíšte, ako ste s ňou spokojný/á**

sociálna služba / vypíšte .....

   - veľmi spokojný/á
   - skôr spokojný/á
   - skôr nespokojný/á
   - veľmi nespokojný/ á

5. **Uveďte najväčšie pozitíva/klady a negatíva/zápory/nedostatky sociálnej služby, ktorú využívate/váš príbuzný**

POZITÍVA.....

.....

.....

.....

NEGATÍVA.....

.....

.....

.....

6. **Ktorá z nižšie uvedených sociálnych služieb je z vášho pohľadu v Pezinku potrebná, respektíve o ktorú ďalšiu sociálnu službu by ste mali/váš príbuzný záujem (môžete uviesť aj viac možností)**

- ☐ zariadenie pre seniorov
- ☐ zariadenie opatrovateľskej služby
- ☐ (terénna) opatrovateľská služba
- ☐ domov sociálnych služieb
- ☐ špecializované zariadenie
- ☐ odľahčovacia služba
- ☐ denné centrum (klub dôchodcov)
- ☐ prepravná služba
- ☐ jedáleň (v prípade potreby aj dovoz stravy)
- ☐ práčovňa
- ☐ denný stacionár
- ☐ rehabilitačné stredisko
- ☐ nocľaháreň
- ☐ útulok
- ☐ terénna sociálna služba krízovej intervencie
- ☐ komunitné centrum
- ☐ integračné centrum
- ☐ domov na pol ceste
- ☐ nízkoprahové denné centrum
- ☐ zariadenie núdzového bývania
- ☐ zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
- ☐ pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlaďovania rodinného a pracovného života
- ☐ zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- ☐ nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- ☐ zariadenie podporovaného bývania
- ☐ sprievodcovská služba a predčitateľská služba
- ☐ tlmočnícka služba
- ☐ sprostredkovanie tlmočníckej služby
- ☐ sprostredkovanie osobnej asistencie
- ☐ požičiavanie pomôcok
- ☐ sociálne služby s použitím telekomunikačných technológii
- ☐ iné (uveďte) .....

7. **Aká forma sociálnej služby by vám/vášmu príbuznému vyhovovala najviac?**
   - ☐ ambulantná (prijímateľ prichádza za sociálnou službou do zariadenia)
   - ☐ terénna (sociálna služba je poskytovaná v prirodzenom prostredí prijímateľa – doma)
   - ☐ pobytová (súčasťou sociálnej služby je aj ubytovanie)

8. **Ste spokojný/á s ponukou sociálnych služieb v meste Pezinok?**

1	2	3	4	5
určite áno	skôr áno	neviem	skôr nie	rozhodne nie

9. **Ste spokojný/á s kvalitou poskytovaných sociálnych služieb v meste Pezinok?**

1	2	3	4	5
určite áno	skôr áno	neviem	skôr nie	rozhodne nie

Je niečo, čo by ste navrhovali zmeniť, zlepšiť?
PRIESTOR NA VAŠE PRIPOMIENKY/NÁPADY/POSTREHY

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Príloha 06

Dotazník ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027

Mesto Pezinok si Vás dovoľuje požiadať o spoluprácu pri tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb. Tento anonymný dotazník Vám dáva možnosť vyjadriť sa k súčasnému stavu a ďalšiemu rozvoju sociálnych služieb v našom meste. Vaša účasť na prieskume je nesmierne dôležitá, pretože aj na základe informácií získaných prostredníctvom dotazníkov budeme určovať priority rozvoja sociálnych služieb v Pezinku.

Vopred ďakujeme za Váš čas strávený vyplňovaním dotazníka. Získané údaje predstavujú nevyhnutný predpoklad na kvalitné vypracovanie Komunitného plánu mesta Pezinok na roky 2024 – 2027.

Vyznačte vždy len jednu možnú odpoveď, pokiaľ nie je pri otázke uvedené inak.

10. Základné údaje

a) pohlavie □ muž □ žena

b) vek

□ do 18 □ 19 – 25 □ 26 – 35
□ 36 – 49 □ 50 - 64 □ 65 – 79
□ 80 a viac

c) najvyššie dosiahnuté vzdelanie

□ základné
□ stredoškolské bez maturity
□ stredoškolské s maturitou
□ vysokoškolské

11. Aké je vaše sociálne postavenie?

□ študent
□ zamestnanec
□ podnikateľ/SZČO
□ starobný dôchodca
□ invalidný dôchodca
□ občan so zdravotným postihnutím
□ občan po výkone trestu
□ mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti
□ dobrovoľne nezamestnaný
□ nezamestnaný – poberateľ pomoci v hmotnej núdzi
□ poberateľ opatrovateľského príspevku
□ materská/rodičovská dovolenka
□ iné .....

12. Aký je váš súčasný rodinný stav?

- slobodná/slobodný
- vydatá/ženatý
- rozvedená/rozvedený
- vdova/vdovec
- iné .....

13. Aké je zloženie vašej domácnosti?

- žijem s rodičmi
- žijem sám
- len manželia/partneri
- obaja rodičia s dieťaťom/deťmi do 18 rokov
- jeden rodič s dieťaťom/deťmi do 18 rokov
- obaja rodičia, pričom dieťa/deti sú dospelé a žijú v inom meste
- viacgeneračná domácnosť
- iné .....

14. Ako dlho žijete v Pezinku?

- 0 – 5 rokov
- 5 – 10 rokov
- 10 a viac rokov

15. Ak zoberiete do úvahy všetky stránky života v meste, ako sa celkovo cítite v Pezinku?

- určite spokojný/á
- skôr spokojný/á
- neviem
- skôr nespokojný/á
- určite nespokojný/á

(uveďte dôvod spokojnosti/nespokojnosti) .....

.....

.....

16. Cítite sa v Pezinku bezpečne?

1	2	3	4	5
určite áno	skôr áno	čiastočne	skôr nie	rozhodne nie

(uveďte dôvod prečo áno/nie) .....

.....

17. Čo vnímate ako najväčšie negatíva z pohľadu obyvateľa Pezinka? (Môžete označiť aj viac možností).

- dostupnosť a kvalita zdravotnej starostlivosti
- dostupnosť a kvalita sociálnych služieb
- dostupnosť a kvalita materských a základných škôl
- doprava (infraštruktúra, plynulosť dopravy, kvalita ciest)
- parkovanie
- bezbariérovosť
- infraštruktúra pre chodcov
- infraštruktúra pre cyklistov
- ponuka pracovných príležitostí
- vzhľad a údržba verejných priestorov
- bezpečnosť
- ponuka a cena bytov
- ponuka nájomných bytov
- športová infraštruktúra
- možnosti kultúrneho vyžitia
- obchodná sieť a ponuka služieb

18. Ktorá skupina obyvateľov mesta je podľa vás najzraniteľnejšia, komu by malo mesto Pezinok viac pomáhať? (Označte najviac 3 možnosti).

- osoby so zdravotným znevýhodnením
- rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením
- rodiny s deťmi
- mnohodetné rodiny
- deti a mládež
- mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti
- seniori
- osoby s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii
- nezamestnaní
- ľudia bez domova
- etnické menšiny
- náboženské menšiny
- azylanti a utečenci

19. **Registrujete vo svojom okolí ľudí ohrozených sociálnym vylúčením?**

1	2	3	4	5
určite áno	skôr áno	čiastočne	skôr nie	rozhodne nie

20. **Máte prehľad o poskytovaných sociálnych službách v Pezinku?**

1	2	3	4	5
určite áno	skôr áno	čiastočne	skôr nie	rozhodne nie

21. Ktoré z nižšie uvedených sociálnych služieb sú z vášho pohľadu v Pezinku potrebné, respektíve o ktoré sociálne služby by ste mali záujem?
(Môžete označiť aj viac možností. Hviezdičkou* sú označené už existujúce sociálne služby v Pezinku).

- zariadenie pre seniorov*
- zariadenie opatrovateľskej služby*
- (terénna) opatrovateľská služba*
- domov sociálnych služieb*
- špecializované zariadenie*
- odľahčovacia služba*
- denné centrum (klub dôchodcov)*
- prepravná služba*
- jedáleň (v prípade potreby aj dovoz stravy)*
- práčovňa*
- denný stacionár
- rehabilitačné stredisko
- nocľaháreň*
- útulok
- terénna sociálna služba krízovej intervencie*
- komunitné centrum*
- domov na pol ceste
- nízkoprahové denné centrum
- zariadenie núdzového bývania
- zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa*
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlaďovania rodinného a pracovného života
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- zariadenie podporovaného bývania
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba
- tlmočnícka služba
- sprostredkovanie tlmočníckej služby
- sprostredkovanie osobnej asistencie
- požičiavanie pomôcok
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológii
- iné .....

22. Ak by ste potrebovali pomoc v krízovej situácii, na koho sa obrátite? (Môžete označiť aj viac možností).

- vyhľadám pomoc v rodine
- na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
- oslovím organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
- získam informácie na internete
- získam informácie na úradoch (Mestský úrad, Úrad práce, soc. vecí a rodiny, ...)
- na svojho lekára
- neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol
- iné .....

23. V akej oblasti ste museli riešiť nepriaznivú sociálnu situáciu? (Môžete označiť aj viac možností).

- starostlivosť o seniora
- starostlivosť o ZŤP občana
- osobu s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom
- náhradná rodinná starostlivosť
- výchovné ťažkosti dieťaťa
- záškoláctvo
- porozvodová situácia
- domáce násilie
- závislosť
- strata zamestnania
- dlhy, exekúcia, zlá finančná situácia
- strata bývania
- zatiaľ som neriešil
- iné .....

24. Akú formu získavania informácií o možnostiach sociálnej pomoci a o poskytovaných sociálnych službách preferujete? (Môžete označiť aj viac možností).

- osobný kontakt so zamestnancom úradu (Mestský úrad, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ...)
- informovanie na internete
- miestna tlač
- letáky do schránky
- e-mailový newsletter
- sociálne siete
- informačná linka – telefonický kontakt
- iné .....

25. Je podľa vás informovanosť o sociálnych službách v Pezinku postačujúca?

1	2	3	4	5
určite áno	skôr áno	čiastočne	skôr nie	rozhodne nie

Nasledujúcu časť dotazníka vyplňte iba v prípade, ak sa staráte o blízku osobu, ale sociálnu službu nevyužívate.

1. **Ak sa staráte o blízku osobu odkázanú na pomoc, o koho ide?**
   - ☐ dieťa do 6 rokov s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom
   - ☐ dieťa do 18 rokov so zdravotným znevýhodnením
   - ☐ dospelá osoba so zdravotným znevýhodnením
   - ☐ senior
   - ☐ iné .....

2. **Už ste o sociálnu službu požiadali?**
   - ☐ áno, sme zaradení v poradovníku
   - ☐ nie, nemám záujem
   - ☐ využívali sme, ale neboli sme spokojní (uveďte dôvod vašej nespokojnosti)

     .....

     .....

     .....

   - ☐ iné .....

3. **Uveďte dôvod, prečo nevyužívate niektorú zo sociálnych služieb**
   - ☐ chcem/e sa starať o blízku osobu sami
   - ☐ služby, ktoré potrebujeme, nie sú v meste a okolí dostupné
   - ☐ služby nemajú dostatočnú kapacitu
   - ☐ finančne si to nemôžem dovoliť
   - ☐ nevyhovujúca kvalita dostupných služieb
   - ☐ nemám informácie o vhodnej sociálnej službe
   - ☐ iné .....

4. **Ak sa staráte o blízku osobu, akú formu finančnej pomoci využívate?**
   - ☐ príspevok na opatrovanie
   - ☐ príspevok na osobnú asistenciu
   - ☐ rodičovský príspevok
   - ☐ bez finančného nároku
   - ☐ nemám informácie o možnej finančnej pomoci
   - ☐ iné .....

5. **Ktorá zo sociálnych služieb by bola pre danú osobu najužitočnejšia? (Hviezdičkou* sú označené už existujúce sociálne služby v Pezinku).**
   - zariadenie pre seniorov*
   - zariadenie opatrovateľskej služby*
   - (terénna) opatrovateľská služba*
   - domov sociálnych služieb*
   - špecializované zariadenie*
   - odľahčovacia služba*
   - denné centrum (klub dôchodcov)*
   - prepravná služba*
   - jedáleň (v prípade potreby aj dovoz stravy)*
   - práčovňa*
   - denný stacionár
   - rehabilitačné stredisko
   - nocľaháreň*
   - útulok
   - terénna sociálna služba krízovej intervencie*
   - komunitné centrum*
   - domov na pol ceste
   - nízkoprahové denné centrum
   - zariadenie núdzového bývania
   - zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa*
   - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlaďovania rodinného a pracovného života
   - zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
   - nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
   - zariadenie podporovaného bývania
   - sprievodcovská služba a predčitateľská služba
   - tlmočnícka služba
   - sprostredkovanie tlmočníckej služby
   - sprostredkovanie osobnej asistencie
   - požičiavanie pomôcok
   - sociálne služby s použitím telekomunikačných technológii
   - iné .....

Vyplnením dotazníka sa zapojili do procesu komunitného plánovania.

Príloha 07

Dotazník ku Komunitnému plánu sociálnych služieb mesta Pezinok 2024 – 2027 pre poskytovateľov sociálnych služieb

Mesto Pezinok si Vás dovoľuje požiadať o spoluprácu pri tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2024 - 2027. Tento dotazník Vám dáva možnosť vyjadriť sa k súčasnému stavu a ďalšiemu rozvoju sociálnych služieb v našom meste. Vopred ďakujeme za Váš čas strávený vypĺňovaním dotazníka.

Dotazník je potrebné vyplniť za každú sociálnu službu samostatne.

Názov poskytovateľa sociálnej služby		
Tel. kontakt, email		
Webstránka		
Právna forma poskytovateľa		
Štatutárny zástupca		
Adresa poskytovateľa (sídlo)		
Miesto výkonu sociálnej služby (uveďte iba v prípade, ak je odlišné od sídla)		
Názov zriaďovateľa		
Informácie o objekte (relevantné označte krížikom)	Objekt vo vlastníctve	
	Objekt v nájme	
	Objekt v pôvodnom technickom stave	
	Objekt po rekonštrukcii	
	Objekt vo veľmi dobrom technickom stave	
	Objekt v dobrom technickom stave	
	Objekt v zlom technickom stave	
	Bezbariérový prístup (vstup)	
	Bezbariérové priestory (interiér)	
Druh sociálnej služby		

<table>
<tr><td>(uveďte v zmysle zákona o soc. službách, prípadne iba odkaz na paragraf)</td><td></td></tr>
<tr><td>Forma sociálnej služby (pobytová – celoročná – neurčitý čas, pobytová – celoročná – určitý čas, pobytová – týždenná, ambulantná, terénna)</td><td></td></tr>
<tr><td>Činnosti poskytované v rámci sociálnej služby (relevantné označte krížikom)</td><td>
<table>
<tr><td>Pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby</td><td></td></tr>
<tr><td>Bežné úkony starostlivosti o dieťa (jasle)</td><td></td></tr>
<tr><td>Pomoc pri uplatňovaní práv</td><td></td></tr>
<tr><td>Sociálne poradenstvo</td><td></td></tr>
<tr><td>Sociálna rehabilitácia</td><td></td></tr>
<tr><td>Ošetrovateľská starostlivosť</td><td></td></tr>
<tr><td>Pracovná terapia</td><td></td></tr>
<tr><td>Pomoc pri pracovnom uplatnení</td><td></td></tr>
<tr><td>Pomoc pri príprave na školskú dochádzku</td><td></td></tr>
<tr><td>Pomoc pri prevádzke domácnosti, pri hospodárení s peniazmi, pri zapojení sa do spoločenského života</td><td></td></tr>
<tr><td>Ubytovanie</td><td></td></tr>
<tr><td>Stravovanie</td><td></td></tr>
<tr><td>Upratovanie</td><td></td></tr>
<tr><td>Pranie, žehlenie</td><td></td></tr>
<tr><td>Úschova cenných vecí</td><td></td></tr>
<tr><td>Iné (uveďte)</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Odborné činnosti poskytované nad rámec zákona (vymenujte)</td><td></td></tr>
<tr><td>Dopravná dostupnosť sociálnej služby (označte krížikom)</td><td>
<table>
<tr><td></td><td>Veľmi dobrá</td><td>Dobrá</td><td>Zlá</td><td>Veľmi zlá</td></tr>
<tr><td>MHD</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Autom</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Počet zamestnancov	Celkový počet zamestnancov	
	Z toho počet odborných zamestnancov	
	Z toho počet pomocného personálu	
Cieľová skupina, ktorej je poskytovaná sociálna služba (relevantné označte krížikom)	Deti a mládež	
	Rodina	
	Rodič s dieťaťom	
	Seniori	
	Osoby s mentálnym postihnutím	
	Osoby s telesným postihnutím	
	Osoby so zmyslovým postihnutím	
	Osoby s duševným postihnutím	
	Osoby po výkone trestu	
	Osoby ohrozené týraním a zneužívaním	
	Osoby ohrozené závislosťou	
	Osoby/rodiny v krízovej situácii	
	Mladí dospelí po náhradnej ústavnej starostlivosti	
	Nezamestnaní	
	Utečenci	
	Žiadatelia o azyl	
	Iné (doplňte)	
Veková štruktúra prijímateľov (napíšte vekové rozpätie)		
Pohlavie prijímateľov (napíšte počet)	Muži	
	Ženy	
Kapacita zariadenia	Kapacita zariadenia	
	Počet prijímateľov zariadenia (nemôže byť vyšší ako kapacita)	
	Počet čakateľov na sociálnu službu (počet záujemcov nad rámec kapacity)	
Prijímatelia podľa trvalého pobytu	Počet prijímateľov z mesta Pezinok	
	Počet prijímateľov z okresu Pezinok	
	Počet prijímateľov z Bratislavského kraja	
	Počet prijímateľov zo SR	
	Počet prijímateľov z územia mimo SR	
Spolupráce zariadenia (relevantné označte krížikom)	Spolupráca so samosprávou	
	Spolupráca s inými poskytovateľmi soc. služieb	
	Spolupráca s dobrovoľníkmi	
	Iné (uveďte)	

Vízia rozvoja Vášho zariadenia do budúcnosti (opíšte svoje ciele, zámery)	
Sú podľa Vás v meste Pezinok vytvorené vhodné podmienky pre rozvoj Vašej činnosti?	
Aká je podľa Vás kvalita sociálnych služieb v meste Pezinok? (1 – výborná, 5 – veľmi zlá)	
Čo je podľa Vás potrebné prednostne riešiť pri rozvoji sociálnych služieb v meste Pezinok?	
Aká je podľa Vás ponuka sociálnych služieb v meste Pezinok? (1 – výborná, 5 – veľmi zlá)	
Ako hodnotíte spoluprácu s Mestom Pezinok?	

Zoznam zdrojov

Publikácie:
ANTOLOVÁ V., RUSNÁK J., 2011. Deti na ulici ako cieľová skupina terénnych sociálnych pracovníkov
BALOGOVÁ B., 2009. Seniori
BLEHA B., a kol., 2018. Prognóza obyvateľov Slovenska do roku 2060
BÚTOROVÁ Z. a kol., 2013. Štvrtý rozmer tretieho veku.
FICO M., ONDRUŠOVÁ D., ŠKOBLA D., 2019. Prieskum nájomného bývania a mestských ubytovní v okresných mestách SR
GERBERY D., 2013. Nízka intenzita práce a riziko chudoby u pracujúcich v nadväznosti na hodnotenie chudoby a sociálneho vylúčenia
GOGOLÁKOVÁ P. a kol., 2010. Analýza konceptu sociálnej exklúzie a sociálnej inklúzie v podmienkach Slovenskej republiky
KOTRČ D. a kol., 2014. Problematika sociálneho začlenenia dlhodobo nezamestnaných
PRACHÁROVÁ V., a kol., 2020. Manuál komunitného plánovania sociálnych služieb
REPKOVÁ K., 2012. Sociálne služby v kontexte komunálnej sociálnej politiky
SCHAVEL M., OLÁH M., ČIŠECKÝ F., 2010. Sociálna prevencia
VÁGNEROVÁ M., 2008. Patopsychológia pre pomáhajúce profesie

Dokumenty:
Koncepcia inklúzie Rómov v Bratislavskom kraji do roku 2026
Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030
Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030
Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2021
Štatút mesta Pezinok
Všeobecne záväzné nariadenie mesta Pezinok č. 3/2023
Všeobecne záväzné nariadenie mesta Pezinok č. 5/2022
Všeobecne záväzné nariadenie mesta Pezinok č. 8/2019
Východisková správa SR k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím z roku 2012

Zákony:
Zákon č. 5/2004 Z. z. Zákon o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom Zákon o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z.
Zákon č. 219/1996 Z. z. Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb

Zákon č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 305/2005 Z. z. Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 417/2013 Z. z. Zákon o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 461/2003 Z. z. Zákon o sociálnom poistení

Zákon č. 447/2008 Z.z. Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 448/2008 Z.z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Internetové zdroje:

https://www.pezinok.sk/uradne-tlaciva/236/statut-mesta-pezinok

https://www.employment.gov.sk

https://slovak.statistics.sk

https://scitanie.sk

https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/podpora-rodinam-detmi/penazna-pomoc/prispevok-starostlivost-dieta/

https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/od-augusta-plati-mimoriadne-zvysenie-rodicovskeho-prispevku.html

https://www.mzv.sk/diplomacia/ludske-prava/dolezite-dokumenty-a-ludskopravne-organy

http://www.enscw.org/documents/Slovakian version.pdf

https://itretisektor.sk/clanky/seniori-v-slovenskej-legislative/

https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/rada-vlady-sr-prava-seniorov/

https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/aktivne-starnutie/

https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/accessibility-goods-services/

https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie

https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie

https://www.komisarprezdravotnepostihnutych.sk

https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/penazne-prispevky/pp-osobnu-asistenciu/osobny-asistent.html

https://www.osobnaasistencia.sk/index.php/nezavisly-zivot/filozofia-nezavisleho-zivota

https://www.osobnaasistencia.sk/index.php/nezavisly-zivot/filozofia-nezavisleho-zivota

https://slovak.statistics.sk

https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/

https://www.upsvr.gov.sk/media/medialne-spravy/socialne-davky-2022-urady-prace-vyplatili-ludom-18-miliardy-eur.html?page_id=1246687

https://sos.mpsvr.gov.sk/pm/poskytovatel-sos